

Výroční zpráva

o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze

školní rok 2004/2005

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ
ODBOR UMĚLECKÝCH ŠKOL, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Úvod

I. Podmínky vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy	6
I. 1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy	6
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	6
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ	7
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ	7
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	8
I. 2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP. 10	10
I. 2.1 Účast v rozvojových programech vyhlašovaných MŠMT	10
I. 2.2 Grantová politika hl. m. Prahy	11
I. 2.3 Realizace projektů v rámci JPD 3	12
I.2.4 Prevence sociálně patologických jevů	13
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	14
I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta	15
I.2.7 Zvyšování kvality výuky cizích jazyků	15
I.2.8 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP	16
I. 3 Prezentace pražského školství na veřejnosti	16
II. Hodnocení vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy	17
II.1 Předškolní vzdělávání.....	17
II.2 Základní vzdělávání	20
II.3 Střední vzdělávání.....	26
II.3.1 Gymnázia	31
II.3.2 Střední odborné školy a konzervatoře	35
II.3.2.1 Konzervatoře	37
II.3.3 Střední odborná učiliště	38

II.4 Vyšší odborné vzdělávání.....	41
II.5 Základní umělecké a zájmové vzdělávání.....	43
II.5.1 Celkový počet škol a školských zařízení v členění podle druhů a zřizovatelů, změny oproti minulému období, stručný popis základních ukazatelů	44
II. 6 Jazykové vzdělávání.....	49
II.7 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.....	50
II.7.1 Školská zařízení a školské služby.....	53
II.8 Poradenské služby.....	54
II. 9 Školská zařízení a školské služby.....	56
II.9.1 Školská výchovná a ubytovací zařízení	56
II.9.2 Zařízení školního stravování	56
II.9.3 Školská účelová zařízení	58
II.9.4 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	58
II.9.5 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	59
II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků	59
II.11 Další vzdělávání dospělých.....	66
III. Financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy	68
III.1 Rok 2003.....	68
III.1.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení	68
III.1.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	70
III.1.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství hl. m. Prahy	70
III.1.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha	71
III.2 Rok 2004.....	71
III.2.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení	72
III.2.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	74
III.2.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství hl. m. Prahy	74

OBSAH VÝROČNÍ ZPRÁVY

III.2.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha	75
III.3 Rok 2005.....	75
III.3.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení	76
III.3.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	78
III.3.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství hl. m. Prahy	78
III.3.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha	79
Seznam použitých zkratk.....	80
Seznam použité literatury.....	82

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2004/05 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství a odbor uměleckých škol, mládeže a tělovýchovy MHMP, využity údaje a data ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, Ústavu pro informace ve vzdělávání, podklady a informace Národního ústavu odborného vzdělávání, České školní inspekce a další zdroje.

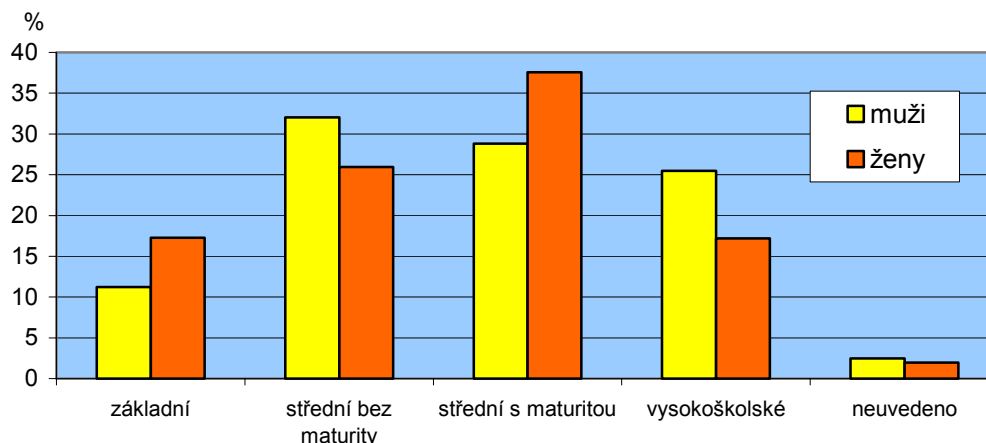
I. Podmínky vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

I. 1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Vzdělanostní struktura obyvatel hl. m. Prahy převyšuje podílem středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných celorepublikový průměr. Naopak podprůměrný je podíl obyvatel se základním vzděláním, vyučených a se středním odborným vzděláním bez maturity.

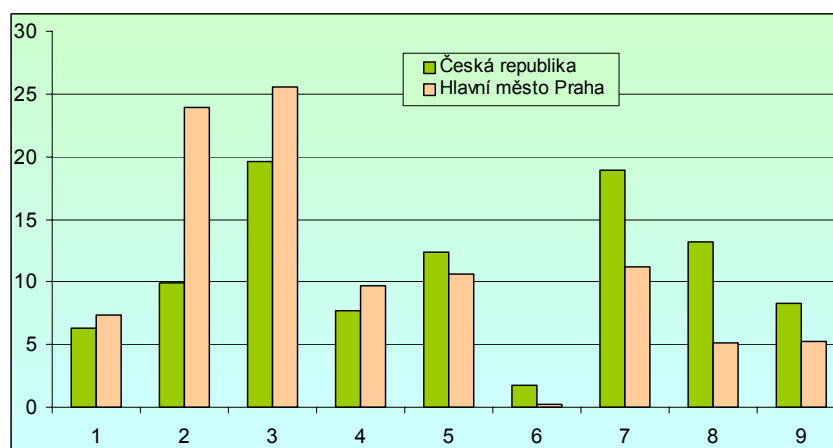
Vzdělanostní struktura obyvatel Prahy starších 15 let

Zdroj: ČSÚ

Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v HMP. Největší počet zaměstnaných pracuje jako techničtí, zdravotní a pedagogičtí pracovníci, ale také jako vědečtí a odborní duševní pracovníci. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR v prvních třech skupinách („duševní“ pracovníci).

Zastoupení profesních tříd v Praze v %

Vysvětlivky ke grafu:

- 1 Zákodníci, vedoucí a řídicí pracovníci
- 2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci
- 3 Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech
- 4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)

Zdroj: NÚOV

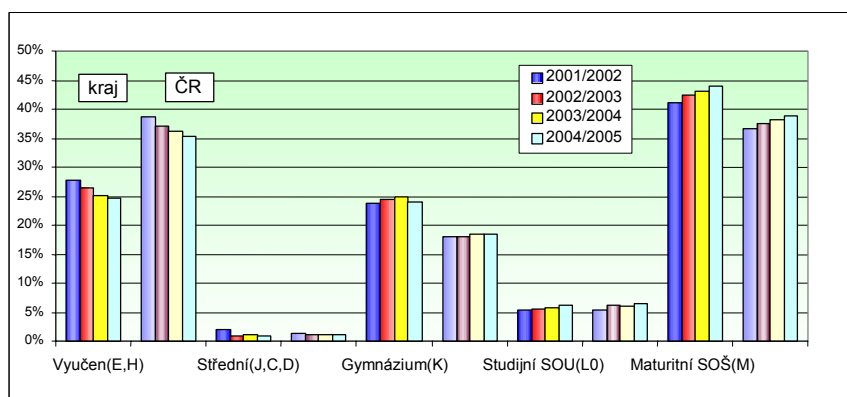
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- 5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě
- 6 Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech
- 7 Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři
- 8 Obsluha strojů a zařízení
- 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do učebních oborů a naopak nadprůměrný podíl nově přijímaných do gymnázií a maturitních SOŠ. Procentní zastoupení studijních SOU se pohybuje mírně pod republikovým průměrem, podíl nově přijímaných do oborů středního vzdělávání odpovídá přibližně republikovému průměru.

Podíly nově přijatých žáků – SŠ – denní studium

Zdroj: NÚOV

Celkové počty nově přijímaných žáků v letech 2001/02 až 2003/04 mírně narůstaly, ve školním roce 2004/05 došlo ke zřetelnému poklesu. K tomuto vývoji došlo rovněž u kategorií gymnázií, maturitní SOŠ a nástavby. Zároveň docházelo ke snížení počtu žáků nastupujících do učebních oborů.

Počty nově přijatých žáků SŠ a VOŠ - denní studium

Hl.m.Praha	Vyučen	Střední	Gymnázium	Studijní SOU	Maturitní SOŠ	Nástavby	Vyšší odborné	Celkem
Kategorie vzdělání	(E,H)	(J,C,D)	(K)	(L0)	(M)	(L5)	(N)	
2001/2002	4887	355	4163	926	7227	1434	2501	21493
2002/2003	4648	176	4325	987	7489	1547	2632	21804
2003/2004	4441	184	4406	1029	7631	1598	2576	21865
2004/2005	4231	160	4120	1082	7539	1534	2464	21130

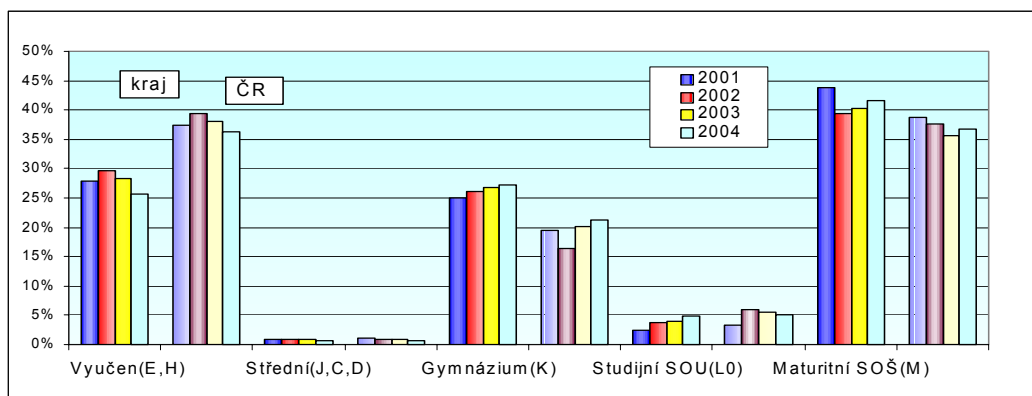
Zdroj: NÚOV

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů učebních oborů, podíl absolventů gymnázií a maturitních SOŠ je naopak nad republikovým průměrem. Podíl absolventů středního vzdělání se pohybuje přibližně na úrovni průměrného podílu ČR, podíl absolventů studijních SOU je o něco nižší než na úrovni celé ČR.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚOV

Celkové počty absolventů mají vzrůstající tendenci. Nejpočetnější skupinou jsou absolventi maturitních SOŠ, následováni gymnazisty a vyučenými. Velice nízké jsou počty absolventů středního vzdělání bez výučního listu i maturity a absolventů studijních SOU.

Počty absolventů SŠ a VOŠ - denní studium

Hl.m.Praha Kategorie vzdělání	Vyučen (E,H)	Střední (J,C,D)	Gymnázium m (K)	Studijní SOU (L0)	Maturitní SOŠ (M)	Nástavby (L5)	Vyšší odborné (N)	Celkem
2001	3908	125	3484	338	6122	276	1948	16201
2002	4115	131	3636	536	5472	991	1614	16495
2003	3957	126	3732	545	5636	1074	1376	16446
2004	3674	110	3899	686	5983	1059	1530	16941

Zdroj: NÚOV

I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

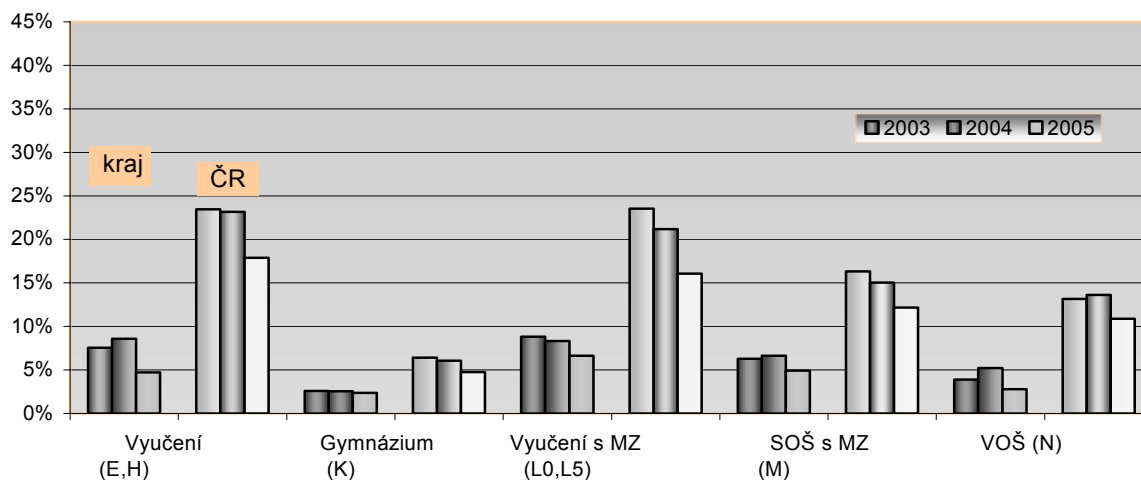
K objektivnímu posouzení nezaměstnanosti absolventů je využíván ukazatel míra nezaměstnanosti absolventů. V dubnu 2005 dosahoval tento ukazatel v HMP 4,3 % (727 nezaměstnaných absolventů), v ČR 13,0 %. V porovnání s průměrnými mírami nezaměstnanosti absolventů za Českou republiku jsou v HMP výrazně nižší míry nezaměstnanosti absolventů ve všech kategoriích vzdělání.

Meziroční srovnání ukazuje, že míra nezaměstnanosti absolventů poklesla v Praze o 2 procentní body (duben 2004 – 6,3 %). K poměrně značnému poklesu počtu nezaměstnaných absolventů došlo v posledních dvou letech i v celé ČR. Tento vývoj je ovlivněn zejména vyšším počtem absolventů, kteří pokračují ve vzdělávání, přechodem úřadů práce (na základě zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů) na novější definici absolventa – uchazeče o zaměstnání i změnou v nároku na podporu v nezaměstnanosti u absolventa.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů

Zdroj: NÚOV

Při sledování míry nezaměstnanosti absolventů středních škol je třeba brát v úvahu vliv propojení Prahy a Středočeského kraje. Poměrně značný počet žáků ze Středočeského kraje studujících v Praze totiž mírně snižuje hodnotu ukazatele míry nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a zároveň ji zvyšuje ve Středočeském kraji. Nezaměstnaný absolvent pražské střední školy bydlící ve Středočeském kraji je totiž započítán mezi absolventy škol v Praze, ale mezi nezaměstnané ve Středočeském kraji. Přitom lze odhadnout, že se tento jev projevuje více u absolventů středních odborných škol a vyšších odborných škol než u vyučených.

Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze podle jednotlivých kategorií vzdělání a skupin oborů (duben 2005)

Hl.m.Praha Skupina oborů (kód, název)	Vyučení (kategorie E,H)				Vyučení s maturitou (kategorie L0,L5)				SOŠ s maturitou (kategorie M)				VOŠ (kategorie N)			
	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstn. v %	ČR %	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstn. v %	ČR %	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstn. v %	ČR %	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstn. v %	ČR %
Celkem	3674	173	4,7%	17,9%	1745	116	6,6%	16,1%	5983	296	4,9%	12,2%	1530	43	2,8%	10,9%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí																22,3%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství				6,1%				7,7%								8,8%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	468	28	6,0%	13,2%	113	2	1,8%	11,6%	399	22	5,5%	9,9%				5,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. tech.	347	14	4,0%	13,6%	322	21	6,5%	14,0%	838	53	6,3%	8,7%	41	1	2,4%	13,5%
28 Technická chemie a chemie silikátů	17	3	17,6%	15,6%	40	3	7,5%	19,2%	173	6	3,5%	9,6%				
29 Potravinářství a potravinářská chemie	171	6	3,5%	19,5%	38	0	0,0%	13,1%	122	10	8,2%	12,5%				25,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	57	4	7,0%	22,8%				22,3%	53	3	5,7%	15,4%				11,8%
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	8	0	0,0%	17,8%												x
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	139	9	6,5%	17,6%	38	1	2,6%	14,0%	44	4	9,1%	11,4%				21,1%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmů, fotografie	98	1	1,0%	13,9%	22	1	4,5%	13,6%	57	1	1,8%	12,6%				
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	152	8	5,3%	20,2%	16	0	0,0%	19,4%	350	12	3,4%	11,2%				7,5%

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

37 Doprava a spoje				22,6%	77	3	3,9%	14,5%	189	7	3,7%	12,1%				9,1%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory					19	1	5,3%	10,5%	40	1	2,5%	9,6%				12,7%
41 Zemědělství a lesnictví	134	5	3,7%	18,3%	40	0	0,0%	15,5%	65	6	9,2%	16,1%				25,5%
43 Veterinářství a veterinární prevence												18,9%				
53 Zdravotnictví									436	7	1,6%	5,9%	314	5	1,6%	4,8%
61 Filozofie, teologie													13	0	0,0%	0,0%
63 Ekonomika a administrativa	82	4	4,9%	15,9%	90	7	7,8%	22,4%	1478	55	3,7%	11,4%	184	3	1,6%	15,4%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích					269	21	7,8%	17,7%	293	23	7,8%	17,5%	123	5	4,1%	13,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	984	54	5,5%	21,7%	247	8	3,2%	14,8%	379	14	3,7%	15,8%	111	6	5,4%	8,9%
66 Obchod	478	19	4,0%	18,3%	279	18	6,5%	17,7%	38	0	0,0%	10,9%				15,4%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost					9	0	0,0%	10,4%	284	6	2,1%	15,3%	175	3	1,7%	13,6%
69 Osobní a provozní služby	409	14	3,4%	19,5%	35	22	62,9%	34,8%					0	5	x	x
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												17,5%	181	5	2,8%	8,0%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče									234	11	4,7%	12,9%	179	2	1,1%	10,8%
78 Obecně odborná příprava									200	6	3,0%	6,8%				
82 Umění a užité umění	130	4	3,1%	11,5%	91	8	8,8%	16,5%	300	21	7,0%	12,3%	209	8	3,8%	9,0%

Pozn.: x – nezaměstnaní absolventi s bydlištěm v hl. m. Praha, kteří absolvovali školu v jiném kraji

Zdroj: NÚOV

V oborové struktuře je nejvyšší míra nezaměstnanosti absolventů u vyučených ve skupinách Technická chemie, Textilní výroba a oděvnictví, Zpracování dřeva, Strojírenství a strojírenská výroba, u vyučených s maturitou ve skupinách Osobní a provozní služby, Umění a užité umění, Ekonomika a administrativa, Podnikání v oborech, u maturantů na SOŠ ve skupinách Zemědělství a lesnictví, Zpracování dřeva, Potravinářství a potravinářská chemie, u VOŠ ve skupině Gastronomie, hotelnictví a turismus, Podnikání v oborech.¹

Nejpříznivější je naopak míra nezaměstnanosti u vyučených ve skupinách Kožedělná a obuvnická výroba a Polygrafie, u vyučených s maturitou ve skupinách Potravinářství a potravinářská chemie, Stavebnictví, Zemědělství a lesnictví, Právo, právní a veřejnosprávní činnost, u maturantů na SOŠ ve skupinách Obchod, Zdravotnictví, Polygrafie, u VOŠ ve skupině Filosofie, Zdravotnictví, Pedagogika, učitelství a sociální péče, Ekonomika a administrativa.

U skupin oborů Polygrafie u vyučených a vyučených s maturitou, Zdravotnictví u maturantů na SOŠ a absolventů VOŠ, Gastronomie, hotelnictví a turismus a Pedagogika, učitelství a sociální péče u absolventů VOŠ dosáhla míra nezaměstnanosti velmi příznivých hodnot v r. 2003 a 2004.

I. 2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP

I. 2.1 Účast v rozvojových programech vyhlášených MŠMT

Státní informační politika ve vzdělávání

Ve školním roce 2004/05 pokračovala spolupráce s MŠMT v oblasti Státní informační politiky ve vzdělávání, jejíž těžiště se přesunulo z dříve převažujícího budování infrastruktury směrem k pedagogům a žákům pracujícím s informačními technologiemi. V rámci Projektu PI a PII bylo vyhlášeno na realizaci pilotních projektů SIPVZ 5 okruhů. Odborem školství MHMP bylo přijato 35 žádostí, Rada HMP schválila 18 projektů v celkové výši 2 442 821,- Kč.

¹ Při porovnávání míry nezaměstnanosti absolventů je třeba počítat s tím, že při malém počtu absolventů dané kategorie vzdělání a skupiny oborů, je věrohodnost tohoto ukazatele nízká.

Maturita nanečisto

Příprava reformy maturitní zkoušky byla hlavním cílem projektu Maturita nanečisto 2005. Součástí byl tak jako každoročně i program pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami Maturita bez handicapu. Do projektu Maturita nanečisto se v r. 2005 přihlásilo 128 škol (67,4 %) z celkového počtu 190 škol s maturitním ročníkem (v r. 2004 51,1 %, v r. 2003 42 %). Programu Maturita bez handicapu se v r. 2005 zapojilo 22 pražských škol. Žáci se hlásili na konkrétní předměty - komunikace v českém jazyce, občanská gramotnost, matematická gramotnost, komunikace v anglickém a německém jazyce... Nejvíce byla zastoupena komunikace v českém jazyce.

Funkční studium vedoucích pracovníků škol a školských zařízení I

Program je určen ředitelům škol a školských zařízení, kteří nastupují do funkce, zástupcům ředitelů škol a školských zařízení nebo pracovníkům připravujícím se ke konkursu na vedoucí funkci či převzetí některých činností ve vedení školy. Ve školním roce 2004/05 ho absolvovalo 45 ředitelů pražských škol.

Funkční studium II školského managementu pro řídicí pracovníky ve školství

Řídicím pracovníkům ve školství, kteří jsou již ve funkci, je určen program Funkční studium II v kombinované i distanční formě studia. Posluchači jsou připravováni pro profesionální výkon řídicí funkce prostřednictvím modulů: Teorie a praxe managementu, Právo, Ekonomika vzdělávání a finanční management, Řízení pedagogického procesu, Vedení lidí – Leadership, Manažerská praxe. Funkční studium II pro řídicí pracovníky studovalo ve školním roce 2004/05 179 pedagogických pracovníků pražských škol a školských zařízení.

I. 2.2 Grantová politika hl. m. Prahy

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Další pro Prahu prioritní oblasti byly řešeny prostřednictvím grantové politiky HMP. Odbor školství MHMP vyhláší každoročně celoměstské programy na podporu vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy.

Pro rok 2005 byly Radou HMP schváleny 4 programy zaměřené na:

- Podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi především v oblasti vzdělávání managementu pedagogických pracovníků škol a školských zařízení hl. m. Prahy
- Podporu integrace a dalšího začleňování žáků – cizinců a žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí do škol a školských zařízení
- Podporu integrace dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
- Podporu vzdělávacích aktivit.

Na jejich realizaci byla HMP vyčleněna finanční částka 10 000 000,- Kč. Podáno bylo 233 projektů, ze kterých bylo schváleno 62 grantů v celkové výši 7 552 000,- Kč. Rovněž v r.2005 bylo pro čerpání zbývajících částky vyhlášeno II. kolo, ve kterém uspělo 7 žádostí.

Celoměstské programy podpory rozvoje volnočasových aktivit

Grantové programy podpory využití volného času dětí a mládeže jsou koncipovány jako projekty společenské objednávky hlavního města, jejich cílem je vytváření základních podmínek pro činnost dětí a mládeže ve volném čase. Hl. m. Praha uvedené programy vyhláší každoročně od roku 1994.

Pro rok 2005 byly Radou HMP schváleny a vyhlášeny programy:

- Prostory pro činnost
- Akce ve volném čase
- Akce pro neorganizované děti a mládež na území hl. m. Prahy
- Kluby pro mládež
- Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí.

V roce 2005 bylo podáno celkem 825 projektů s požadavkem v celkové výši 53 070 217 Kč. Schválením rozpočtu HMP na rok 2005 byla pro volný čas dětí a mládeže vyčleněna částka ve výši 28 mil. Kč. Z této částky bylo rozděleno 21 244 000,- Kč na 669 projektů a v rámci spolupořadatelství. Zbývající částka byla využita na krytí aktuálních potřeb pražských domů dětí a mládeže. V tomto roce byl opět zařazen program zaměřený na zahraniční aktivity žadatelů s tím, že hlavním záměrem byla podpora účasti kolektivů dětí a mládeže na prezentačních a soutěžních akcích odborného charakteru. Tento program byl určen především pro základní umělecké školy a školská zařízení zřizovaná HMP.

Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy

K oblíbeným a zdravím prospěšným formám využití volného času dětí a mládeže patří neodmyslitelně sport a tělovýchova. Proto jsou od r. 1995 každoročně vyhlašovány Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy, které zahrnují jak podporu forem sportu pro všechny, tak podporu péče o materiálně technickou základnu a v širším slova smyslu i působení na změnu hodnotové orientace občanů.

V rozpočtu HMP na rok 2005 byla na realizaci vyhlášených programů a významných sportovních akcí vyčleněna částka ve výši 115 mil. Kč a 39,336 mil. Kč na kapitálové výdaje kapitoly 06 – sport.

Na základě zkušeností získaných při zpracovávání grantů v uplynulých letech je používán osvědčený grantový model, který vypsání programů dělí na dvě základní skupiny:

- Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy určené pro MČ, školy a školská zařízení v hl. m. Praze
- Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy určené pro subjekty působící v oblasti sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze

I. 2.3 Realizace projektů v rámci JPD 3

Ve školním roce 2004/05 se odbor školství jako konečný příjemce pomoci z ESF aktivně zapojil do realizace a příprav projektů v rámci JPD 3. Mezi již realizované projekty patří:

• Hodina

Cílem projektu je rozvoj klíčových kompetencí žáků 7. ročníků základních škol, speciálních škol, soukromých a církevních škol, ve kterých je plněna povinná školní docházka prostřednictvím navýšení 1 vyučovací hodiny týdně. Partnerem projektu je MŠMT. Projekt byl zahájen 1. 9. 2004, je rozplánován na 24 měsíců. Z celkového počtu 231 zúčastněných škol se financování vzdalo 8 speciálních škol, 2 církevní školy a 2 soukromé školy. Důvodem bylo obtížné naplnění obsahu disponibilní hodiny s ohledem na zdravotní postižení žáků 7. tříd těchto škol.

• Jaro

Cílem projektu je zvýšení jazykových znalostí pedagogických pracovníků pražských škol (angličtina, němčina, francouzština) formou intenzivní výuky v dvanáctičlenných skupinách pod vedením lektorů katedry jazyků JASPEX Masarykova ústavu vyšších studií ČVUT Praha. Partnery projektu jsou NIDV a Masarykův ústav vyšších studií ČVUT Praha. The British Council a Goethe Institut jsou v projektu garanty odbornosti jazykové přípravy. Projekt měl být zahájen v únoru 2005, ale pro mnoho technických obtíží byla výuka zahájena až v průběhu května 2005, je rozplánován na 21 měsíců.

• Pilot GP

Cílem projektu je tvorba a ověřování tvorby školních vzdělávacích programů gymnaziálního vzdělávání na dvou pražských pilotních gymnáziích (Gymnázium J. Keplera, Parléřova, Praha 6 a Gymnázium Oty Pavla, Praha - Radotín). Partnerem odboru školství MHMP je Výzkumný ústav pedagogický Praha. Projekt byl zahájen v říjnu 2004, rozplánován je na 48 měsíců.

Další možností využití pomoci z ESF je zapojení škol přihlášením se do grantového schématu, které pravidelně vyhlašuje odbor zahraničních vztahů a fondů EU Magistrátu HMP. Školy mají možnost podat projekt do JPD 2, který je zaměřen na investiční akce, a do JPD 3, který je zaměřen na oblast vzdělávání. Této možnosti v JPD 2 využila jedna pražská škola, v JPD 3 podalo projekty 14 ZŠ (schváleny byly 2 projekty), 9 SŠ (schváleny byly 3 projekty), 3 VOŠ (schváleny byly 3 projekty).

I.2.4 Prevence sociálně patologických jevů

Ve školním roce 2004/05 došlo k zásadním systémovým změnám z hlediska koordinace aktivit prevence sociálně patologických jevů na MHMP. V prosinci 2004 nastoupila na MHMP krajská koordinátorka prevence sociálně patologických jevů. Krajská koordinátorka prevence sociálně patologických jevů pracuje v sekci primární prevence při Protidrogové komisi Rady HMP. Pravidelně svolává obvodní metodiky prevence sociálně patologických jevů na jednání na MHMP. Podílí se na organizování seminářů a konferencí, které jsou zaměřeny na primární protidrogovou prevenci nebo na prevenci sociálně patologických jevů.

Od roku 2004 jsou podporovány projekty škol a školských zařízení jednak z rozpočtu HMP, kapitola Protidrogová politika HMP, a také z rozpočtu MŠMT. Školy a školská zařízení se stále více hlásí do 1. programu výběrového řízení (Program podpory specifické protidrogové prevence pro školy a školská zařízení), který je určen právě jim. Prostřednictvím žádostí škol a školských zařízení se v roce 2004 a 2005 podařilo kvalitněji vydefinovat databázi poskytovatelů služeb v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Seznam je na webových stránkách MHMP.

Projekty specifické protidrogové prevence – rok 2005:

V prvním kole výběrového řízení na finanční dotace pro projekty specifické protidrogové prevence bylo přijato 95 žádostí o finanční dotaci s celkovými náklady 13 001 575,- Kč a požadavkem na hl. m. Prahu 8 427 975,- Kč. Zastupitelstvo HMP schválilo finanční dotaci z rozpočtu hl. m. Prahy pro 77 projektů škol a školských zařízení. Celková výše schválené dotace byla 5 025 000,- Kč. Na primární prevenci byla ještě uvolněna částka 1 540 000,- Kč, kterou dostaly městské části Praha 1 až 22.

Ve druhém kole výběrového řízení byla pro školy a školská zařízení rozdělena částka 1 263 000,- Kč ze státního rozpočtu (MŠMT). Bylo přihlášeno 70 projektů s celkovými náklady 12 650 303,50 Kč a požadavkem na hl. m. Prahu 4 730 287,50 Kč. Podporu získalo 41 projektů škol, školských zařízení a nestátních neziskových organizací.

Na podporu aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti primární protidrogové prevence a prevence sociálně patologických jevů byla v 1. a 2. kole výběrového řízení přidělena částka 1 572 750,- Kč.

V roce 2005 bylo přiděleno na projekty primární protidrogové prevence a prevence sociálně patologických jevů v rámci výběrového řízení na projekt Proti drogám 2005 – Zdravé město Praha celkem 9 400 750,- Kč.

Krajské oddělení protidrogové prevence a Sekce primární prevence při Protidrogové komisi Rady HMP zorganizovaly v roce 2005 1. celopražský seminář Pražské drogové fórum primární prevence 2005. Seminář byl určen pro obvodní metodiky prevence sociálně patologických jevů, zástupce MČ hl. m. Prahy, protidrogové koordinátory a zástupce dalších spolupracujících profesí. Seminář byl zaměřen na prezentaci výročních zpráv organizací, které přímo nebo nepřímo (prostřednictvím škol) získaly v roce 2004 dotaci z HMP nebo z MŠMT.

Krajské oddělení protidrogové prevence zorganizovalo dva výjezdní vzdělávací semináře zaměřené na primární protidrogovou prevenci a prevenci sociálně patologických jevů. První seminář byl určen protidrogovým koordinátorům úřadů MČ a druhý metodikům prevence

sociálně patologických jevů. Na obou seminářích vystoupili jako lektori zástupci MŠMT, Protidrogové komise Rady HMP a pracovníci NNO.

Prevence kriminality

Ve školním roce 2004/05 realizovalo hl. m. Praha ve spolupráci s Policií ČR projekt Nutná obrana, který byl postupně pořádán pro žáky vybraných středních škol. Primárním cílem bylo rozšíření právního povědomí a předání praktických rad v případě napadení ženy agresorem.

Sekundárně pak zvýšit zájem žen o problematiku nutné obrany a vlastní aktivitu v oblasti sebeobrany.

Městská policie hl. m. Prahy realizovala v rámci prevence kriminality na základních a mateřských školách přednášky týkající se šikany, násilí, záškoláctví, bezpečného chování v silničním provozu a ochrany vlastního zdraví.

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

V roce 2005 byla vypracována a Radou HMP schválena Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na území hl. m. Prahy na období 2005 - 2015. Jednou z priorit této koncepce je oblast vzdělávání, výchovy a odborného zázemí EVVO, která si klade za cíl vytvoření široké nabídky vzdělávacích, výchovných a osvětových aktivit pro obyvatele Prahy.

Odbor školství MHMP každoročně vyhlašuje Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy, v rámci kterých lze podávat i projekty týkající se EVVO. Ve školním roce 2004/05 byl podpořen projekt Centra odborné přípravy technickohospodářského Podpora obnovitelných zdrojů energie a environmentální výchovy.

V rámci plnění koncepce EVVO vydalo hl. m. Praha ve školním roce 2004/05 pro školy a školská zařízení informační brožuru Praha a ekologická výchova. Publikace je stručným přehledem toho, co město připravilo a co má v úmyslu v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě realizovat v období let 2005 - 2015.

Občanské sdružení Arnika ve spolupráci s Českou ornitologickou společností připravilo za finanční podpory MHMP pro žáky pražských základních a středních škol 2. ročník projektu Sovy do škol, jehož cílem je získat novou generaci amatérských i profesionálních ornitologů a ochránců přírody.

Projekt ekologické výchovy NATURA 2000 – lidé přírodě, příroda lidem byl ve školním roce 2004/05 realizován na základě exkurzí určených žákům druhého stupně základních škol a víceletých gymnázií. Výzkumný projekt je organizován Regionálním environmentálním centrem pro střední a východní Evropu.

Problematice EVVO se zaměřením na oblast odpadového hospodářství se věnuje odbor infrastruktury města MHMP, který nabízí školám různé soutěže a přednášky.

Realizace environmentální výchovy v pražských mateřských školách probíhala ve školním roce 2004/05 na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, který zahrnuje i environmentální výchovně vzdělávací oblast. Část mateřských škol je zapojena do existujících projektů zaměřených na EVVO, např. Zdravá mateřská škola, M.R.K.E.V (Metodika a realizace komplexní ekologické

výchovy), iniciativa PEPEK (Pražský ekopedagogický klub), Archa 21. Od školního roku 2004/05 působí v areálu Ekologického centra hl. m. Prahy Toulcův dvůr Ekologická mateřská škola Semínko.

Rozsah a realizace EVVO na základních školách je ovlivňována zvoleným vzdělávacím programem (Národní škola, Obecná škola, Základní škola) i dalšími faktory (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání). Téměř sto základních škol spolupracuje v sítích Sdružení pro ekologickou výchovu Tereza, Klubu ekologické výchovy, Zelená škola a Zdravá škola. Školy se též sdružují v Pražském ekopedagogickém klubu PEPEK. K hlavním projektům, na kterých ZŠ spolupracují, patří projekt Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina, M.R.K.E.V, celostátní školní projekty vedené Sdružením Tereza a aktivity Klubu ekologické výchovy.

Rovněž střední školy jsou zapojeny do různých projektů se zaměřením na EVVO (některé školy řeší projekty připravované Sdružením Tereza), část středních škol je členem Klubu ekologické výchovy. Pedagogové mají možnost účastnit se odborných seminářů, kurzů pro školní koordinátory, středoškolských konferencí a dalších akcí pořádaných Národním institutem pro další vzdělávání. Také ve školním roce 2004/05 proběhla na pražských středních školách ekologická olympiáda organizovaná Klubem ekologické výchovy ve spolupráci s odborem ochrany prostředí MHMP, Pedagogickou a Přírodovědeckou fakultou UK Praha.

I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta

Přítomnost národnostních menšin v hl. m. Praze a činnost jejich občanských sdružení poskytovala i pro pražské školy dosti příležitostí pro komunikaci nejenom s tradičními národnostními menšinami, ale i s cizinci, kteří se snaží integrovat do naší společnosti. Hl. m. Praha má Komisi pro oblast národnostních menšin a Komisi pro integraci cizinců. Každoročně pořádá konference s tematikou národnostních menšin a integrace cizinců, ve školním roce 2004/05 to byla konference na téma Identita ve vztahu k národnostním menšinám. Konferencí se zúčastňuje aktivně i řada učitelů. Přesto komunikace s pražskými školami není dosud na té úrovni, kdy by se potenciál komunikace s národnostmi a etniky mohl zcela využívat ve výuce a v oblasti trávení volného času.

Také vzdělávání učitelů v oblasti multikulturní výchovy dosud není tak obsažné, aby splňovalo požadavky na kvalitní aplikaci multikulturní výchovy do vyučování. Některé výzkumy ukazují, že pouze 18 % učitelů prochází kurzy multikulturní výchovy. Rovněž výuka na vysokých školách pedagogického zaměření není dosud zcela dostačující.

Informací o multikulturní výchově a vzdělávání je v současné době již poměrně dost, avšak problém je s jejich dosažitelností a nesystémovým uplatněním ve školách. Ve školách hl. m. Prahy se rostoucí proces multikulturalizace naší společnosti objevuje velmi výrazně. Dosud se však nerozběhla užší spolupráce mezi školami, které edukační problémy národnostních menšin a cizinců musí řešit. V těchto školách jsou patrné mimořádné výsledky, avšak úkolem do budoucna by mělo být vytváření systému spolupráce škol a jejich dialog v zájmu nalézání efektivnějších metod multikulturní a interkulturní výchovy a vzdělávání.

I.2.7 Zvyšování kvality výuky cizích jazyků

Zvyšování kvality výuky cizích jazyků bylo ve školním roce 2004/05 na území HMP řešeno zejména prostřednictvím grantové politiky HMP. Na podporu dalšího prohlubování jazykových znalostí byl v r. 2005 vyhlášen grantový program v rámci Programu na podporu vzdělávacích aktivit. V Programu na podporu vzdělávacích aktivit bylo realizováno 18 projektů ve finančním objemu 2 761 400,- Kč. Grantové programy na podporu jazykových znalostí vyhláší i některé městské části.

Zvyšování kvality jazykového vzdělávání probíhalo rovněž prostřednictvím dalších forem DVPP i pomocí zahraničních výměnných stáží žáků i učitelů, krátkodobých výjezdů k návštěvě partnerské

zahraniční školy nebo oblasti, odborných praxí nebo různých společných akcí. Na podporu spolupráce žáků i učitelů ZŠ a SŠ v rámci Evropy byl využíván program eTwinning, jehož podstatou je spolupráce minimálně dvou škol z různých zemí při realizaci vzdělávacích aktivit za využití informačních a komunikačních technologií. V květnu 2005 byl zahájen projekt JARO, který je zaměřen na jazykové vzdělávání pedagogických pracovníků pražských škol.

I.2.8 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy HMP.

I.3 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Akce, kterými hl. m. Praha prezentuje své školství na veřejnosti, byly pod názvem Schola Pragensis zahájeny v r. 1996. Ve školním roce 2004/05 proběhl 9. ročník, v rámci kterého se v Kongresovém centru Praha uskutečnila výstava zaměřená na prezentaci pražského školství prostřednictvím výstavních expozic SŠ, VOŠ, speciálních škol, uměleckých škol a národnostních menšin, prostřednictvím pódiových vystoupení, videoprojekce a panelových diskusí. Hlavním cílem bylo usnadnění orientace pro žáky a jejich rodiče v nabídce škol a oborů vzdělávání. Součástí 9. ročníku Scholy Pragensis byl i seminář pro německy hovořící partnerská města na téma Střední školství a jeho aspekty, Kantorský bál v Národním domě na Vinohradech a finále ankety Zlatý Ámos.

Ve školním roce 2004/05 se v KD Mlejn uskutečnil 6. ročník Pražské Mateřinky s doprovodným programem – výstava výtvarných prací dětí předškolního věku na téma Dítě a pohyb. Akce přispěla zejména k prezentaci systematické předškolní výchovy. Vítězná mateřská škola se zúčastnila celostátního festivalu Mateřinka 2005 v Nymburce.

Prezentace dalších výsledků pražských škol byla realizována prostřednictvím různých soutěží, olympiád, přehlídek a festivalů, které představují účelnou motivaci pro nadané žáky, vhodně posilují prestiž školy a její obraz na veřejnosti a jsou účinnou motivací pro nové uchazeče o studium.

II. Hodnocení stavu vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

II.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Předškolní vzdělávání v mateřských školách se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let.

Významné změny v uplynulém školním roce přineslo přijetí zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti (s výjimkou některých ustanovení) 1.1.2005. Mateřská škola se stala součástí vzdělávací soustavy, předškolní ročník je pro děti zdarma, úplatu za předškolní vzdělávání stanoví ředitel školy. Tento zákon přenesl na ředitele MŠ řadu nových kompetencí, práv a povinností.

Charakteristika MŠ v hl. m. Praze, změny v síti škol

Mateřské školy jsou zpravidla umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Jejich rozmístění je úměrné k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, jiné pak, ve staré zástavbě, spíše rodinného typu.

Z padesáti sedmi městských částí v působnosti hl. m. Prahy je zřizovatelem mateřských škol padesát městských částí. Počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. města se stabilizoval. V porovnání se školním rokem 2003/04 došlo ve školním roce 2004/05 v síti mateřských škol k formálním změnám. Snížil se počet ředitelství, mateřské školy, které byly vyřazeny ze sítě jako samostatná ředitelství, se staly součástí jiné příspěvkové organizace.

Ve školním roce 2004/05 byly nově zařazeny do sítě dvě soukromé mateřské školy, jedna na území městské části Praha 5 a jedna na území městské části Praha 10.

V souladu s novým školským zákonem získala většina mateřských škol od zřizovatele na základě žádosti výjimku z počtu dětí. Maximální možný počet dětí ve třídě MŠ je 28 dětí.

Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí

Zřizovatel	Předškolní vzdělávání (MŠ, speciální MŠ)					Mateřské školy (bez speciálních škol)				
	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu
Obec	298	1 129	27 251	91,44	24,13	295	1 116	27 081	91,8	24,26
Kraj	17	60	752	44,23	12,53	-	-	-	-	-
Soukromý	9	23	437	48,55	19	7	16	321	45,8	20,06
Církev	8	16	284	35,5	17,75	5	10	244	48,8	24,40
MŠMT	1	1	7	7	7	-	-	-	-	-
Celkem	333	1 229	28 731	86,27	23,37	307	1 142	27 646	90,05	24,20

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2004/05 zabezpečovalo předškolní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 307 (333 včetně speciálních) mateřských škol různých zřizovatelů. Největší počet MŠ na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 295 (298 včetně speciálních). Soukromý sektor je zřizovatelem

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

7 MŠ (9 včetně speciálních), církev zřizuje 5 MŠ (8 včetně speciálních), MŠMT je zřizovatelem jedné speciální MŠ. Ve školním roce 2004/05 byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení soukromá Mateřská škola V Úvalu o.p.s., Weberova 299/33, Praha 5 a Mateřská škola Semínko o.p.s., Kubatova 1/32, Praha 10. Počet dětí docházejících do pražských MŠ ve školním roce 2004/05 činil 27 646 (28 731 včetně speciálních), v porovnání se školním rokem 2003/04 došlo k mírnému nárůstu (27 226, 28 255 včetně speciálních).

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Mateřské školy pracovaly ve většině případů podle vlastních školních vzdělávacích programů, které jsou v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a tím i obecnými cíli předškolního vzdělávání. Školní vzdělávací programy obsahovaly zejména konkrétní cíle vzdělávání, formu, obsah a časový plán, včetně zajištění podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Další jejich nedílnou součástí byl i popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek, včetně podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání uskutečňuje.

Soukromé MŠ - Jedna škola pracuje podle školního vzdělávacího programu Všestranný rozvoj, 5 škol zpracovalo vlastní školní vzdělávací programy zohledňující specifické možnosti škol.

Církevní MŠ - Jedna mateřská škola pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu „My a náš svět“ sestaveného podle ročních období a důležitých křesťanských svátků, ostatní školy preferují křesťansko-ekologický program či školní vzdělávací program na téma „Cesta kolem světa“ zaměřený na integraci a soužití různých kultur prostřednictvím náboženské výchovy.

Zápisy do mateřských škol

Žádosti rodičů o přijetí dítěte do mateřské školy byly průběžně uspokojovány v závislosti na počtu volných míst v mateřských školách. V lokalitách, kde se staví nové byty a rodinné domy (zejména v okrajových částech Prahy), přesahovala poptávka nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější. Rodičům bylo v rámci možností zřizovatele nabídnuto volné místo v jiné, pokud možno nepříliš vzdálené mateřské škole. Celkově bylo k 1.9.2004 v mateřských školách 513 volných míst. Přesto ke stejnému datu počet neumístěných činil 419 dětí. V tomto počtu jsou zahrnuti i děti od dvou let věku, které lze zařadit do třídy mateřské školy za určitých podmínek výjimečně, a dále pak děti na nepravidelnou docházku a další, které nesplňují stanovená kritéria. Ve srovnání s minulým školním rokem se zvýšil počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Počet dětí odcházejících do ZŠ k 30.6.2005 činil 8 053, počet dětí s odkladem povinné školní docházky činil 1 810. Důvodem odkladů byl především přibývající počet dětí s logopedickými vadami. Dobrá úroveň péče o děti s odkladem povinné školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách.

MŠ s internátním provozem

Mateřské školy s internátním provozem (5 MŠ, 8 tříd) byly využívány především matkami samozivitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Po dohodě rodičů s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

Hodnocení vzdělávání v mateřských školách Českou školní inspekcí

Podstatná pozitiva

- Organizace dne umožňuje větší čas i prostor pro spontánní činnosti a volný pohyb dětí.
- Zvyšuje se podíl dětí na přípravě i úklidu stolování, více je podporována jejich samostatnost.
- Organizace kroužků je již na většině škol vhodně směřována do odpoledních hodin.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Zařazování dětí do věkově heterogenních tříd (více než polovina škol) má pozitivní dopad na sociální chování.

Podstatná negativa

- Požadavky nejsou dostatečně diferencované s ohledem na rozdílnost věkových a individuálních schopností dětí ve věkově smíšených třídách, proto nejsou vždy výsledky práce efektivní.
- Preference řízených činností se odráží i v absenci účelného hodnocení spontánních aktivit.
- Kontrolní a autoevaluační systém je málo účinný.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Na 47 mateřských školách se realizovala individuální integrace 105 dětí. Speciálních a specializovaných tříd bylo 17 se 179 dětmi. Na několika mateřských školách byly zřízeny přípravné třídy, které navštěvovalo v 16 třídách celkem 201 dětí.

Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	starší
Předškolní vzdělávání (MŠ, speciální MŠ)					
Děti	1 573	7 695	8 622	8 279	2 562
podíl v %	5,47	26,78	30	28,81	8,91
Mateřské školy (bez speciálních škol)					
Děti	1 505	7 473	8 343	7 985	2 340
podíl v %	5,44	27,04	30,18	28,88	8,46

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Mateřské školy jsou určeny pro věkovou kategorii dětí 3 - 5 let. I přes tuto skutečnost jsou výjimečně přijímány děti mladší tří let. V mateřských školách zůstávají šestileté děti, kterým byl udělen odklad povinné školní docházky.

Děti podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 25	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Předškolní vzdělávání (MŠ, speciální MŠ)					
Děti	27 557	119	95	485	475
podíl v %	95,91	0,41	0,33	1,68	1,65
Mateřské školy (bez speciálních škol)					
Děti	26 493	115	95	474	469
podíl v %	95,82	0,41	0,34	1,71	1,69

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Jen přibližně 4 % dětí navštěvujících mateřské školy jsou děti cizích státních příslušníků. Z tohoto počtu je nejvíce dětí ze zemí mimo EU. Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, zároveň však byly tyto děti přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami, včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo zařazení těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Spolupráce s rodiči v mateřských školách byla různorodá a bohatá. Rodiče ve stále větší míře projevovali zájem o dění a kvalitu práce v mateřských školách. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, rodičovské schůzky, přednášky, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky. Velmi významná byla pomoc rodičů při úpravě interiérů, zahrad, drobných opravách a poskytování sponzorských darů. Dále je třeba

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, výlety, školy v přírodě. Některé mateřské školy navázaly také spolupráci se zahraničím. Mateřské školy stále více organizovaly i různé

mimoškolní aktivity, na veřejnosti se prezentovaly jednak vydáváním informačních brožur a školních časopisů a články v místním tisku, jednak pořádáním dnů otevřených dveří, účastí na výtvarných soutěžích, na přehlídce Pražská mateřinka, besídkami a školními akademii. Stále více mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky na internetu. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se při vítání občánků apod.

Další údaje o mateřských školách

Počet dětí v mateřských školách má stoupající tendenci. Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí, včetně dětí mladších 3 let. Rodiče se také ve stále větší míře zajímali o zaměření a programové nabídky mateřských škol. Preferovali spíše menší třídní kolektivy v mateřských školách rodinného typu. Stále více byla využívána možnost přítomnosti rodiče v mateřské škole při adaptaci dítěte. Rodiče také častěji využívali k seznámení se s MŠ dnů otevřených dveří. Celkově byly mateřské školy rodičovskou veřejností přijímány a hodnoceny velmi kladně. Dále je třeba zmínit stále lepší vybavenost mateřských škol, včetně vybavenosti informačními technologiemi.

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Na území hl. m. Prahy jsou převážně zřizovány základní školy, které mají devět ročníků, první až pátý ročník tvoří první stupeň školy, šestý až devátý ročník tvoří druhý stupeň školy. V některých městských částech jsou zřizovány i základní školy neúplné, tvořené všemi ročníky prvního stupně, jedna městská část zřizuje malotřídní základní školu, která není tvořena všemi ročníky prvního stupně.

Významnou změnou v uplynulém školním roce bylo přijetí zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nový školský zákon přinesl řadu podstatných změn dotýkajících se základního vzdělávání. Jedná se zejména o zavedení Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, ale i další změny jakými jsou např.:

- na 1. stupni ZŠ se umožňuje plnit povinnou školní docházku formou individuálního vzdělávání
- mění se pravidla pro hodnocení žáků ZŠ, na každém stupni lze opakovat ročník pouze jednou
- v ZŠ se zavádí možnost vyučovat některé předměty v cizím jazyce
- v základním vzdělávání se zavádí možnost klasifikovat známkami nebo hodnotit slovně, případně kombinovat oba způsoby
- ve všech ZŠ musí být povinně ustanovena školská rada

Nový školský zákon přenáší na ředitele škol řadu nových povinností a kompetencí. Vymezuje také, v kterých případech ředitel ZŠ rozhoduje o právech a povinnostech účastníků vzdělávání a která jsou prováděna ve správním řízení.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Charakteristika ZŠ v hl. m. Praze zřizovaných městskými částmi

Na území hl. m. Prahy zřizuje z celkového počtu 57 městských částí základní školy 49 městských částí, což je stejný počet jako v předchozích letech. V hlavním městě se nachází tradiční školy v klasické zástavbě, nalezneme zde i sídlištní školy a rovněž menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy se snaží modernizovat budovy i vybavení. Samozřejmostí jsou odborné pracovny, vybavení počítači, školní jídelny, tělocvičny i moderní víceúčelová hřiště. Některé

školy jsou vybaveny knihovnami, studovnami, skleníky, keramickými dílnami, kinosály a cvičnými byty. Součástí některých ZŠ je zimní stadion nebo plavecký bazén.

Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků

Zřizovatel	Základní vzdělávání (ZŠ, speciální ZŠ, VÚ)					Základní školy (bez speciálních škol a VÚ)				
	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu
Obec	209	3 791	84 148	402,62	22,19	209	3 791	84 148	402,62	22,19
Kraj	64	397	3 226	50,40	8,12	-	-	-	-	-
Soukromý	9	50	648	72	12,96	6	33	490	81,66	14,84
Církev	12	73	1164	97	15,94	4	43	946	236,5	22
MŠMT	9	25	179	19,88	7,16	-	-	-	-	-
Celkem	303	4 336	89 365	294,93	20,61	219	3 867	85 584	390,79	22,13

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2004/05 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 219 (303 včetně speciálních) základních škol různých zřizovatelů. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části - 209. Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé - 6 (9 včetně speciálních) a církev - 4 (12 včetně speciálních). Celková nabídka je na území hl. m. Prahy doplněna o školy při výchovných ústavech zřizovaných MŠMT. Ty jsou určeny žákům se závažnými poruchami chování. Ve školním roce 2004/05 navštěvovalo pražské ZŠ celkem 85 584 žáků (89 365 včetně speciálních), v porovnání se školním rokem 2003/04 došlo k poklesu o přibližně 4 000 žáků (89 437, 93 302 včetně speciálních).

Optimalizace sítě škol

Některé městské části přistoupily vzhledem k narůstajícímu počtu volných míst na základních školách v důsledku snižujícího se počtu žáků k optimalizačním krokům. Při rozhodování o tom, které školy budou sloučeny, se vždy přihlíží kromě ekonomických ukazatelů ke kvalitě výuky, vzdělávacímu programu školy, ke školskému obvodu dotčených škol a v neposlední řadě i k rovnoměrnému rozložení škol v rámci jednotlivých městských částí. Městské části jako zřizovatelé základních škol rozhodují o optimalizaci včetně způsobu jejího provedení. Obec jako zřizovatel má nejen právo, ale i povinnost řešit záležitosti týkající se škol a školských zařízení ve své působnosti. Celkový počet základních škol se tak ke konci školního roku 2003/04, tj. k 31.8.2004, snížil na 209 základních škol.

Ve školním roce 2004/05 byla nově zařazena do rejstříku škol a školských zařízení Soukromá národní škola s rozšířenou výukou jazyků DINO ELEMENTARY SCHOOL, s.r.o., Babákova 2149, Praha 4.

Vzdělávací programy škol a ŠVP

Základní školy na území hl. m. Prahy učí podle vzdělávacích programů Základní škola, Národní škola a Obecná škola. Dominantní je přitom program Základní škola, který je často modifikován pro rozšířenou výuku některých předmětů. Některé školy a třídy vycházejí z waldorfské pedagogiky a pedagogiky Montessori. Jsou připraveny a využívány i některé rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Zásadní změnou vyplývající z nového školského zákona je postupné zavedení Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a školních vzdělávacích programů, které nahradí dosud užívané centrálně stanovené učební dokumenty. Při vypracování vlastního školního vzdělávacího programu bude možné využít prostor, který se otevírá pro výběr a uspořádání učiva, ale i pro volbu metodických postupů ve výuce. Základní školy tak získají větší samostatnost.

Na základě Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 15.12.2004 byl vydán Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání v souladu s § 4 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.,

o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. MŠMT ve spolupráci s VÚP ověřovalo i nadále ve školním roce 2004/05 projekt Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání na 4 základních školách v Praze. Hlavním cílem projektu je nahrazení standardu základního vzdělávání a jeho vzdělávacích programů.

Soukromé ZŠ - Žádná soukromá základní škola neměla ve školním roce 2004/05 zpracovaný školní vzdělávací program. Školy pracují podle schválených učebních dokumentů Obecná škola a Základní škola, podle učebního plánu s vlastními osnovami pro výuku cizích jazyků schválenými MŠMT či podle alternativního vzdělávacího programu Národní škola, který byl speciálně upraven pro potřeby nadstandardního vyučování cizím jazykům.

Církevní ZŠ - Výuka probíhala podle schválených učebních dokumentů Obecná škola, Obecná škola s rozšířenou výukou jazyků, Základní škola s rozšířeným vyučováním jazyků, komplexní vzdělávací program v duchu židovských tradic a podle vlastního učebního plánu, schváleného MŠMT. Školy připravují školní vzdělávací programy pro realizaci od školního roku 2007/08.

Hodnocení základních škol Českou školní inspekcí

Podstatná pozitiva

- Ve většině škol se zlepšuje jejich celkové klima.
- Učitelé se více zaměřují na činnostní učení.
- Zlepšuje se kvalita individuálních vzdělávacích plánů, což se mnohdy pozitivně odráží i v individuálním přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- V mnoha školách se výrazně zlepšují jejich materiálně-technické podmínky.
- Velmi kvalitní je práce ve školách se žáky s těžkým postižením a kombinovanými vadami (rozvíjení alternativních způsobů komunikace, zajištění komplexní rehabilitační péče).

Podstatná negativa

- Realizace technik kooperativního učení je poznamenána určitým formalismem.
- Při plánování učitelé upřednostňují své nároky týkající se rozsahu učiva na úkor potřeb a individuálních možností žáků.
- Ustanovení i činnost práce metodických orgánů je často formální.
- Většina škol nemá zpracovaný systém evaluace.
- Zvolená modifikace učebního plánu (např. rozšířené vyučování tělesné výchovy) neodpovídá materiálně-technickým podmínkám některých škol.
- Předmět pracovní vyučování v základních školách praktických (doposud se nazývají zvláštní školy) není vždy dostatečně zajištěn vhodnými učebními materiály.

Mezinárodní spolupráce

Úroveň zahraničních styků základních škol se neustále zlepšuje. Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních projektů (např. Socrates - Comenius, Arion aj.) i do spolupráce se zahraničními partnerskými školami prostřednictvím e-médií. Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství, žáci poznávají kulturu a

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků a jsou účinnou zbraní proti xenofobii a rasismu. Některé základní školy spolupracují i se zahraničními zastupitelstvími.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Z celkového počtu 85 584 žáků běžných základních škol bylo integrováno 7995 žáků - 6045 žáků bylo zařazeno individuálně do běžných tříd, 1950 žáků bylo zařazeno do specializovaných tříd běžných ZŠ. Specializované třídy byly zřízeny na 41 školách, na prvním stupni jich bylo 91, na 2. stupni 73.

Individuálně se integrují žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci, u kterých je diagnostikována lehčí forma vývojové poruchy učení (dysgrafie, dyskalkulie...). U takových žáků probíhá výuka v běžných třídách s tím, že jim speciální pedagog vytvoří individuální plán výuky, který respektuje potřeby žáka, ostatní žáci jsou zařazováni do specializovaných tříd.

Žáci podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 25	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Základní vzdělávání (ZŠ, speciální ZŠ)					
Žáci	85 867	347	125	1 866	1 160
podíl v %	96,09	0,39	0,14	2,08	1,30
Základní školy (bez speciálních škol)					
Žáci	82 173	337	121	1 828	1 125
podíl v %	96,02	0,39	0,14	2,14	1,31

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Z celkového počtu 84 148 žáků ZŠ zřízených MČ bylo ve školním roce 2004/05 2 996 cizinců. V porovnání s předchozími roky se zastavil nárůst počtu žáků cizích státních příslušníků. Ve školním roce 2002/03 studovalo na základních školách zřízených MČ 2765 žáků – cizinců, ve školním roce 2003/04 3142 žáků a ve školním roce 2004/05 byl počet těchto žáků 2 996. Jedná se zejména o žáky ze zemí bývalého východního bloku, počet žáků ze zemí Evropské unie byl 396. Vzhledem k celkovému počtu žáků na základních školách zřízených MČ představoval podíl cizinců stejně jako v předchozím školním roce 3,6 %. Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů úspěšně a bez problémů především díky trpělivé, soustavné a obětavé práci všech vyučujících a vychovatelů. Počáteční složitou situaci v komunikaci způsobenou jazykovými bariérami řeší pedagogové hodinami individuálního doučování. Také třídní kolektivy přijímají tyto žáky bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení našich žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur. Problémem jsou konzultace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají natolik český jazyk. Mezi negativa patří i to, že tito žáci často mění místo pobytu.

Nový školský zákon reflektuje vstup ČR do EU a nově ukládá krajům povinnost zajistit dětem občanů členských států EU, kteří v ČR dlouhodobě žijí a plní povinnou školní docházku, bezplatnou výuku českého jazyka a podporu výuky mateřského jazyka a kultury země jejich původu. Odbor školství MHMP zajistil ve spolupráci s Městskou částí Praha 4 bezplatnou přípravu pro tyto žáky k jejich začlenění do základního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou jejich potřebám na První jazykové ZŠ, Praha 4, Horáčkova 1100. Třída pro jazykovou přípravu na ZŠ Horáčkova se naplňuje do maximálního počtu 10 žáků, má celopražskou působnost, přímé finanční náklady jsou hrazeny z prostředků krajského úřadu.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepocházejí ze zemí EU. Škola je ale rovněž musí začlenit do základního vzdělávání. Řada škol řeší tuto situaci formou získávání finančních prostředků z různých programů, které vyhledávají instituce, jako je např. MŠMT, hl. m. Praha i jednotlivé městské

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

části. Tyto projekty se netýkají pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci dětí, ale směřují i k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí dětí cizinců apod.

Problematika integrace cizinců úzce souvisí se začleňováním žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. Významnou pomoc v této oblasti poskytují i jednotlivé městské části, které se snaží podporovat vznik komunitních center při základních školách.

Zápis dětí do 1. ročníků ZŠ

Ve školním roce 2004/05 přišlo k zápisu do prvních tříd 10 421 dětí, což je přibližně stejný počet jako v předchozích třech letech. Odklady povinné školní docházky zásadním způsobem toto číslo neovlivňují, neboť počty odkladů se během jednotlivých let zásadně nemění.

Věková složení žáků

věk	mladší 6 let	6 letí	7 letí	8 letí	9 letí	10 letí	11 letí	12 letí	13 letí	14 letí	15 letí	16 letí a starší
Základní školství (včetně speciálních škol a škol s ústavní výchovou)												
Žáci	73	6 208	8 526	8 614	9 309	10 427	10 445	10 521	11 034	10 440	3 367	401
podíl %	0,08	6,94	9,54	9,64	10,42	11,67	11,69	11,77	12,35	11,68	3,77	0,45
Základní školy (bez speciálních škol)												
Žáci	67	6 119	8 350	8 361	8 992	10 059	10 024	10 024	10 472	9 892	3 041	183
podíl %	0,08	7,15	9,76	9,77	10,51	11,75	11,71	11,71	12,24	11,56	3,55	0,21

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 -15 let, jsou i žáci mladší, neboť lze přijmout do první třídy ZŠ žáka mladšího 6 let, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte a odborné pracoviště vystaví doporučující stanovisko. Žáci starší 15 let mohou navštěvovat ZŠ v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky.

Odchody žáků ze ZŠ

1.-9. ročník	z toho žáci, kteří dokončili školní docházku a opustili školu v						Odchody do speciálních škol		Žáci s dodat. odkladem školní docházky
	1.-5. ročníku	6. ročníku	7. ročníku	1.-7. do SŠ	8. ročníku	9. ročníku	z 1. stupně	z 2. stupně	
12 675	1587	77	574	1 916	159	10 278	140	69	167

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Příčinou v první třídě může být dodatečný odklad školní docházky, a to v případě, kdy se během prvního pololetí prokáže, že dítě není dostatečně zralé pro školní docházku. Ředitel školy pak se souhlasem zákonného zástupce dítěte rozhodne o dodatečném odkladu školní docházky. Po druhé třídě odcházejí z běžných základních škol žáci, kteří uspěli u výběrového řízení na školy s rozšířenou výukou jazyků. Po páté a sedmé třídě odcházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Ze základní školy také odcházejí v průběhu celého období povinné školní docházky žáci, kteří jsou z nejrůznějších důvodů (zdravotní, intelektové) se souhlasem zákonného zástupce a na doporučení odborného pracoviště přeřazeni do speciálních škol.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Základní školu opouštějí před absolvováním deváté třídy i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku ZŠ. Tito žáci však nemají ukončené základní vzdělání. Doplnit si ho mohou v kurzech na doplnění základního vzdělání.

Kurzy na doplnění základního vzdělání

Pro osoby, které nezískali základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. Kurz pro získání základního vzdělání 9 let fungoval při ZŠ Vratislavova, nyní je otevřen na ZŠ, Praha 2, Botičská 8, která má kvalitní personální zázemí a nachází se v centru hlavního města. Zároveň má tato škola volné kapacity. Požadované kurzy zajišťuje ZŠ Botičská i externě.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách vytvářeny podmínky formou individuálního přístupu vyučujících. Rada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností.

Rozšířené vyučování vybraných předmětů

	Cizí jazyky	Matematika a přír. vědy	Tělesná výchova	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika a výpočetní technika
třídy	546	69	109	28	74	37
žáci	12 801	1 596	2 365	541	1 569	899

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Přípravné třídy základní školy

V hlavním městě byly ve školním roce 2004/05 zřízeny na 6 základních školách (z toho na 1 soukromé) přípravné třídy pro děti, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Tyto třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Docházka do přípravných tříd přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku ZŠ. Přípravné třídy jsou zřízeny při ZŠ, které se řadu let zabývají vzděláváním romských žáků a žáků z méně podnětného rodinného prostředí a které se nachází v lokalitách, pro které je typická velká koncentrace romské populace a dětí ze sociálně slabých rodin. Jedná se zejména o ZŠ, Praha 3, Havlíčkovo nám. 10/300 a ZŠ Praha 5 – Smíchov, Grafická 13 a dále základní školy v lokalitě Prahy 7, 10, 12 a 13. Tyto školy postupně vytvářejí komplexní výchovně vzdělávací program pro žáky z odlišného sociokulturního prostředí. Významnou roli na těchto ZŠ hraje romský asistent, který pomáhá zvyšovat důvěru dětí i rodičů ke škole a také posiluje sebedůvěru romského etnika. Pomáhá pedagogovi ve vlastní výchovně vzdělávací činnosti, při individuálním přístupu, při mimotřídní a mimoškolní činnosti. Vzhledem k tomu, že tyto formy vzdělávání představují i vyšší finanční náročnost, využívají školy možnosti získat příspěvky na tuto problematiku i formou grantu od jednotlivých zřizovatelů, HMP, MŠMT i dalších institucí.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd zdravotně znevýhodněné žáky, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Poradenské služby škol

Oblast výchovného poradenství plní zásadní společenskou funkci. Poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi. V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces. Významná je v oblasti včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování

odborné pomoci. Na úseku základních škol hl. m. Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení zákonitě různá. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobními vlastnostmi i vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice specifických vývojových poruch učení a chování a zařazování dětí s těmito problémy do učebního procesu. Ředitelé zřizují v základních školách specializované třídy zaměřené především na dyslexii a lehkou mozkovou dysfunkci. Integrovaní žáci mnohdy vytvářejí specializované skupiny, kde s nimi pracují speciální pedagogové nebo asistenti, kteří postupují ve výuce podle individuálních plánů. Z celkového počtu základních škol byli ve školním roce 2004/05 soustředěni žáci s poruchami učení ve specializovaných třídách na 40 školách.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Všeobecné vzdělávání na středoškolské úrovni nabízejí gymnázia – čtyřletá nebo víceletá. Odborné vzdělání na středoškolské úrovni zabezpečují střední odborné školy a střední odborná učiliště. Střední vzdělávání vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro pokračování v navazujícím terciárním vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou. Ve školním roce 2004/05 činil podíl maturitních oborů 81,9 % vzdělávací nabídky pražských středních škol, podíl všeobecného vzdělávání činil 32,1 %.

Střední vzdělávání – počet škol, tříd a žáků

Druh školy	Školy			Třídy			Žáci		
	celkem	z toho studium		celkem	v tom studium		celkem	v tom studium	
		denní	OFS		denní	OFS		denní	OFS
Gymnázia	58	58	4	884	867	17	23 767	23 295	472
SOŠ	99	94	26	1 341	1 176	165	34 133	30 167	3 966
z toho konzervatoře	6	6	-	88	88	-	1 310	1 310	-
SOU, U	46	46	21	783	675	108	19 559	16 752	2 807
Střední školy bez dalších resortů, speciálních SŠ a VÚ	203	198	51	3 008	2 718	290	77 459	70 214	7 245
Speciální SŠ	32	32	-	225	225	-	2 044	2 044	-
SŠ při VÚ	1	1	-	1	1	-	6	6	-
Celkem	236	231	51	3 234	2 944	290	79 509	72 264	7 245

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ve školním roce 2004/05 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 203 středních škol různých zřizovatelů (236 včetně speciálních). Tímto počtem se v porovnání s ostatními kraji řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Z celkového počtu středních škol jsou nejvíce zastoupeny střední odborné školy v počtu 99 škol, dále gymnázia v počtu 58. Středních odborných učilišť bylo ve školním roce 2004/05 v HMP 46, speciálních středních škol 32, střední škola při výchovném ústavu byla 1.

Na středních školách hl. m. Prahy studovalo ve školním roce 2004/05 celkem 79 509 žáků (ve školním roce 2003/04 79 414), nově přijatých do 1. ročníků bylo 21 797, absolventů 17 056.

Převážnou většinu pražských středních škol zřizuje hl. m. Praha. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Rovněž církev zřizuje některé střední školy v Praze. Část středních škol je v Praze zřizována MŠMT i jinými ústředními orgány státní správy (Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti zřizují po jedné SŠ). Jedna střední odborná škola je zřizována MČ.

Naplněnost kapacit pražských středních škol

Naplněnost kapacit pražských středních škol se liší podle druhu střední školy. Ve školním roce 2004/05 byla nejvyšší u gymnázií – 85,91 % (u gymnázií zřizovaných HMP 91,75 %, ČR 89 %), s 79,36 % následovaly SOŠ (ČR 77,76 %), střední odborná učiliště byla naplněna na 64,93 % (ČR 70,48 %). Stejně pořadí bylo i u počtu žáků na pedagogického pracovníka – gymnázia 11,8 žáků, SOŠ 10,2 žáků, SOU 7,1.

Přehled naplněnosti kapacit pražských středních škol podle zřizovatele

	HMP	MČ	soukromý	církev	HMP celkem	ČR
SOU	67,36	-	60,53	-	64,93	70,48
SOŠ (vč. konzervatoře)	82,06	96,61	72,88	65,98	79,36	77,76
Gymnázium	91,75	-	67,03	88,69	85,91	89,03

Zdroj: SKU MHMP

Optimalizace sítě škol

Ve školním roce 2004/05 byly realizovány 2 optimalizační záměry:

- Sloučení VOŠ a OA pro studující při zaměstnání, Praha 2, Podskalská 10 se Střední průmyslovou školou potravinářské technologie, Praha 2, Podskalská 10

Obě školy sídlily v jednom objektu, jehož správa byla svěřena SPŠ potravinářské technologie. Optimalizace byla realizována jak z důvodu efektivnějšího využití objektu, tak z důvodů ekonomických (společná personální i mzdová agenda, vedení účetnictví a další).

- Sloučení Střední zdravotnické školy a Vyšší zdravotnické školy, Praha 1, Alšovo nábřeží 6 s Vyšší zdravotnickou školou, Praha 5, Duškova 7.

V souladu s přijetím zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů, došlo ke změně struktury oborů vzdělání jak na SZŠ, tak i na VZŠ. Dalším důvodem byl celkový demografický vývoj a pokles zájmu o studium zdravotnických oborů.

Do rejstříku škol a školských zařízení byla ve školním roce 2004/05 nově zařazena soukromá Střední pedagogická škola s.r.o., Weillova 4, Praha 10.

Oborová struktura středních škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů byla skupina Obecná příprava (gymnázium), ve které ve školním roce 2004/05 studovalo na školách zřizovaných HMP 18 175 žáků. Následovala Ekonomika a

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

administrativa s počtem 5 231 žák a Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 4 830 žáků. Nejméně žáků bylo zastoupeno ve skupině Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů – 30 žáků a Textilní výroba a oděvnictví – 279 žáků.

Oborová struktura podle skupin oborů – SŠ zřizované HMP, denní vzdělávání

Kód	Skupina oborů	Počet škol poskytujících vzdělání v oboru	Celkem žáků
23	Strojírenství a strojírenská výroba	16	2903
26	Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika	17	4830
28	Technická chemie a chemie silikátů	2	684
29	Potravinářství a potravinářská chemie	7	823
31	Textilní výroba a oděvnictví	6	279
32	Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	2	30
33	Zpracovávání dřeva a výroba hudebních nástrojů	6	630
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	3	231
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	8	2024
37	Doprava a spoje	4	1034
39	Speciální a interdisciplinární obory	3	337
41	Zemědělství a lesnictví	5	800
53	Zdravotnictví	3	1706
63	Ekonomika a administrativa	18	5231
64	Podnikání v oborech, odvětví	11	2724
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	9	1975
66	Obchod	7	1975
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	862
69	Osobní a provozní služby	5	889
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport	1	0
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	2	344
78	Obecně odborná příprava	11	1518
79	Obecná příprava	35	18175
82	Umění a užité umění	12	2362

Zdroj: SKU MHMP

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2004/05 došlo ke změnám v oborové struktuře škol především z důvodu legislativních změn (přijetí zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a s ním souvisejícího nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání). Dalším důvodem zrušení určitých oborů a zařazení nových oborů na některých školách bylo přizpůsobení oborové nabídky škol potřebám trhu práce a zájmu veřejnosti.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Nové obory

Kód oboru	Název oboru
78-42-M/001	Technické lyceum
78-42-M/006	Přírodovědné lyceum
78-42-M/003	Pedagogické lyceum
53-44-M/006	Oční technik bez získání způsobilosti zdravotnického pracovníka
53-41-M/007	Zdravotnický asistent
53-41-M/008	Nutriční asistent
33-42-M/003	Nábytkářská a dřevařská výroba
36-45-M/002	Technická zařízení budov
39-41-L/002	Mechanik instalatér. a elektrotech. zařízení budov
33-56-H/001	Truhlář
39-41-L/001	Autotronik
65-51-H/002	Kuchař-číšník pro pohostinství
29-53-H/001	Pekař
66-51-/003	Prodavačské práce
29-56-H/001	Řezník-uzenář
41-52-E/001	Zahradnické práce
23/43-L/506	Provozní technika
64-41-L/524	Podnikání
37-41-L/009	Operátor provozu

Zdroj: SKU MHMP

Zrušené obory

Kód oboru	Název oboru
53-44-N/001	Diplomovaný oční technik
36-62-E/002	Sklenářské práce
69-54-E/002	Práce v čistírnách a prádelnách
64-41-L/509	Podnikání v oborech textilu a oděvnictví
28-53-H/002	Laborant pro farmaceutickou výrobu
23-45-L/003	Mechanik seřizovač – pro progr. a obsluhu technolog. pracovišť
23-43-L/503	Strojírenství, výroba, montáž a opravy přístrojů, strojů a zařízení
23-45-L/008	Mechanik letadlových přístrojů
23-51-H/007	Mechanik opravář – stroje a zařízení
23-66-H/005	Mechanik opravář – letadla
23-68-H/003	Mechanik opravář – silniční motorová vozidla
26-43-L/003	Mechanik elektronik – vysílače a technika VKV
26-52-H/002	Elektromechanik – stroje a zařízení
64-42-L/013	Obchodně provozní pracovník civilního letectví
36-64-H/001	Tesař
36-67-H/001	Zedník
64-41-L/521	Podnikání v oborech obchodu a služeb
66-51-H/004	Prodavač – smíšené zboží

Zdroj: SKU MHMP

Hodnocení vzdělávání na středních školách Českou školní inspekcí

Podstatná pozitiva

- Školy se zapojují do různých vzdělávacích projektů a snaží se získat granty.
- Přetrvává spolupráce škol s tuzemskými i zahraničními partnery (se školami, firmami a dalšími institucemi).
- Stabilizují se pedagogické sbory.
- Školy modernizují své vybavení výpočetní a audiovizuální technikou.
- Nabídka volitelných předmětů reflektující oborové zaměření je široká.
- Zkvalitňuje se prezentace škol a informování veřejnosti (webové stránky škol).
- Zvyšuje se počet škol s kvalitním managementem.

Podstatná negativa

- Efektivita kontrolních mechanismů je málo účinná.
- Absence vlastní evaluace nebo jen málo propracovaný autoevaluační systém omezují využití výsledků vzdělávání jako zpětné vazby pro výchovně-vzdělávací proces.
- Metodické a poradní orgány jsou pouze částečně zapojeny do organizace činnosti škol.
- Přetrvává neefektivní frontální výuka.
- Připravenost škol na kurikulární reformu je sporadická.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je na pražských středních školách většinou na dobré úrovni. Žáci jsou integrováni do běžných tříd, ani jedna škola zřizovaná HMP nemá speciální třídu. Záleží nejen na kvalitní práci výchovných poradců, školních psychologů, pedagogicko-psychologických poraden a především pedagogů pracujících s konkrétními dětmi, ale také na spolupráci s rodiči. Někteří rodiče si nepřejí, aby jejich dětem, zejména jedná-li se o lehčí druhy postižení, byla věnována zvýšená péče. V ostatních případech školy postupují v souladu se Směrnicí MŠMT čj. 13 710/2001-24 k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení. Škola se při vzdělávání těchto žáků řídí doporučeními pedagogicko-psychologické poradny, případně specializovaného lékaře. Jsou zpracovávány individuální vzdělávací plány, jejich plnění sleduje především výchovný poradce, na mnohých školách ve spolupráci se školním psychologem. Gymnázium, Praha 1, Josefská 7 a Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299 se specializují na výuku žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a uplatňují program péče o nadané žáky se specifickými poruchami učení. Program Gymnázia, Praha 1, Josefská 7 byl zpracován pedagogickými pracovníky školy ve spolupráci s odborníky z Dyscentra a Pedagogické fakulty UK, je z velké části zaměřen na rozvoj komunikativních dovedností a kromě výuky či reedukace a kompenzace jednotlivých vad pamatuje též na rozvoj osobnosti žáků.

Vzdělávání nadaných žáků

Péče středních škol o nadané a talentované žáky se soustřeďuje jednak na zadávání náročnějších úkolů, které dále rozvíjejí jejich vědomosti, dovednosti či talent. Další možností je výběr volitelných nebo i nepovinných předmětů, kdy mohou žáci zejména vyšších ročníků ovlivňovat svůj učební plán a specializovat se podle svého zájmu a zamýšleného budoucího studia. Nabídka volitelných předmětů a seminářů je na školách bohatá.

Velmi důležitou možností rozvíjení nadání žáků jsou různé soutěže, olympiády, středoškolská odborná činnost, práce ve fiktivních firmách, v případě uměleckých škol se jedná o účast na různých výstavách, koncertech, divadelních nebo tanečních vystoupeních. Žáci se rovněž zapojují do různých projektů, velmi často ve spolupráci se zahraničními školami nebo významnými institucemi jako jsou např. Akademie věd nebo fakulty vysokých škol různého zaměření. Časté je také zapojení do různých mezinárodních programů, např. Leonardo da Vinci, Socrates, Evropský parlament mládeže, rozvíjejí se i programy financované nadací Bosch.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Na základě žádosti je také možné studovat s individuálním studijním plánem, jehož podmínky závisí na dohodě s ředitelem školy.

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 18 let, střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší, u kterých je nejvyšší zastoupení 14letých (2 188), a starší, s nejvyšším počtem 19letých (9 379).

Střední vzdělávání - věkové složení žáků

věk	mladší 11 let	11 letí	12 letí	13 letí	14 letí	15 letí	16 letí	17 letí	18 letí	19 letí	20 letí	21 - 25 letí	26 letí starší
počet	3	673	1 480	1 852	2 188	7 976	15383	15559	14902	9 379	2 875	3 354	4 041

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Žáci dojíždějících z jiných krajů

Na pražských středních školách studuje značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka.

Žáci s trvalým bydlištěm v jiném kraji – SŠ zřizované HMP - denní vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský
počet žáků celkem	183	72	107	96	170	150	51	43	88	121	5 299	212	33
z toho nově přijatí	28	14	20	20	44	32	13	12	21	26	1 331	30	11

Zdroj: SKU MHMP

II.3.1 Gymnázia

Ve školním roce 2004/05 působilo na území hl. m. Prahy celkem 58 (61 včetně speciálních) gymnázií různých zřizovatelů, a to jak čtyřletých, tak i víceletých. Tímto počtem se hl. m. Praha v porovnání s ostatními krají řadí na 1. místo v České republice. Čtyřletá gymnázia byla zastoupena v počtu 41.

Z celkového počtu 58 gymnázií je HMP zřizovatelem 35 gymnázií, soukromý sektor 20 gymnázií, církev zřizuje 3 gymnázia.

Třídy

Zřizovatel	Obec	Kraj	Soukromý	Církev	Celkem
Gymnázia vč. speciálních					878
Gymnázia (bez speciálních)	-	622	213	32	867
z toho denní studiu m v děle	4 roky	-	256	48	312
	6 let	-	75	57	132
	8 let	-	291	108	423
Ostatní formy studia	-	14	3	-	17

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Žáci

Zřizovatel	Obec	Kraj	Soukromý	Církev	Celkem
Gymnázia vč. speciálních					23 380
Gymnázia (bez speciálních)	-	18 175	4 210	910	23 295
z toho denní studium m v délce	4 roky	-	7 604	939	8 714
	6 let	-	2 202	1 193	3 395
	8 let	-	8 369	2 078	11 186
Ostatní formy studia	-	339	133	-	472

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2004/05 studovalo na pražských gymnáziích celkem 23 295 žáků v 867 třídách. Do 1. ročníku bylo nově přijato 4 314 žáků, z toho na čtyřleté studium 2 209 žáků. Počet přihlášených ke studiu činil 11 625 žáků, z toho na čtyřleté studium 4 903 žáků. Studium ukončilo 3 878 žáků.

Počet přihlášených a přijatých žáků

	Denní studium			Ostatní formy studia		
	přihlášení	nově přijatí do 1. r.	absolventi za šk. rok 2003/04	přihlášení	nově přijatí do 1. r.	absolventi za šk. rok 2003/04
Gymnázia vč. speciálních		4 329	3 899		98	60
Gymnázia (bez speciálních)	11 625	4 314	3 878		98	60
v tom	4 leté	4 903	2 209	1 936	90	48
	6 leté	2 235	629	-	-	-
	8 leté	4 487	1 476	1 351	-	-

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Věkové složení žáků

věk	mladší 11 let	11 letí	12 letí	13 letí	14 letí	15 letí	16 letí	17 letí	18 letí	19 letí	20 letí	21 - 25 letí	26 letí starší
Gymnázia vč. speciálních													
počet	2	647	1 432	1 803	2 135	3 090	4 057	3 969	3 893	2 191	251	163	219
Gymnázia (bez speciálních) – denní studium													
počet	2	647	1 432	1 803	2 135	3 090	4 046	3 944	3 856	2 133	194	13	-
Nižší ročníky 6 a 8 letého studia – denní studium													
počet	2	647	1 432	1 803	2 123	1 174	83	1	-	-	-	-	-
Vyšší ročníky 6 a 8 letého studia a 4 leté studium – denní studium													
počet	-	-	-	-	12	1 916	3 963	3 943	3 856	2 133	194	13	-
Ostatní formy studia													
počet	-	-	-	-	-	-	1	6	17	39	45	145	219

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Školní vzdělávací programy – situace při ověřování

Všechna gymnázia již zahájila přípravu na tvorbu školních vzdělávacích programů. Pedagogičtí pracovníci škol se seznámili se schváleným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a někteří i s připravovaným Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnaziální vzdělávání. Na některých školách byli určeni koordinátoři tvorby ŠVP i další členové tvůrčích týmů. Tito pracovníci i další pedagogové absolvovali semináře zaměřené na tvorbu školních vzdělávacích programů. Byly zpracovány harmonogramy tvorby ŠVP, proběhly diskuse o záměrech a cílech vzdělávání. Některé školy již školní vzdělávací program rozpracovávají.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ověřování výsledků vzdělávání

Převážná většina gymnázií ověřuje výsledky svého vzdělávání formou celorepublikově platných testů. Ověřování znalostí maturitních ročníků prostřednictvím Maturity nanečisto realizovalo 33 gymnázií, z toho 9 soukromých a 1 církevní. Prostřednictvím testů SCIO ověřovalo znalosti žáků 10 gymnázií, z toho 6 soukromých. Některé školy také ověřovaly znalosti žáků nižšího stupně gymnázia, a to formou testů Kalibro. Jednalo se o 15 gymnázií, z toho 6 soukromých. Několik škol provádí srovnávání znalostí žáků také pomocí vlastních testů. Některé školy pilotovaly testy SCIO pro základní školy a nižší stupeň víceletých gymnázií a také pro přijímací zkoušky. V jedné škole testoval CERMAT 3. ročníky v německém jazyce. Gymnázium, Praha 10, Omská 1300, se stejně jako v minulých letech zapojilo do projektu PISA (Programme for International Student Assessment).

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Gymnázia organizují pro své žáky výměnné pobyty a zájezdy do zahraničí, které mají především charakter jazykově a kulturně poznávací, případně sportovně rekreační. Nejčastěji navštěvovanými zeměmi jsou země Evropy - Francie, Německo, Velká Británie, Itálie a Španělsko.

Jednotlivá gymnázia navazují a udržují kontakty se zahraničními školami, zejména v rámci mezinárodních projektů. Výjimkou není ani spolupráce s USA, Mexikem či Japonskem. V posledních letech se rozšířila aktivní účast ve vzdělávacích projektech Evropské unie, především v projektech Leonardo da Vinci a Sokrates – Comenius. Do programu Comenius je zapojeno jedenáct škol, do programu Leonardo jedna škola. Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11 se například v rámci programu Leonardo podílí na přípravě ekologického výukového programu, který je zaměřen na obnovitelné zdroje energie a který bude zaveden do výuky v účastnických zemích EU. Tři gymnázia se přihlásila do projektu Deliberating in a Democracy, jehož cílem je zvýšit povědomí o aktuálních společenských problémech, dvě do projektu Globe, v rámci kterého zúčastněné školy monitorují stav životního prostředí a údaje posílají do centrály v USA. Gymnázium Jaroslava Seiferta, o.p.s., Vysočanské nám. 500, Praha 9 se účastní mezinárodního projektu studentských vědeckých konferencí PEEP Pan European Educational Projekt.

Vedle zapojení do dlouhodobých mezinárodních projektů se žáci gymnázií účastní i jednorázových akcí pořádaných zahraničními kulturními a odbornými institucemi, mezinárodních divadelních festivalů a soutěží pěveckých, sportovních, literárních a hudebních. Některá gymnázia jsou členy Evropského parlamentu mládeže (Akademické gymnázium, Praha 1, Štěpánská 22, Gymnázium Jana Nerudy, Praha 1, Hellichova 3 a Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2).

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Nabídka mimoškolní činnosti gymnázií je pestrá a bohatá. Zahrnuje v sobě prvky výchovně vzdělávací, motivační i rekreační. Gymnázia organizují pro žáky zájmové kroužky a kluby. Vedle tradičních kroužků divadelních, sportovních, výtvarných, keramických, jazykových a pěveckých nabízejí i šerm, komorní orchestr, Klub mladého diváka či Filmový klub.

Vedle aktivit celoročních se gymnázia účastní i jednorázových akcí (příp. je sama organizují), které svým obsahem souvisejí s výukou - výstavy, besedy a semináře, odborné exkurze, filmová a divadelní představení, literární a sportovní soutěže. Žáci se tradičně účastní středoškolské odborné činnosti a předmětových olympiád, ve kterých obsadili přední místa. Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 se v biologické olympiádě umístilo na 1. místě v celostátním kole a na 2. místě v celosvětovém kole. Rakouská škola, o.p.s., Praha 5, Drtinova 3/498 získala 1. a 3. místo v okresním kole olympiády v českém jazyce, EKO gymnázium Praha, o.p.s., Praha 10, Nad Vodovodem 460 1. místo v krajském kole zeměpisné olympiády. Žáci Křesťanského gymnázia, Praha 10, Kozinova 1000 obsadili v projektu Živá voda pro obec 4. místo v ČR. V soutěži Praha plná památek se umístilo na 2. místě Gymnázium Bernarda Bolzana, o.p.s., Praha 8, V Holešovičkách 2/747. Gymnázium The English

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

College in Prague, o.p.s., Praha 9, Sokolovská 320/139 získalo 5 zlatých, 10 stříbrných a 8 bronzových ocenění v mezinárodní soutěži Mathematics Challenge. Akademické gymnázium, Praha 1, Štěpánská 22 obsadilo v rámci SOČ v oboru politologie, filozofie a ostatních společenskovedních oborech 2. místo v celostátním kole a obdrželo cenu Henryho Hazlitta za 1. místo v soutěži o nejlepší esej, kterou udělovala Vysoká škola ekonomická v Praze. Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160 zvítězilo v soutěži INTERZEN 2004 pořádané internetovým magazínem Interval.cz. Soutěž je zaměřená na kvalitu zpracování školského webu a jeho přístupnost. Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250 získalo 1. místo v celostátním kole fotografické soutěže Jeden svět 2005 a získalo cenu poslankyně Evropského parlamentu za práci jedné ze svých žákyň Tiché stránky tří světových náboženství.

V oblasti sportu zaznamenala gymnázia rovněž úspěchy. Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475 obsadilo 2. místo ve čtyřhře stolního tenisu na Mezinárodních hrách studentů SŠ hlavních měst regionů Evropy v Paříži. Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500 získalo 2. místo v republikovém finále ve volejbale a Gymnázium a Sportovní gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1 ve Středoškolské atletické lize 1. místo v ČR.

Významných ocenění dosáhla gymnázia i na poli jazykovém a hudebním. Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22 získalo v soutěži English speaking competition 2. místo a zajistilo si tak účast ve světovém finále. Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 se umístilo v debatní lize v anglickém jazyce na mistrovství ČR na 1., 3., 4., a 5. místě. Dva ze žáků se pak zúčastnili mistrovství světa v družstvu za ČR. Gymnázium Thomase Manna, o.p.s., Strážkova 27, Praha 8 obsadilo 2. a 3. místo v republikovém finále mezinárodní soutěže v umění argumentace v němčině Jugend debatiert. Gymnázium Jana Nerudy, Praha 1, Hellichova 3 zvítězilo v rozhlasové soutěži ČR Concertino Praga 2004 v národním kole a postoupilo do mezinárodního kola soutěže. Stejně úspěšné bylo i v mezinárodní klavírní soutěži Virtuosi per musica di pianoforte, kde se umístilo na 2. místě.

Žáci s trvalým bydlištěm v jiném kraji – denní vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský
počet žáků celkem	13	7	10	3	16	11	3	4	4	9	1 450	18	2
z toho nově přijatí	6	3	1	1	4	1	0			2	301	2	

Zdroj: SKU MHMP

Žáci podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 25	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Gymnázia vč. speciálních					
žáci	23 218	84	61	323	166
Gymnázia (bez speciálních)					
žáci	23 134	84	61	322	166

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Dalším specifikem Prahy je vysoká zahraniční migrace. Ve školním roce 2004/05 studovalo na pražských gymnáziích 633 žáků – cizinců.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.3.2 Střední odborné školy a konzervatoře

Ve školním roce 2004/05 zabezpečovalo v rámci hl. m. Prahy odborné vzdělání na středoškolské úrovni celkem 99 středních odborných škol (115 včetně speciálních)². Tímto počtem se hl. m. Praha v porovnání s ostatními kraji řadí na 1. místo v České republice. Z počtu 99 SOŠ je 45 soukromých a 5 církevních.

Školy, třídy, žáci

		Školy	Třídy	Žáci
SOŠ		115		
SOŠ (bez speciálních a při VÚ)		99	1 088	30 167
z toho	střední odborné	3	5	77
	úplně střední odborné	88	1 069	28 428
	lycea	11		
	nástavbové	12	14	352
	vyšší na konzervatoři	6	88	1 310
Ostatní formy studia		26	165	3 966

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2004/05 studovalo ve středních odborných školách hl. m. Prahy v denním studiu 30 167 žáků v 1 088 třídách, z toho do 1. ročníku bylo nově přijato 7 932. Počet přihlášených ke studiu činil 16 097 žáků. Počet absolventů SOŠ byl 6 243.

Počet přihlášených a přijatých žáků

	Denní studium			Ostatní formy studia		
	přihlášení	nově přijatí do 1. r.	absolventi za šk. r. 2003/04	přihlášení	nově přijatí do 1. r.	absolventi za šk. r. 2003/04
SOŠ		8 130	6 361		1 391	732
SOŠ (bez speciálních a při VÚ)	16 097	7 932	6 243		1 391	732
v tom	střední odborné	27	28	36	-	-
	úplně střední odborné	15 057	7 491	5 892	628	336
	nástavbové		187	158	763	396
	vyšší na konzervatoři	1 013	226	157	-	-

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Věkové složení žáků

věk	mladší 11 let	11 letí	12 letí	13 letí	14 letí	15 letí	16 letí	17 letí	18 letí	19 letí	20 letí	21 - 25 letí	26 letí starší
Střední odborné školy													
počet	1	26	48	49	53	3 336	7 253	7 076	7 108	4 630	1 145	1 645	2 448
Střední odborné školy (bez speciálních a dalších) – denní studium													
počet	1	26	48	49	52	3 322	7 142	6 901	6 901	3 995	945	740	45
Ostatní formy studia													
počet	-	-	-	-	-	-	3	15	50	526	147	828	2 396

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

² Z toho HMP zřizuje 4 konzervatoře, 17 středních průmyslových škol, 11 obchodních akademií, 3 střední zdravotnické školy, 3 střední uměleckoprůmyslové školy, 2 střední umělecké školy. Po jedné je zastoupena střední hotelová škola a střední pedagogická škola.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ověřování výsledků vzdělávání

Převážná většina středních odborných škol ověřuje výsledky vzdělávání formou celorepublikově platných testů. Ověřování znalostí maturitních ročníků prostřednictvím Maturity nanečisto realizovalo 42 středních odborných škol, z toho 12 soukromých a 1 církevní. Několik škol provádí srovnávání znalostí žáků také pomocí vlastních testů. Na některých školách proběhly ve spolupráci s CERMAT pilotáže vybraných předmětů k maturitám pro rok 2006. Některé školy, jako např. VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3 využívají nabídky firem poskytujících evaluační služby – Scio, Kalibro.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají střední odborné školy zřizované hl. m. Prahou již vybudovanou tradici. Žáci ze čtrnácti škol jsou zapojeni do vzdělávacích programů Socrates – Comenius, z devíti škol do programů Leonardo da Vinci. Na těchto programech spolupracují se středními školami z celé Evropy. Výjimkou nejsou ani kontakty se zámořím – např. již tradiční je účast v mezinárodním výměnném projektu Youth Ambassador Exchange – Prague-Phoenix či výměnná stáž v Japonsku v městě Kagoshima.

SOŠ mají většinou stálé partnerské školy obdobného zaměření. Spolupráce se zahraničními partnery umožňuje školám srovnávat úroveň svých výchovně vzdělávacích programů a vzájemnou výměnu zkušeností. Výměnné stáže přispívají k zvyšování jazykové i odborné úrovně žáků i pedagogů. Některé školy jsou členy Evropských asociací škol.

Také střední umělecké školy udržují bohaté kontakty se zahraničím. Výstavy výtvarných prací či hudební a taneční vystoupení se konají téměř po celém světě.

Soukromé SOŠ udržují zahraniční kontakty zejména v rámci programu Leonardo da Vinci, Socrates – Comenius, některé se účastní projektu LEMUN.

Spolupráce se sociálními partnery

Střední odborné školy spolupracují především s firmami a organizacemi, ve kterých najdou uplatnění žáci škol po ukončení studia, a dále s organizacemi, které mají stejné profesní zaměření. Například VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22 spolupracuje se Svazem polygrafických podnikatelů, VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3 s Asociací textilního, oděvního a kožedělného průmyslu, další školy spolupracují s Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním, Českou televizí, SMC Industrial Automation CZ s.r.o, ČEZ, Českým Telecomem, VZP a řadou dalších organizací. Spolupráce s těmito subjekty umožňuje školám zajistit žákům předepsanou praxi a získat praktické zkušenosti z vybraného oboru v reálném pracovním prostředí.

Školy mají dobrou spolupráci také s vysokými školami, úřady práce, profesními asociacemi, školskými radami i sdruženími rodičů a pedagogicko-psychologickými poradnami. SPŠ dopravní, Praha 1, Masná 18 je členem Asociace leteckých provozovatelů ČR a má zastoupení v podvýboru pro letectví a kosmonautiku hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Nabídka mimoškolní a zájmové činnosti středních odborných škol je pestrá a bohatá. Slučuje v sobě výchovně vzdělávací, poznávací, rekreační a další činnosti a aktivity, ať již systematické či jednorázové. Každá škola kromě svých tradičních akcí nabízí i další celoroční aktivity, jejichž škálu každý rok obměňuje a doplňuje.

Střední umělecké školy pořádaly výstavy prací žáků a pedagogů po celé ČR i v zahraničí, realizovaly práce pro různé organizace, zejména interiérovou výzdobu (nemocnice Motol, mateřské školy atd.).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Žáci SOŠ se účastnili předmětových olympiád, středoškolské odborné činnosti, výstav, besed a seminářů, sportovních a kulturních akcí, poznávacích pobytů, odborných exkurzí, sportovních kurzů apod. Střední technická škola hlavního města Prahy, Praha 5, Radlická 115 vyhlásila ve spolupráci s Nadačním fondem Filipa Venclíka a rozhlasovou stanicí Český rozhlas II již 6. ročník Literární soutěže o cenu Filipa Venclíka. Soutěž se koná pod záštitou hl. m. Prahy. Žák SPŠ zeměměřické, Praha 9, Pod Táborem 300 obsadil 1. místo na mistrovství ČR v dráhové cyklistice v juniorské kategorii a 5. místo na mistrovství světa a Evropy. VOŠ pedagogická a sociální, Střední pedagogická škola a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33 získala čestné uznání v celostátní soutěži Pedagogická poema, v soutěži pěveckých sborů Young Prag 2005 obsadila 2. místo. VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22 získala 1. místo v soutěži Nejkrásnější kniha roku 2004 v kategorii studentských prací a zvítězila v soutěži Praha plná památek. VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3 na mezinárodní návrhářské soutěži Sicílie a baroko obsadila 2. místo, v soutěži FASHION GAMES 2005 za autorskou kolekci žáků oděvního návrhu získala 1. a 3. místo. Žáci SOU a SOŠ SČSMD, Praha, s.r.o., U Společenské zahrady 3, Praha 4 získali 1. a 3. místo v barmanské soutěži Fernet Stock a 3. místo v soutěži CAMPARI. Žáci První soukromé hotelové školy, spol. s.r.o., Svidnická 506, Praha 8 obsadili 1. a 2. místo v soutěži Trophée Bohemia Sekt Sommelier ČR 2004.

Žáci s trvalým bydlištěm v jiném kraji – denní vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský
počet žáků celkem	121	37	54	49	93	79	23	13	47	73	3710	134	13
z toho nově přijatí	19	5	12	10	31	25	8	8	11	19	999	19	6

Zdroj: SKU MHMP

Žáci podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 25	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
SOŠ a praktické školy celkem					
žáci	34 103	91	23	438	163
Střední odborné školy (včetně MO a MV)					
žáci	33 578	89	23	437	162

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

II.3.2.1 Konzervatoře

Konzervatoře jsou specifickým druhem škol, vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo uměleckých a umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Mezinárodní spolupráce, zapojení konzervatoří do rozvojových programů

Konzervatoře mají velmi širokou mezinárodní spolupráci se zahraničními školami a institucemi. Každoročně pořádají řadu vystoupení v zahraničí, výměnné pobyty žáků i pedagogů, stáže zahraničních pedagogů na školách a účastní se mezinárodních soutěží a festivalů, v mnoha soutěžích se umístili ve svých kategoriích na 1. místech. Jsou zapojeny do mezinárodních programů (Leonardo

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

da Vinci, International Visegrad Fund a Culture 2000...) a jsou členy různých mezinárodních organizací (např. Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 je členem organizace ELIA-European League of Institutes of the Arts) – členství v taneční sekci, Committee Europe: European Society for Maintenance of Understanding between Pupils and Teachers, PROSPERO: A European Network of Higher Vocational Education Institutes in the Performing Arts, SIBMAS: Mezinárodní organizace divadelních knihoven a muzeí.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Mimoškolní činnost konzervatoří je velmi bohatá, je zaměřena především na uměleckou činnost, která vhodným způsobem doplňuje výchovně vzdělávací proces – pořádání divadelních představení, veřejných koncertů, seminářů, workshopů, natáčení pořadů v Českém rozhlasu a rádiu Vltava, účinkování žáků v muzikálech a televizních pořadech. Všechny konzervatoře se účastní odborných soutěží a festivalů. Vzhledem k odborné vyspělosti a připravenosti se žáci a soubory konzervatoří umísťují na předních místech a získávají řadu mezinárodních ocenění. 1. soukromá taneční konzervatoř v Praze, s.r.o., Michelská 12, Praha 1 zahajovala evropskou konferenci IFCO uměleckými vystoupeními žáků pod záštitou MUDr. Pavla Béma, primátora hl. m. Prahy.

II.3.3 Střední odborná učiliště

Ve školním roce 2004/05 zabezpečovalo v rámci hl. m. Prahy odborné vzdělání na středoškolské úrovni celkem 46 středních odborných učilišť (60 včetně speciálních). Tímto počtem se hl. m. Praha v porovnání s ostatními kraji řadí na 3. místo (včetně speciálních SOU na 6. místo) v České republice. Ze 46 SOU je 19 zřizováno soukromými zřizovateli.

Školy, třídy, žáci

		Školy	Třídy	Žáci
SOU, OU, U		60	825	20 995
SOU (bez speciálních a při VÚ)		46	675	19 559
z toho	střední odborné 1- 3 leté	43	417	10 772
	úplné střední odborné	25	151	3 558
	nástavbové	36	94	2 422
	učební obory se ZVUP	5	13	
Ostatní formy studia		21	108	2 807

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Některá střední odborná učiliště jsou součástí středních škol, nejčastěji středních odborných nebo integrovaných škol. Ve školním roce 2004/05 studovalo ve středních odborných učilištích v hl. m. Praze v denním studiu 19 559 žáků v 675 třídách, z toho do 1. ročníku bylo nově přijato 6 090 žáků, počet absolventů byl 4 946.

Počet přihlášených a přijatých žáků

	Denní studium			Ostatní formy studia			
	přihlášení	nově přijatí do 1. r.	absolventi za šk. r. 2003/04	přihlášení	nově přijatí do 1. r.	absolventi za šk. r. 2003/04	
SOU		6 660	5 261		1 189	743	
SOU, U (bez speciálních a při VÚ)	7 205	6 090	4 946		1 189	743	
v tom	střední odborné	5 302	3 550		158	211	
	úplné střední odborné	1 903	1 082		1	-	
	nástavbové		1 347	901		1 030	532
	uč. obor ZVUP	103	111	71		-	-

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Věkové složení žáků

věk	mladší 15 let	15 letí	16 letí	17 letí	18 letí	19 letí	20 letí	21 - 25 letí	26 letí starší
SOU, OU, U									
počet	-	1 550	4 073	4 514	3 901	2 558	1 479	1 546	1 374
SOU, U bez speciálních – denní studium									
počet	-	1 473	3 749	4 125	3 487	2 226	1 169	506	17
střední odborné studium 1 – 3 leté									
počet	-	1 039	2 848	3 301	2 271	785	360	166	2
úplné střední odborné studium									
počet	-	434	901	824	761	449	135	53	1
Ostatní formy studia									
počet	-	-	1	10	106	175	222	941	1 352

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ověřování výsledků vzdělávání

Ve školním roce 2004/05 se některá střední odborná učiliště zapojila do projektu Maturita nanečisto a systémového projektu MŠMT Kvalita 1, jehož cílem je ověřování jednotného zadání závěrečných zkoušek. Ve školním roce 2004/05 se jednalo o řešitelské týmy: 65-51-H/001 Kuchař – SOU, Praha - 9, U Krbu 521, 82-51-H/006 Umělecký truhlář – SOU nábyt. a tech., Praha - 5, Nový Zlíčov 1, 23-68-H/001 Automechanik – SOŠ a SOU, Praha - 10, Weilova 4. Některá SOU využila testů společnosti Scio.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Mnohá střední odborná učiliště navázala spolupráci se zahraničními školami a institucemi, v rámci které se uskutečnila řada recipročních výměnných pobytů pedagogů i žáků. Jsou zapojena do mezinárodních projektů a programů, jako jsou projekty Leonardo da Vinci, Socrates – Comenius, Mládež pro Evropu, Cesty mladých v Evropě. V rámci těchto projektů se realizují pobyty v zahraničí, které jsou zdrojem nových podnětů pro další práci pedagogů a žáků. V neposlední řadě dochází k prohlubování jazykových znalostí a všeobecného rozhledu. Dlouhodobé zahraniční kontakty navázala zejména tato střední odborná učiliště: SOU, Praha 10, U Krbu 521/45, SOU a U, Praha 9 – Čakovice, Ke Stadionu 623, COPTH, Praha 9, Poděbradská 1, ISS technické – COP, Praha 9 – Letňany, Beranových 140, SOU obchodu a služeb, Praha 9, Za Černým mostem 333/3, SOU kadeřnické, Praha 8, Karlínské nám. 8, ISS, Praha 8, Náhorní 1, SOU dopravní, Praha 6 – Ruzyně, K Letišti 278, SOU zemědělské, Praha 5 – Velká Chuchle, U Závodiště 325/1, SOŠ a SOU, Praha 5, Drtinova 3, SOŠ, SOU a OU, Praha 4, Zelený pruh 1294.

Spolupráce se sociálními partnery

Nejčastějšími sociálními partnery SOU jsou úřady práce jednotlivých městských částí, hospodářská komora a různé profesní organizace, které středním odborným učilištím pomáhají zajišťovat odborný výcvik i odborné praxe. Typickým příkladem je SOU obchodní, Praha 2, Belgická 29, které spolupracuje s více než dvěma desítkami partnerů, v jejichž provozovnách vykonávají žáci odborný výcvik. Tyto formy spolupráce mají vliv i na budoucí zaměstnanost absolventů škol, kteří často získávají zaměstnání tam, kde byli předtím na praxi nebo odborném výcviku.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Úspěšnost SOU v mimoškolních aktivitách

Soutěž	Umístění	Škola
Pražský turnaj sálové kopané	1. místo	SOŠ,SOU, Praha 10, Weilova 4
Automechanik - Junior	2. místo	
Celostátní finále CIČR,Praha	1. místo	SOŠ,SOU,OU, Praha 4,Zelený pruh 1294
Mezinár. soutěž svářečů, Frýdek-Místek	2. místo – svářeč plamenem	
Mezinár. finále, Praha, Montér suchých staveb	2. místo	
Regionální kolo, Praha, Truhlář	2. místo	
PP ve stolním tenisu	2 x 1. místo, 1 x 2. místo	OU a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4/1125
MČR mužů ve florbalu	1. místo	
Turnaj středních škol v nohejbale	3. místo	SOŠ,SOU,OU, Praha 9, Učňovská 1
Chodovar	1. místo	SOU,U, Praha 9-Čakovice,Ke Stadionu 623
Gastro Hradec	2. místo, 3. místo	
Opravař zemědělských strojů / region Čech /	1. a 3. místo	SOU a OU Praha 5 – Radotín, Pod Klapicí 11/15
Malá kopaná SK PUM 2005	3. místo	SOU pro administrativu EU, Praha 9, Lipí 1911
Neptun Cup 2005	3. místo	SOU potravinářské, Praha 4 – Písnice, Libušská 320/11
Aranžér Junior 2005 – kaširování	2. místo	SOU obchodu a služeb, Praha 9, Za Černým mostem 3
Učňovský princ	3. místo	
Příznitzův dort	3. místo	
Grafický návrh losu SAZKA	1. místo	ISŠT, Praha 8, Náhorní 1
Projekt: Nezmizelí sousedé aneb teenageři a židé	2 x 1. místo	
Odborné dovednosti v oboru Mechanik - elektronik	2.místo	SOU elektrotechnické, Praha 9, Novovysočanská 48/280
Hokejbalový turnaj	2. místo	SOŠ a SOU, Praha 5, Drtinova 3
POPRASK: kategorie - basketbal - nohejbal - plavání	3. místo 1. místo 3. místo dívky	SOU obchodní, Praha 2, Belgická 29
odborné dovednosti žáků – „kadeřník“	1. a 2. místo	SOU kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225
odborné dovednosti žáků - kosmetičky - kadeřnice	2. a 3.. místo 3. místo	SOU služeb, Praha 9, Novovysočanská 5/501
Gastro Junior Brno Soutěž sommeliérů	1. místo 3. místo	SŠ gastronomická, s.r.o., Vrbova 1233, Praha 4
Automechanik - Junior	1. místo	SPŠ dopravní, SOU a U, a.s., Plzeňská 102, Praha 5
Gastrosoutěž sv. Vavřince	3. místo	Škola hotelnictví a gastronomie HI, Koulova 15, Praha 6
vyřezávání květin a ovoce	3. místo	SOU Dr. Peška, s.r.o., Šmolíkova 864/5, Praha 6
Neptun Cup 2005 Soutěž sommeliérů	1. místo 2. místo	SOU stravování a cestovního ruchu, s.r.o., Mrkvičkova 2, Praha 6
Učňovský princ výčepních Garrone cup Praha	3. místo 2. místo	Soukromé SOU společného stravování, s.r.o., Svidnická 599, Praha 8

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Žáci s trvalým bydlištěm v jiném kraji

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlímský
počet žáků celkem	67	27	61	33	53	65	34	19	43	71	4431	95	16
z toho nově přijatí	26	5	21	14	22	27	15	7	19	28	1529	81	6

Zdroj: SKU MHMP

Žáci podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 25	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
SOU, OU, U					
žáci	20 763	41	8	144	39
SOU, U (bez speciálních a při VÚ)					
žáci	19 331	41	8	141	38

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

II.4 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné školy rozšiřují vzdělávací nabídku v oblasti odborně orientovaného terciárního vzdělávání, jako součást vzdělávací soustavy poskytující samostatný stupeň vzdělávání existují od školního roku 1996/97. Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělávání až 3,5 roku (dříve 2 až 3,5 roku).

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách, pouze 3 existují jako samostatný právní subjekt. Ve školním roce 2004/05 působilo v HMP celkem 36 vyšších odborných škol, ve kterých studovalo 5 623 studentů včetně dálkového studia (ve školním roce 2003/04 5 594). Denní studium probíhalo v 282 studijních skupinách, v nich bylo zařazeno 5 605 studentů. Do 1. ročníku bylo nově přijato 2 652 studentů. Studium ukončilo 1 693 studentů.

Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

	Denní studium					Dálkové studium			
	Školy	Studijní skupiny	Studenti	nově přijatí do 1. r	absolventi za šk. r. 2003/04	Školy	Studenti	nově přijatí do 1. r	absolventi za šk. r. 2003/04
Kraj	16	115	2 454	976	660		580	177	118
Soukromý	15	135	2 348	941	571		657	246	159
Církev	5	32	803	303	128		154	9	57
Celkem	36	282	5 605	2 220	1 359	18	1 391	432	334

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ve školním roce 2004/05 byly do rejstříku škol a školských zařízení nově zařazeny 2 vyšší odborné školy:

- Soukromá vyšší odborná škola umění a reklamy s.r.o., Pošepného nám. 2022, Praha 4
- Vyšší odborná škola ČSTV s.r.o., Zátokova 100/2, Praha 6

Kapacity vyšších odborných škol byly ve školním roce 2004/05 naplněny nad republikovým průměrem – na 61 % (ČR 56,6 %).

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2004/05 došlo ke změnám v oborové struktuře vyšších odborných škol, a to jak z důvodu legislativních změn, tak z důvodu přizpůsobení oborové nabídky škol potřebám trhu práce a zájmu veřejnosti.

Nové obory

82-41-N/023 Design herních předmětů

82-42-N/005 Řezbářství a restaurování dřeva

53-41-N/001 Diplomovaná všeobecná sestra

53-44-N/003 Oční technik bez získání způsobilosti zdravotnického pracovníka

Zrušené obory

53-41-N/005 Diplomovaná sestra pro intenzivní péči

82-41-N/023 Design herních předmětů

82-42-N/005 Řezbářství a restaurování dřeva

Věkové složení studentů

věk	mladší 19 let	19 letí	20 letí	21 letí	22 letí	23 letí	24 letí	25 až 29 letí	30 až 34 letí	35 až 39 letí	40 letí a starší
VOŠ											
počet	6	678	1 402	1 531	1 296	643	341	622	244	137	96
VOŠ – denní studium											
počet	6	663	1 346	1 451	1 164	536	221	179	23	11	5
VOŠ – dálkové studium											
počet	-	15	56	80	132	107	120	443	221	126	91

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 18 – 21 let, vyšší odborné školy v Praze navštěvují také mladší i starší studenti, mezi kterými je nejvyšší zastoupení u 22letých (1 296).

Hodnocení vzdělávání na vyšších odborných školách Českou školní inspekcí

Podstatná pozitiva

- Kvalita výuky je na vysoké odborné úrovni a v úzkém sepětí s praxí.
- Z hlediska inovace učiva se vhodně utvářejí pedagogické sbory.
- Materiální vybavení škol má stále stoupající úroveň.
- Uchazeči o studium na VOŠ vybírají školu cíleně, nikoliv jako náhradu za VŠ.

Podstatná negativa

- Ke specifickým oborům není dostatek vhodných učebnic nebo odborných materiálů zachycujících nové oborové trendy.

Mezinárodní spolupráce VOŠ, jejich zapojení do rozvojových programů

V mezinárodní spolupráci převládá u vyšších odborných škol zapojení do vzdělávacího programu Sokrates - Comenius a dále do programu Erasmus. Vyšší odborné školy se zapojují i do dalších mezinárodních programů a projektů umožňujících výměnu zkušeností. Nedílnou součástí prezentace jednotlivých škol jsou i mezinárodní soutěže, výměnné jazykové pobyty a studijní a poznávací zájezdy. Každá škola spolupracuje alespoň s jednou partnerskou školou v rámci Evropské unie. Výjimkou dnes není ani spolupráce s Austrálií, Japonskem, USA a se zeměmi Blízkého východu, Afriky či Jižní Ameriky. Většina vyšších odborných škol je členem Evropské asociace škol.

Spolupráce se sociálními partnery

Vzhledem k významnému postavení vyšších odborných škol v terciárním vzdělávání je neodmyslitelnou součástí jejich činnosti i úzká spolupráce se sociálními partnery. Do této oblasti se řadí spolupráce s jednotlivými městskými částmi, s řadou profesních organizací i odborných společností podílejících se na inovaci učebních dokumentů. Z důvodu vysokého zastoupení zdravotnických oborů a oborů z oblasti sociální práce se jedná i o úzkou spolupráci s charitativními organizacemi.

Transformace VOŠ na neuniverzitní vysoké školy

Vyšší odborné školy zřizované hl. m. Prahou jsou až na tři samostatné právní subjekty součástí středních škol. Z tohoto důvodu je jejich transformace na vysokou školu velice obtížná, a to jak z hlediska personálního, tak materiálního zabezpečení. Pro případnou transformaci jsou vhodnější pouze zmiňované samostatné vyšší odborné školy. Již od roku 2002 bylo záměrem vytvořit veřejnou neuniverzitní vysokou školu transformací dvou samostatných vyšších odborných škol – Vyšší zdravotnické školy a Vyšší odborné školy informačních služeb. Tento záměr však nebyl především z majetkoprávních důvodů realizován. Vzhledem k přijetí zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů, bylo nutné reagovat na změnu požadavků na vzdělávání zdravotnických pracovníků nelékařských profesí. Bylo proto potřebné zřídit vysokou školu zdravotnickou transformací vyšší zdravotnické školy. Jako optimální právnická osoba byla zvolena obecně prospěšná společnost. V r. 2004 tak získala státní souhlas k zahájení činnosti Vysoká škola zdravotnická, o.p.s., Praha 5, Duškova 7, která poskytuje vzdělání ve zdravotnických nelékařských oborech Všeobecná sestra a Porodní asistentka.

Rektorát Univerzity Karlovy schválil dohodu mezi Evangelickou fakultou UK a Evangelikálním teologickým seminářem – Vyšší odbornou školou teologickou, Stoliňská 2417, Praha 9 o vzájemné spolupráci při uskutečňování bakalářského studijního programu v oboru pastorační a sociální práce. Projekt ještě musí projít schvalovacím řízením Akreditační komise MŠMT.

II.5 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání se uskutečňuje v základních uměleckých školách (ZUŠ) a poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Organizace studia je upravena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou MŠMT č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. Školy zpravidla organizují všechny typy studia: přípravné studium, základní studium I. stupně, základní studium II. stupně, rozšířené studium a studium pro dospělé. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického zaměření (ve

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

školním roce 2004/05 bylo ke studiu na tyto školy přijato 206 žáků z těch, kteří se na zkoušky připravovali na některé ze ZUŠ, z toho 55 na školy vysoké). Kromě toho mají významný podíl na formování osobnosti svých žáků, rozvíjejí jejich individuální schopnosti a talent, vytvářejí a formují jejich umělecké vnímání a citění. Pro přijetí žáka ke studiu v ZUŠ je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky.

Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností v různých oblastech. Je upraveno zákonem č. 561/2005 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, především ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. V souladu se zákonem se střediska volného času podílejí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a na organizování soutěží a přehlídek ve spolupráci se školami a dalšími institucemi.

II.5.1 Celkový počet škol a školských zařízení v členění podle druhů a zřizovatelů, změny oproti minulému období, stručný popis základních ukazatelů

Základní umělecké školy

Pražské základní umělecké školy naplňují své poslání na velmi dobré úrovni. Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Zastoupeny jsou školy všech zřizovatelů, výraznou převahu má HMP. Působí zde celkem 35 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných krajem Hl. m. Praha, 2 zřizované MČ, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní. Potřebná hustota sítě ZUŠ je doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku, řada škol se výrazněji profiluje, např. na výuku moderního a country tance, zpěvu romské hudby, liturgického zpěvu. Na více než polovině ZUŠ se vyučuje všem čtyřem uměleckým oborům.

Zastoupení oborů v ZUŠ

počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	19	7	5	4	35

Zdroj: OMT MHMP

Největší zájem mezi žáky je o hudební obor, který ve školním roce 2004/05 navštěvovalo 68,7 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný a taneční. Nejméně žáků navštěvovalo obor literárně dramatický.

Počty žáků v jednotlivých oborech ve školním roce 2004/05

	o b o r				Celkem
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dram.	
počet žáků	15 470	4083	1922	1064	22 539
počet žáků v %	68,7	18,1	8,5	4,7	100

Zdroj: OMT MHMP

Ve školním roce 2002/03 došlo oproti roku 2000/01 k poklesu celkového počtu žáků ZUŠ o 3,9 %, za poslední tři školní roky však dochází opět k mírnému nárůstu. Dlouhodobými statistikami doložené snižování počtu žáků v základních školách se v ZUŠ dosud významně neprojevalo, přestože právě věková skupina 6 – 15letých žáků je v nich nejvíce zastoupena. Odhad dalšího vývoje počtu žáků lze odvozovat pouze z dlouhodobých statistických údajů, neboť nelze dopředu s větší přesností odhadnout, kolik talentovaných žáků se každoročně dostaví k přijímacím zkouškám.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Počty žáků ve školním roce 2000/01 až 2004/05

školní rok	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05
počet žáků	22 788	22 462	21 892	22 143	22 539
počet žáků v %	100,0	98,6	96,1	97,2	98,9

Zdroj: OMT MHMP

V pěti soukromých ZUŠ se ve školním roce 2004/05 vzdělávalo ve všech čtyřech uměleckých oborech celkem 1 429 žáků, kteří představují cca 6,5 % z celkového počtu žáků navštěvujících pražské základní umělecké školy. Ve dvou církevních ZUŠ se vzdělávalo ve všech čtyřech oborech 374 žáků, což činí cca 1,7 %. Soukromé a církevní školy tak doplňují vzdělávací nabídku ZUŠ na území hl. m. Prahy.

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo necelá 4 % z celkového počtu žáků ZUŠ. V pražských ZUŠ v posledních letech pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (2001/02 - 154 žáků, 2002/03 - 194 žáků, 2003/04 - 282 žáků, 2004/05 - 354 žáků). Převis poptávky po studiu zejména hudebního oboru se řeší v rámci škol HMP přesunem volných kapacit mezi školami. Přijímání žáků do základní umělecké školy ovlivňuje rovněž příspěvek rodičů na vzdělávání³, který se s růstem cen mírně zvyšuje. Výši příspěvku stanoví ředitel školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela.

Hodnocení ZUŠ Českou školní inspekcí

Výsledky výchovy a vzdělávání v ZUŠ stejně jako personální a materiální podmínky pro výuku jsou hodnoceny Českou školní inspekcí. Během školního roku 2004/05 bylo Českou školní inspekcí provedeno v základních uměleckých školách zřizovaných HMP 7 inspekci. Předmětem kontrolní činnosti bylo hodnocení personálních podmínek vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru, materiálně-technických podmínek vzdělávání a průběhu a výsledků vzdělávání ve sledovaných oborech. Velmi kladně byla inspekcí hodnocena účast v soutěžích, prezentace na veřejnosti, odborná kvalifikovanost učitelů, umělecká činnost vyučujících, účelné rozdělení kompetencí ředitele, informovanost a podpora začínajícím učitelům.

Kontrola dodržování právních předpisů a veřejnosprávní kontrola využívání finančních prostředků státního rozpočtu byla provedena v jedné škole. Ve sledovaných oblastech nedošlo k žádnému porušení právních předpisů.

Česká školní inspekce i v tomto školním roce konstatovala velmi dobrou až vynikající úroveň sledovaných ZUŠ.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školskými zařízeními pro zájmové vzdělávání jsou především střediska volného času, zejména domy dětí a mládeže (DDM), školní družiny a školní kluby. Společně se školami a školskými zařízeními pracují s dětmi a mládeží ve volném čase také občanská sdružení. Dohromady vytvářejí širokou nabídku pro vhodné využívání volného času dětí a mládeže nejen v průběhu školního roku, ale i o prázdninách.

Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť DDM, v níž pracuje na vysoké úrovni 13 DDM zřizovaných hl. m. Prahou a 2 DDM zřizované MČ. DDM uskutečňují výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost pro děti a mládež formou pravidelné, příležitostné, spontánní a prázdninové činnosti, soutěží a přehlídek.

³ Podle vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, se postupuje až od září 2005.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ve školním roce 2004/05 pokračoval společný projekt propagace aktivit pražských DDM s názvem „Mít kam jít“ s dílčím projektem „Mít kam jet“ za finanční podpory HMP. V roce 2005 byl vytvořen další propagační projekt Volný čas Praha. Jedná se o internetový portál, který nabízí souhrnný přehled o pořádaných akcích, táborových základnách a střediscích pražských DDM. DDM Praha 8 připravil již 2. ročník nabídky akreditovaných vzdělávacích programů pro pedagogy - Kantor. Program nabízí semináře z oblasti pedagogiky, psychologie, prevence sociálně patologických jevů, multikulturní výchovy, umění a kultury, jazyků a společenských věd a tělesné výchovy.

Pravidelná činnost představuje celoročně zajišťovanou systematickou činnost s dětmi a mládeží, ve které je možné prohlubovat jejich zájem o vybrané obory a pravidelně pracovat s talentovanými dětmi a mládeží. Počet účastníků v pravidelné činnosti se postupně daří zvyšovat.

Příležitostná činnost jako jedna z účinných metod prevence negativních jevů se uskutečňuje formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména exkurze, přednášky, besedy, víkendové zájezdy, výlety a soustředění, burzy, semináře, turnaje, příležitostné soutěže apod.

Spontánní činnost je založena na průběžné nabídce činností zájmového nebo rekreačního charakteru. Z účastníků spontánní činnosti se často stávají účastníci pravidelné činnosti. Do této formy činnosti patří také Kluby pro mládež podporované hl. m. Prahou už od roku 1998. Provozují je všechny DDM zřizované HMP a nabízejí svou činnost především mládeži ve věku 13 – 20 let, která se nemůže nebo nechce zapojit do běžných volnočasových aktivit. Klub je otevřeným prostorem nabízejícím programy a aktivity neorganizované a sociálně ohrožené mládeži. Jeho činnost navazuje na další volnočasové, pedagogické a sociální služby v regionu hl. m. Prahy.

Soutěže a přehlídky jsou tradiční formou práce s talentovanými dětmi a mládeží. Kromě jejich organizace zajišťují DDM i přípravu soutěžících formou konzultací, doprovodných seminářů apod. Vedle soutěží zajišťují DDM rovněž organizaci středoškolské odborné činnosti (ve školním roce 2004/05 bylo vypsané 17 soutěžních oborů) a organizaci olympiád vyhlašovaných MŠMT (přírodovědných, společenskovedních, uměleckých či jazykových).

Táborová činnost DDM je zastoupena různými typy pobytů, od odborně zaměřených, přes klasické pobytové tuzemské tábory, zahraniční rekreační pobyty, putovní cykloturistické a vodácké tábory až po expedice. V oblasti organizace letních aktivit jsou DDM jedinými školskými institucemi v HMP, které tuto činnost vykonávají pro veřejnost systematicky, na potřebné odborné úrovni a v rámci své hlavní činnosti.

Kurzy krátkodobé i dlouhodobé jsou určeny především mládeži a dospělým, v menší míře dětem ve věku povinné školní docházky. DDM HMP se podílejí i na zajišťování vzdělávání pracovníků činných v oblasti volného času dětí a mládeže.

Nárůst počtu účastníků pravidelné a spontánní činnosti, včetně klubů pro mládež je v letech 2000 – 2005 trvalým jevem bez ohledu na nepříznivou demografickou situaci věkové skupiny 6 - 18 let. Vzhledem ke značné konkurenci četných kroužků základních škol v hl. m. Praze tento trend potvrzuje kvalitu činností nabízených v různorodých zájmových útvarech, přitažlivost táborů a opodstatněnost existence klubů pro mládež v DDM.

Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2001 – 2005

Typ činnosti	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05
Pravidelná činnost	14 405	13 811	15 944	16 301	16 982
Příležitostná činnost	105 220	136 224	105 742	132 220	118 328
Spontánní činnost	37 023	50 875	58 726	65 073	73 337
Soutěže	39 067	58 423	45 428	49 680	42 585
Tábory	6 845	7 432	7 763	8 063	8 196
Pobytové akce mimo prázdniny	2 783	2 890	2 071	1 716	2 524
Celkem	205 343	269 655	235 674	273 053	261 952

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti DDM, Hodnotící zpráva 2004/2005

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Občanská sdružení dětí a mládeže a občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží

Oblastí volného času dětí a mládeže se na území hl. m. Prahy zabývá více než sto občanských sdružení. Mezi nimi je cca 60 organizací, které mají přímou práci s dětmi a mládeží ve volném čase v hlavní náplni své činnosti. Jedná se o:

- velké organizace s celostátní působností (Junák, Pionýr, Duha, YMCA atd.)
- menší lokální subjekty (Liga lesní moudrosti, Kamínek, Turistický oddíl Střelka atd.)

Občanská sdružení stejně tak jako DDM uskutečňují výchovně vzdělávací a rekreační činnost především pro děti a mládež formou pravidelné a příležitostné činnosti. Jejich vedoucí vykonávají činnost ve většině případů ve svém volném čase a bez finanční odměny. Vzhledem k tomu, že občanská sdružení vhodným způsobem doplňují nabídku volnočasových aktivit, je nezbytné napomáhat jejich činnosti, aby si vytvořily nejen dobré prostorové i materiální podmínky, ale aby měly také kvalitní personální obsazení. Taková pomoc je poskytována např. formou grantů nebo zajišťováním různých služeb (např. informační servis, vzdělávání vedoucích). Tyto služby zajišťují svým základním článkům s podporou MŠMT některá velká sdružení (např. Junák, Pionýr, Česká táborská unie, ČSOP) a DDM.

Hlavní město Praha komunikuje s občanskými sdruženími v několika rovinách. Především se jedná o každoročně vypisované programy pro oblast volného času dětí a mládeže. Při jejich přípravě grantová komise vychází z konkrétních potřeb a požadavků jednotlivých organizací s ohledem na jejich různorodé zaměření. K další komunikaci dochází při pravidelných dohlídkách přímé práce občanských sdružení pracujících s dětmi a mládeží, táborů a při kontrolách plnění využití grantů. Získané informace jsou důležité pro udílení grantů v oblasti volného času dětí. Řada informací je zveřejněna na internetových stránkách Magistrátu hl. m. Prahy, kde jsou přístupné i výsledky grantových řízení.

Mezinárodní spolupráce a zapojení do rozvojových programů

Nemalé úsilí je věnováno navazování, realizaci a rozvíjení zahraničních kontaktů. V řadě případů jde o mnoholetou a vzájemně přínosnou spolupráci zejména žákovských orchestrů a pěveckých sborů. Nejvíce zastoupenými zahraničními partnery pražských ZUŠ jsou hudební školy a spolky ve Spolkové republice Německo (festival Českého umění a kultury), ve Slovenské republice, Velké Británii, Dánsku, Rakousku, Maďarsku, Belgii, Nizozemí a Francii. Výtvarné práce žáků ve školním roce 2004/05 putovaly na prezentační akce mimo jiné do Německa a Španělska. Některé školy se účastní Programu EU Sokrates a jsou v tomto grantovém řízení úspěšné.

Domy dětí a mládeže se v této oblasti zaměřují na pořádání táborů a zájezdů v zahraničí (putování po slovenských řekách, pobyty v Chorvatsku a Itálii, lyžařské zájezdy do Rakouska apod.), jejich soubory se zúčastňují mezinárodních festivalů, přehlídek a soutěží. Podílejí se i na zajišťování mezinárodních seminářů a na svých pracovištích přijímají zahraniční delegace pracovníků činných v oblasti volného času dětí a mládeže.

Některé DDM jsou členy EAICY (evropská asociace zařízení pro volný čas dětí a mládeže a přidružený člen komise Nevládních Organizací Rady Evropy, se sídlem v Domě dětí a mládeže hlavního města Prahy).

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hl. m. Praze odbor OMT MHMP prostřednictvím DDM a ZUŠ ve své působnosti. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT; jejich výše reálné náklady organizátorů soutěží nepokrývá.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Obvodními koly soutěží v hl. m. Praze prošlo ve šk. roce 2004/05 celkem 20 245 účastníků, krajských kol se zúčastnilo 5 726 jednotlivců, 22 komorních souborů ZUŠ a několik desítek sportovních družstev. Do ústředních kol všech soutěží postoupilo celkem 108 jednotlivců, 12 sportovních družstev a 2 komorní soubory. Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží ve školním roce 2004/05 opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských účastníků v celorepublikové konkurenci. Žáci ZUŠ zřizovaných HMP získali v ústředních kolech soutěží celkem 21 prvních cen, 12 druhých, 13 třetích a 2 ceny pro absolutního vítěze. Nejvýraznějších výsledků (umístění na prvním místě v ústředních kolech soutěží) dosáhly: Hudební škola hl. m. Prahy, ZUŠ Praha 4, Lounských, ZUŠ Praha 6, U Dělnického cvičiště, ZUŠ Praha 8, Klapkova, ZUŠ Praha 4, Dunická a ZUŠ Ch. Masarykové, Praha 6, Veleslavínská.

Pražští účastníci ústředních kol předmětových a sportovních soutěží získali 9 prvních, 8 druhých, 6 třetích cen i stříbrnou medaili v mezinárodní biologické olympiádě.

Pro veřejnou prezentaci nejlepších pražských účastníků celostátních soutěží žáků ZUŠ uspořádalo hl. m. Praha již IV. reprezentační koncert v sále Martinů Hudební fakulty AMU pod záštitou primátora hl. m. Prahy MUDr. Pavla Béma.

Žáci ZUŠ všech zřizovatelů se ve školním roce 2004/05 zúčastnili kromě soutěží a přehlídek řady prestižních hudebních, výtvarných a divadelních akcí, např. festivalu nejmladších klavíristů, festivalu Libeňské jaro mladých, soutěže Concerto Bohemia (kategorie orchestry), festivalu Dance line 2005 Brno, Wolkerova Prostějova, Japonsko a EU, výtvarné Shankarovy soutěže Indie, Alšovy země.

Nedílnou součástí činnosti základních uměleckých škol je prezentace výsledků vzdělávání na veřejnosti formou koncertů, divadelních a komponovaných večerů, výstav a vystoupení pro širší veřejnost nejen ve vlastních prostorách, ale i mimo školu. Pravidelnými hosty na koncertech některých ZUŠ bývají známí výkonní umělci či profesionální koncertní tělesa a naopak žáci a učitelé jsou zváni jako spoluúčinkující na vystoupeních profesionálních umělců.

Společný prezentační večer žáků literárně dramatických oborů ZUŠ HMP pod názvem Večer divadla a poezie byl uspořádán v červnu 2005 v Divadle Na Jezerce pod záštitou radního Bc. Jana Štrofa. Společnou prezentační akci pořádají každoročně pražské domy dětí a mládeže; akademie „Co už umíme“ se uskutečnila v listopadu v 2005 v Divadle komedie pod záštitou radního Bc. Jana Štrofa.

Základní umělecké školy se každoročně aktivně podílejí na kulturním životě městských částí i hlavního města jako celku. Spolupracují s radnicemi MČ a s mateřskými a základními školami v místě svého sídla. Řada akcí jimi pořádaných byla charitativního rázu. Základní umělecké školy tak v souladu se záměry Strategického plánu hl. m. Prahy trvale přispívají i k posilování vazeb na otevřenou občanskou společnost.

DDM organizují celou řadu soutěží a přehlídek pro talentovanou mládež, některé z nich mají mezinárodní rozměr, dále množství sportovních soutěží pro pražské základní a střední školy. Ve školním roce 2004/05 to byl XIII. ročník poháru pražských škol POPRASK, který zahrnuje soutěže ve volejbalu, vybíjené, minifotbalu, florbalu, plavání, basketbalu, atletickém čtyřboji, nohejbalu apod. V rámci POPRASK proběhl již V. ročník Poháru Primátora hl. m. Prahy, který shrnuje celoroční soutěžení jednotlivých škol. V červnu 2005 DDM hl. m. Prahy připravil a ve spolupráci s OMT MHMP realizoval již tradiční slavnostní přijetí úspěšných mladých reprezentantů hl. m. Prahy na Staroměstské radnici za přítomnosti radního HMP Bc. Jana Štrofa, který předal pamětní listy a putovní poháry.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II. 6 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání se uskutečňuje v jazykové škole s právem vykonávat státní jazykové zkoušky. Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

Jazyková škola

Kurzy organizované školou					Posluchači				
celkem	v tom kurzy				celkem	v tom			
	základní	střední	vyšší	dálkové		základní	střední	vyšší	dálkové
450	241	85	117	7	4 754	2 574	869	1 271	40

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

V současném období existuje jediná jazyková škola zřizovaná hl. m. Prahou, a to Jazyková škola hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15. Jejím hlavním a jediným předmětem vzdělávací činnosti je výuka cizích jazyků formou kurzů. Ve školním roce 2004/05 stejně jako v předchozích letech nabízela tato škola výuku 22 cizích jazyků v základních, středních a vyšších typech kurzů a organizovala výuku českého jazyka pro cizince. Státní jazykové zkoušky všech stupňů a mezinárodně uznávané zkoušky zde mohli vykonávat nejen studenti této školy, ale i zájemci z řad široké veřejnosti. Školu navštěvovalo téměř pět tisíc studentů.

Vzdělávací nabídka podle jazyků

Anglický		Francouzský		Německý		Ruský		Španělský		Italský		Ostatní	
kurzy	poslu- chači	kurzy	poslu- chači	kurzy	poslu- chači	kurzy	poslu- chači	kurzy	poslu- chači	kurzy	poslu- chači	kurzy	poslu- chači
Základní jazykové kurzy													
60	1 024	39	371	28	312	7	32	11	245	13	139	83	451
Střední jazykové kurzy													
32	364	16	107	11	156	-	-	2	24	3	34	21	184
Vyšší jazykové kurzy													
65	769	9	109	30	257	2	14	7	80	1	6	3	36

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Kromě denních či večerních jazykových kurzů bylo na škole organizováno řádné jednoleté pomaturitní studium, které je již tradičně koncipované jako kombinace dvou cizích jazyků, hlavního (16 hod. výuky týdně) a vedlejšího (4 hod. výuky týdně). Škola zajišťovala také jazykové kurzy v řadě podniků a organizací, včetně státních úřadů.

Pomaturitní studium

Posluchači celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	vyšší	anglický	francouzský	německý	španělský
346	119	163	64	252	36	52	6

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Také ve školním roce 2004/05 pokračovalo vedení školy ve spolupráci s MŠMT, a to především v oblasti tvorby Rámcového vzdělávacího programu pro jazykové školy. Ředitelka školy je členkou poradního sboru MŠMT.

Na území hlavního města Prahy působí rovněž 37 právnických a fyzických osob uskutečňujících jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou, které jsou pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považovány za studium na středních nebo vysokých školách. Z těchto subjektů je pouze CEDUK – Soukromá Vyšší odborná škola, spol. s r.o., Donovalská 1684, 149 00 Praha 4 zařazena v rejstříku škol a školských zařízení.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.7 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

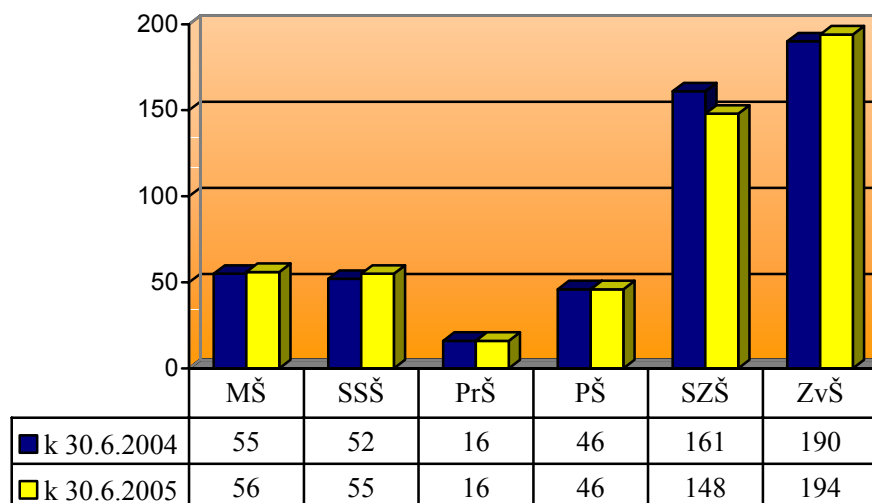
Hl. m. Praha ve školním roce 2004/05 zřizovalo celkem 59 speciálních škol a školských zařízení (45 speciálních škol, 2 dětské domovy a 12 pedagogicko–psychologických poraden). Kromě toho je na území hl. m. Prahy zřízeno ještě 10 soukromých a 8 církevních speciálních škol.

Speciální školy, které jsou zřízeny na území hl. m. Prahy, jsou rozlišeny na: speciální MŠ, speciální ZŠ, zvláštní školy, pomocné školy, střední speciální školy, odborná učiliště, praktické školy.

Počty škol, které pracují s jednotlivými typy postižení:

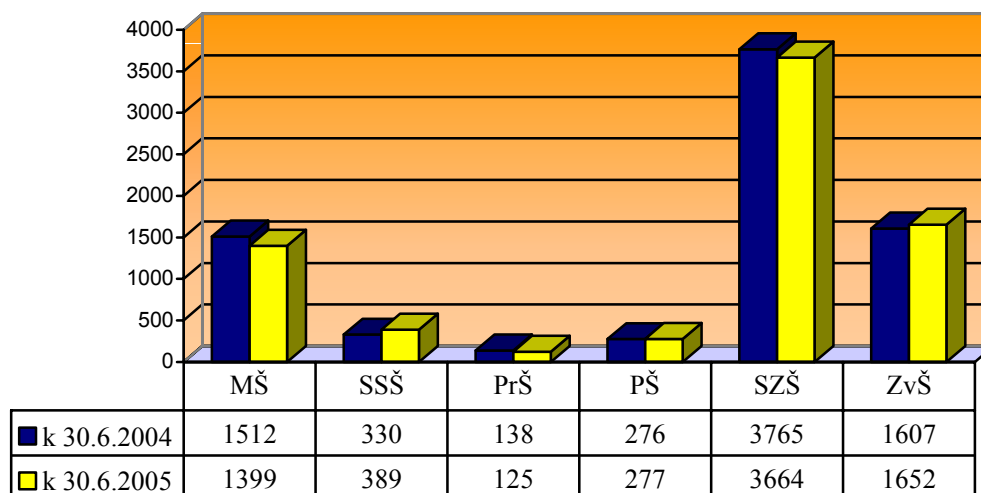
Typ postižení	Počet škol
Mentální postižení	37
Postižení sluchu	4
Postižení zraku	3
Tělesné postižení	10
Specifické poruchy učení	20
Specifické poruchy chování	3
Kombinované vady	15
Sociálně znevýhodnění	3
Školy při nemocnici	7

Počty tříd – srovnání s předchozím rokem

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Počty žáků – srovnání s předchozím rokem

Ve srovnání s předchozím školním rokem se počet tříd ve speciálních školách nepatrně snížil. Největší propad byl u speciálních základních škol, naopak u zvláštních škol a speciálních středních škol byl zaznamenán mírný nárůst. Tento posun koresponduje s počtem žáků navštěvujících jednotlivé druhy speciálních škol.

Do pražských speciálních škol dojíždělo ve školním roce 2004/05 504 žáků s trvalým bydlištěm v jiném kraji. Největší podíl dojíždějících tvořili žáci ze Středočeského kraje, a to 68 %. Nově přijatých žáků z celkového počtu dojíždějících bylo 26 %.

Optimalizace sítě škol

Ve školním roce 2004/05 nebyly na úseku speciálních škol nově zařazeny ani zrušeny žádné obory vzdělání. Uskutečnilo se sloučení následujících škol:

- Speciální mateřské školy, Praha 9, Litvínovská 300 se Zvláštní školou a pomocnou školou, Praha 9, Bártlova 83 s účinností od 1.7.2005. Důvodem byly ekonomické úspory, vyšší hospodárnost a efektivita řízení obou organizací
- Zvláštní školy a Praktické školy, Praha 2, Vinohradská 54 se Zvláštní školou, Praha 3, Slezská 68 a Zvláštní školou T. G. Masaryka, Praha 7, Ortenovo náměstí 34 s účinností od 1.7.2005. Důvodem byl nízký počet žáků, ekonomické úspory, vyšší hospodárnost a efektivita řízení organizací
- Zvláštní školy, Praha 5, Nám. Osvoboditelů 1368 se Zvláštní školou, Praha 5, Žabovřeská 1227 s účinností od 1.7.2005. Důvodem byl nízký počet žáků, ekonomické úspory, vyšší hospodárnost a efektivita řízení organizací.

Dále došlo k předání zřizovatelské funkce Mateřské školy romské internátní, Praha 4, Na Lánech 22/1107 ve prospěch městské části Praha 4.

ŠVP - situace v jejich uplatnění a tvorbě

Školní vzdělávací programy jsou v souladu s novou legislativou intenzivně připravovány na všech speciálních školách. Probíhaly konzultace mezi vyučujícími jednotlivých předmětů na úrovni předmětových komisí a dalších metodických orgánů, byly stanoveni koordinátoři tvorby ŠVP. Kromě těchto aktivit se někteří pracovníci speciálních škol podíleli i na vzniku rámcových vzdělávacích programů pro určitý typ speciálních škol (např. Speciální školy při FTN, Praha 4, Videňská 800), kde

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

je sladění ŠVP se ŠVP kmenových škol mnohdy velmi obtížné a vyžaduje velmi úzkou spolupráci s pedagogy a managementem těchto škol.

Ověřování výsledků vzdělávání

Projektu Maturita bez handicapu se zúčastnily 3 speciální střední školy. Žáci těchto škol ověřovali své znalosti z českého jazyka a literatury, německého jazyka, občanského a společenskovedního základu, biologie, dějepisu a dalších předmětů. Výsledky ověřování byly většinou v pásmu průměru.

Kurzy na doplnění základního vzdělání

Kurzy pro doplnění základního vzdělání byly ve školním roce 2004/05 organizovány na těchto speciálních školách:

- Pomocná škola pro žáky s více vadami, Praha 3, U Zásobní zahrady 8
- Zvláštní škola a Pomocná škola, Praha 9, Bártlova 83
- Speciální školy, Praha 10, Chotouňská 476
- Speciální školy Karla Herforta, Praha 1, Josefská 4
- Speciální školy, Praha 9, Mochovská 570

Pedagogická asistence

Počet asistentů pedagoga v jednotlivých školách a rozsah asistenční služby odpovídají typu a charakteru školy, typu a stupni zdravotního postižení žáků. Asistenti pedagoga jsou také využíváni při práci s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Jejich úkolem je usnadnit přechod dítěte z rodinného prostředí do školy, překonat případné jazykové bariéry a napomáhat všude tam, kde je potřebná individuální péče. Další oblastí jejich práce je každodenní styk s rodiči i širší komunitou dítěte, návštěvy v rodinách, spolupráce s dalšími organizacemi, příprava a účast na dětských soutěžích, přehlídkách a vystoupeních. Důležitá je jejich těsná spolupráce se sociálními pracovníky a kurátory. Pozitivně hodnocen je i zákonem daný statut asistenta pedagoga jako pedagogického pracovníka.

Spolupráce se sociálními partnery a nestátními neziskovými organizacemi

Všechny speciální školy vnímají spolupráci se sociálními partnery, nestátními neziskovými organizacemi, nadačními fondy a dalšími organizacemi jako jeden ze základů svého fungování a úspěšné péče o děti zařazené ve speciálním vzdělávání. K těm nejvýznamnějším patří úřady městských částí, úřady práce, obvodní a městské soudy, Policie ČR, vysoké školy (zejména PedF UK) a celá řada občanských sdružení.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách, zapojení do rozvojových programů

Všechny speciální školy jsou zapojeny do nejrůznějších českých i mezinárodních rozvojových programů, věnují se dlouhodobým programům zaměřeným na trávení volného času a prevenci sociálně patologických jevů.

K nejvýznamnějším zahraničním projektům patří:

- Seminarium of Orthopedagogik z Nizozemí
- SOKRATES - COMENIUS 1
- Communication and Sharing our Educational Values to Built an Inclusive Europe za účasti škol z Velké Británie, Švédska, Litvy a Polska
- Health Promoting Hospitals
- grantový projekt MATRA/KAP ve spolupráci s Nizozemskou ambasadou

K nejvýznamnějším českým projektům patří:

- projekt „Zdravé město Praha 2004“
- projekty v rámci JPD 3
- projekt „Nácvik sociálních dovedností u dětí s SPCH s dopadem na profesní orientaci

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- projekt „ Rettův syndrom“ za finanční podpory Nadačního fondu pro vzdělávání
- Celostátní sportovní hry sluchově postižené mládeže v Praze
- Projekt Ped – centra Praha – nové formy výuky
- Festival Slunce
- Divadlo za plotem
- Bohnické babí léto
- Výstava dětských prací v palácových zahradách

Speciálně pedagogická centra

Hlavní činnost speciálně pedagogických center (SPC) je založena na psychologické a speciálně pedagogické diagnostice, od které se odvíjí další péče o děti a žáky. V centrech je poskytována ambulantní odborná pomoc v procesu integrace do společnosti ve spolupráci s rodinou, školami, školskými zařízeními a odborníky, a to podle typu školy, jejíž jsou součástí. Zejména se pak ve speciálně pedagogických centrech poskytují následující služby:

- podpora a metodické vedení dětí a žáků s autismem a Aspergerovým syndromem
- logopedická péče
- podpora a metodické vedení dětí a žáků s mentálním postižením
- podpora a metodické vedení dětí a žáků se specifickými poruchami učení a chování
- poskytování služeb dětem a žákům se zrakovým postižením (i v kombinaci s dalšími postiženími)
- depistáž dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami v terénu
- péče o děti a mládež s poruchami sluchu a s poruchami komunikace
- podpora dětí a žáků s tělesným postižením v běžných i speciálních školách
- podpora a metodické vedení dětí a žáků s kombinovanými vadami
- a další psychologické, speciálně pedagogické a sociální služby, diagnostika, terapie, metodické vedení učitelů, psychosociální podpora rodiny, podklady k integraci dětí a žáků podle současné legislativy

Na území hl. m. Prahy působilo ve školním roce 2004/05 celkem 18 SPC při speciálních školách a jedno samostatné. Z tohoto počtu je u 14 SPC zřizovatelem hl. m. Praha.

Počet klientů SPC zřizovaných hl. m. Prahou

Počet SPC	Počet klientů			průměrný počet klientů na 1 pedagoga
	celkem	klienti z Prahy	klienti mimopražští	
14	3 160	2 379	981	76

Zdroj: SKU MHMP

II.7.1 Školská zařízení a školské služby

Přípravný stupeň základní školy speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální je zřízen na těchto speciálních školách:

- Speciální školy, Praha 10, Starostrašnická 45
- Pomocná škola, Praha 3, U Zásobní zahrady 6
- Pomocná škola Praha 6, Rooseveltova 8
- Speciální školy, Praha 9, Mochovská 570

V celkem 7 třídách se ve školním roce 2004/05 vzdělávalo 28 žáků.

Dětský domov

V působnosti hl. m. Prahy jsou dva dětské domovy – Dětský domov, Praha 9 - Dolní Počernice, Národních hrdinů 1 a Dětský domov, Praha 9 - Klánovice, Smržovská 77. Obě zařízení pracují systémem tzv. rodinného domova. Jejich celková kapacita je pro Prahu nedostačující. O 80 dětí, které

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

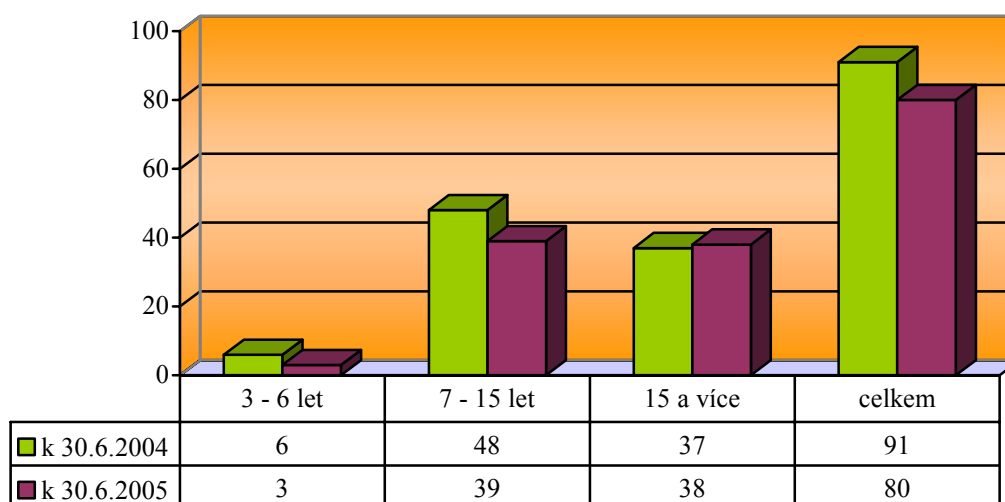
byly v obou dětských domovech umístěny, se staralo celkem 60 pracovníků. Z důvodu nedostačující kapacity dětských domovů na území hl. m. Prahy jsou děti umisťovány i do jiných dětských domovů na území ČR.

Počet dětí v dětských domovech

2 dětské domovy	počet dětí		z toho 3-6 let	z toho plní škol. docházku		po splnění pov. škol. docházky		
	celkem	z toho dívky		do 15	15 a více	15-18 let	nad 18 let	stud. na VOŠ a VŠ
celkem	80	34	3	39	10	21	7	14

Zdroj: SKU MHMP

Počet dětí v dětských domovech podle věku – srovnání s předcházejícím obdobím

Zdroj: SKU MHMP

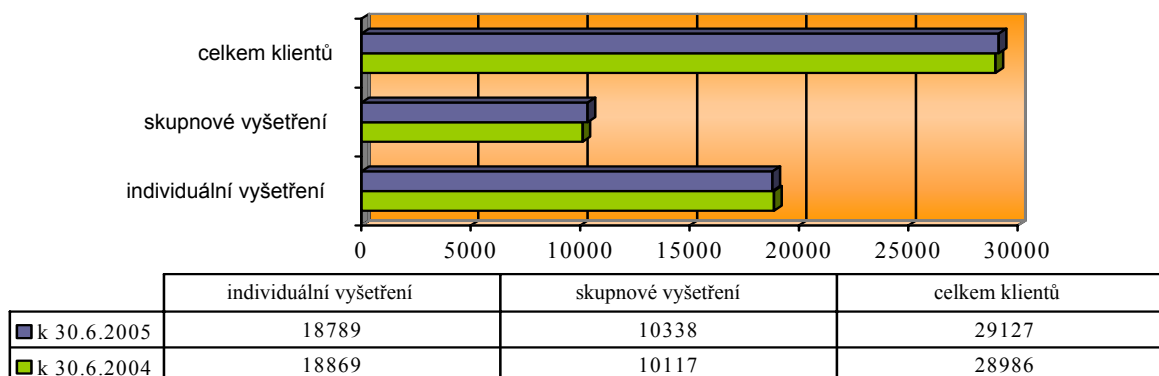
II.8 Poradenské služby

Ve školním roce 2004/05 působilo na území hl. m. Prahy 14 pedagogicko-psychologických poraden (PPP), které poskytly péči celkem 29 127 klientům. Pracovalo v nich 190 odborných pracovníků, z toho 94 psychologů, 24 pedagogů (22 speciálních) a 27 sociálních pracovníků. Přepočtený počet na plně zaměstnané činil 122,9 pracovníků. Hl. m. Praha zřizuje 12 pedagogicko-psychologických poraden, 1 poradna je soukromá a 1 církevní.

Činnost těchto organizací je vymezena § 116 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. PPP poskytují odborné pedagogicko-psychologické poradenské služby rodičovské a školské veřejnosti. Řeší problémy v oblasti výchovné a výukové problematiky dětí a žáků. Vesměs je uplatňován systém průběžné péče o klienty v celém spektru školních aktivit, tj. v mateřských, základních, středních a speciálních školách a školských zařízeních. Důležité jsou rovněž aktivity PPP věnované profesní orientaci, metodické pomoci pedagogickým pracovníkům a výchovným poradcům ve školách a školských výchovných zařízeních. Velká pozornost začíná být věnována podpoře péči o nadané žáky. Této problematice se věnují hlavně PPP Praha 1, Jeruzalémská 9 a PPP Praha 4, Barunčina 11. Důležitou součástí činnosti PPP je i prevence sociálně patologických jevů a následná prevence drogově závislých.

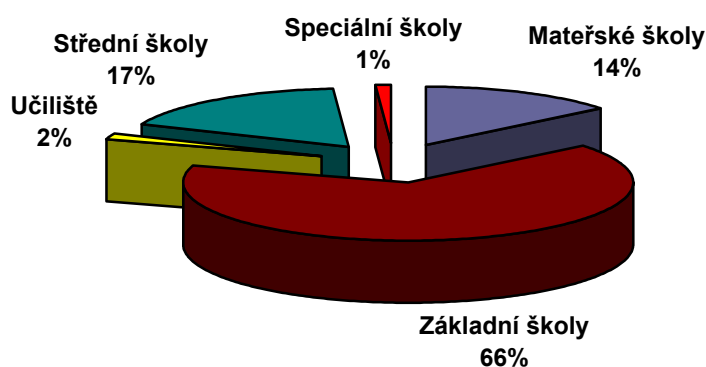
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Počty vyšetřených klientů – podle typu vyšetření

Zdroj: SKU MHMP

Procentní podíl klientů z různých typů škol na celkovém počtu klientů pražských PPP

Zdroj: SKU MHMP

Péče o nadané žáky ve školských poradenských zařízeních

Na péči o nadané děti byly ve školním roce 2004/05 zaměřeny dvě pražské PPP:

- Pedagogicko-psychologická poradna, Praha 1, Jeruzalémská 9
- Pedagogicko-psychologická poradna, Praha 4, Barunčina 11

Podpora v péči o nadané žáky znamená zejména rozšíření poradenských služeb v oblasti volby povolání a současně pedagogicko-psychologickou péči v případě integrace nadaných žáků do škol.

Zapojení poraden do rozvojových programů

Pedagogicko-psychologickým poradnám se v řadě případů podařilo provázat své aktivity v oblasti prevence sociálně patologických jevů a drogové závislosti s jednotlivými programy a projekty škol a školských zařízení, městských částí a občanských sdružení. Poradny jsou v kontaktu s protidrogovými koordinátory jednotlivých městských částí. Ve spolupráci s městskými částmi byli proškoleni školní metodici v oblasti primární prevence. Nadále se PPP výraznou měrou podílejí na systematickém rozvoji dovedností pedagogů, které vedou k osvojení zdravého životního stylu dětí.

Některé poradny se dále zapojují do projektů komunitního rozvoje městské části, příp. jsou garanty řady odborných projektů, které na území jednotlivých městských částí vznikají.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.9 Školská zařízení a školské služby

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči a uskutečňují vzdělávání podle školního vzdělávacího programu, pro nějž není vydán rámcový vzdělávací program.

II.9.1 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domov mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům VOŠ ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních škol a VOŠ a zajišťuje uvedeným žákům stravování.

Internát

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně ZŠ speciální ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování.

Škola v přírodě

Škola v přírodě zajišťuje zotavovací pobyt ve zdravotně příznivém prostředí dětem mateřských škol a žákům plnicím povinnou školní docházku bez přerušení vzdělávání.

Školská výchovná a ubytovací zařízení

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	Počet	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných	Naplněnost v %
Domovy mládeže	23	2 697	2 589	95,99
Internát	12	583	438	75,13
Škola v přírodě	6	641	9 000	85,8

Zdroj: UIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2004/05 poskytovalo v hl. m. Praze ubytování celkem 23 domovů mládeže a 12 internátů s celkovým počtem 3 280 lůžek. HMP zřizovalo rovněž 6 stálých škol v přírodě, jejichž provoz byl celoroční. V době prázdnin provozují školy v přírodě další hospodářskou činnost, tj. zejména letní tábory, rodinné rekreace, jazykové kurzy, sportovní soustředění apod.

II.9.2 Zařízení školního stravování

V zařízeních školního stravování se uskutečňuje školní stravování dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole, ve školském zařízení a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování zaměstnanců škol a školských zařízení a za úplaty stravovací služby i pro další osoby. Závodní stravování upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 84/2005 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřizovaných územními samosprávnými celky.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ve školním roce 2004/05 byla na základě zmocnění zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vydaná nová vyhláška o školním stravování č. 107/2005 Sb.

Nejdůležitější změny, které přinesla nová právní úprava:

- stravování zaměstnanců škol a školských zařízení bylo odděleno od stravování dětí, žáků a studentů a není už tedy stravováním školním, ale závodním
- rozdělení školních jídelen do třech typů
  - školní jídelna, která vydává vlastní uvařená jídla, ale může připravovat jídla i pro jiné školní jídelny - výdejny
  - školní jídelna - vývařovna, která jídla pouze připravuje
  - školní jídelna - výdejna, která vydává dovezená jídla a může připravovat doplňková jídla, jako jsou např. přesnídávky a svačiny v mateřských školách,
- povinnost ředitele školy nebo školského zařízení zajistit žákům stravování až do 18 let jejich věku
- rozdělení finančních limitů na nákup potravin do čtyř věkových skupin, takže děti platí náklady na nákup potravin podle svého věku a nikoliv podle ročníku, který navštěvují.

Školní jídelny zřizované HMP

HMP bylo ve školním roce 2004/05 zřizovatelem 69 školních jídelen a 11 školních jídelen - výdejen jako součástí škol, jedna školní jídelna je zřízena jako samostatná příspěvková organizace a v 6 školách je zajištěno náhradní stravování. Žáci škol, ve kterých není zajištěno stravování, se většinou stravují ve školních jídelnách zřizovaných městskými částmi hl. m. Prahy.

Školní jídelny zřizované MČ hl. m. Prahy

MČ hl. m. Prahy zřizovaly celkem 463 školních jídelen a 33 školních jídelen - výdejen jako součást základních a mateřských škol, 23 školních jídelen jako samostatné příspěvkové organizace. Největší změnou v tomto školním roce bylo sloučení 15 školních jídelen zřizovaných MČ Praha 10. Z těchto jídelen, které byly součástí základních škol, byla vytvořena jedna samostatná příspěvková organizace.

Školní jídelny zřizované soukromými zřizovateli

Soukromí zřizovatelé zřizují na území hl. m. Prahy 27 školních jídelen, 3 školní jídelny - výdejny a ve 2 školách mají zajištěno náhradní stravování. Z toho je 7 školních jídelen mimopražských, ale podle sídla jejich zřizovatele jsou vykazovány v Praze.

Počet stravovaných a zaměstnanců ŠJ a jejich kapacita

	Počet stravovaných						plánova- ná kapacita	počet míst u stolu	počet zaměstnanců	
	celkem	Děti, žáci, studenti			Dospělí				fyzic.	přepoč
		celkem	celodenně strav.		celkem	zaměst- nanci				
			celkem	bez obědů						
ŠJ MHP	32 067	26 565	2 011	866	5 502	4 560	32 709	8 110	462	423,6
ŠJ MČ	128 609	109 315	171	28	19 294	14 055	161 041	33 633	2 462	2 155,6
ŠJ soukromé	12 503	10 373	99	0	2 130	1 206	12 456	3 005	190	175,1
Celkem	173 179	146 253	2 281	894	26 926	19 821	206 206	44 748	3 114	2 754,3

Zdroj: SKU MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.9.3 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Středisko praktického vyučování

Středisko praktického vyučování zajišťuje praktické vyučování žáků středních škol podle školních vzdělávacích programů příslušných škol. Ve školním roce 2004/05 bylo na území hl. m. Prahy celkem 19 středisek s celkovým počtem 874 žáků.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2004/05 celkem 358 knihoven, které poskytly služby 152 772 uživatelům.

II.9.4 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Zřizovatel HMP	Školní družiny			Školní kluby		
	počet družin	počet oddělení	počet žáků	počet klubů	počet oddělení	počet žáků
při ZŠ	217	925	24 127	40	382	4 495
při spec. školách	37	80	774	5	22	163
samostatné a ostatní	-	-	-	2	17	212
celkem	254	1 005	24 901	47	421	4 870

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2004/05 pracovalo na území hl. m. Prahy v uplynulém školním roce celkem 254 školních družin a 47 školních klubů, z toho 6 školních družin při soukromých školách a 5 při církevních školách, 4 školní kluby při soukromých školách a 2 při církevních školách.

O umístění dětí v družině je velký zájem. Školní družiny i školní kluby mají vesměs velmi dobrou úroveň. Důvodem je i snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

vyučování v rámci primární prevence sociálně patologických jevů. Na většině škol se proto tak jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.5 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy zajišťují dětem a mládeži zpravidla ve věku 3 – 18 let na základě rozhodnutí soudu náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. U některých těchto zařízení jsou zřízeny i školy, které poskytují dětem odpovídající vzdělání. Mezi tato zařízení se řadí dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy.

Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy	Počet	Lůžková kapacita	Počet dětí	Naplněnost v %
Dětský domov	2	102	93	91,17
Diagnostický ústav	4	166	162	97,59
Dětský domov se školou	1	30	28	93,33
Výchovný ústav	1	24	24	100

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2004/2005 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2004/05 byly v hl. m. Praze 2 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, 1 dětský domov se školou a 1 výchovný ústav s celkovým počtem 307 dětí. Lůžková kapacita zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 322 lůžek. Hl. m. Praha je zřizovatelem 2 dětských domovů.

II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Neoddělitelnou a velmi důležitou součástí z hlediska bezproblémového fungování škol a školských zařízení jsou jejich zaměstnanci. Vzdělávací proces a jeho kvalita je podmíněna kvalitou a schopnostmi pedagogických sborů. Mezi pedagogické pracovníky patří od 1. 1. 2005 v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci.

Počty pracovníků

Ve školním roce 2004/05 pracovalo v hl. m. Praze ve školách a školských zařízeních, jejichž zřizovatelem je MŠMT, kraj nebo obec, celkem 22 451,1⁴ zaměstnanců v přepočteném počtu placeného z prostředků státního rozpočtu. Ve výchovně vzdělávacím procesu působilo 15 248 pedagogických pracovníků, o řádný chod škol a školských zařízení se staralo 7 203,1 zaměstnanců.

V roce 2003 došlo k mírnému nárůstu zaměstnanců mateřských škol, což přibližně odpovídá také růstu počtu dětí. Trvalý pokles je naopak u zaměstnanců základních škol, kde podle demografického vývoje dochází k postupnému a trvalému poklesu žáků.

⁴ Počty zaměstnanců i průměrné výdělky se mohou v jednotlivých tabulkách lišit. Data jsou převzata ze statistických ročenek, kde je používána různá metodika vykazování – např. některá data jsou uváděna za všechny zřizovatele, některá za MŠMT, kraj, obec, někdy jsou do průměrného výdělku zahrnovány nejen prostředky ze státního rozpočtu, ale i z jiných zdrojů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vývoj počtu zaměstnanců ve školách a škol. zařízeních v hl. m. Praze v letech 2002-04

	průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁵					
	fyzické osoby			přepočtený počet		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
MŠ	3 067,0	3 083,6	3 070	2 934,6	2 937,9	2 927,4
ZŠ	8 184,0	7 947,9	7 658,7	7 596,2	7 396,0	7 088,0
SŠ	8 564,0	8 705,6	8 710,8	7 341,7	7 418,1	7 509,7
VOŠ	722,9	759,9	754,2	518,8	542,9	564,3
Spec. školy	1 761,2	1 779,8	1 805,2	1 616,2	1 616,4	1 655,5
ZUŠ	1 153,4	1 143,8	1 160,1	832,6	833,7	847,4
SJŠ	-	-	-	140,8	152,6	129,7

Zdroj: Statistické ročenky školství 2002 – 2004 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Vývoj počtu zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných MŠMT, krajem nebo obcí v hl. m. Praze v letech 2002-04

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený		
	2002	2003	2004
MŠ	2 887,7	2 888,0	2 869,8
ZŠ	7 466,5	7 258,4	6 952,2
SŠ	5 689,9	5 705,7	5 759,2
VOŠ	272,5	283,4	280,9
Spec. školy	1 424,8	1 425,1	1 462,1
ZUŠ	811,5	809,9	817,3
SJŠ	140,8	152,6	129,7

Zdroj: Statistické ročenky školství 2002 – 2004 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných MŠMT, krajem nebo obcí

U škol zřizovaných MŠMT, krajem nebo obcí se permanentně projevuje nedostatek mladých učitelů. Ve srovnání věkové struktury pedagogických pracovníků s předchozími lety dochází u pedagogů středních škol k mírnému posunu směrem k vyšším věkovým kategoriím. Rovněž ve věkové struktuře pedagogů speciálních škol dochází k mírnému posunu směrem nahoru. Průměrný věk pedagogických pracovníků u škol zřizovaných MŠMT, krajem nebo obcí je 45 let.

Průměrný věk pedagogických pracovníků podle jednotlivých druhů škol

MŠ	ZŠ	SŠ				VOŠ	Speciální školy
		G	SOŠ	Konzervatoře	SOU		
42,7	44,6	42,9	46,7	49,6	49,9	44,1	43

Zdroj: SKU MHMP

⁵ Pro průměrný evidenční počet zaměstnanců se rozlišují dva typy údajů:

- fyzické osoby – tento údaj je vypočten jako aritmetický průměr ze tří měsíčních průměrných počtů (průměrný měsíční počet se vypočítává jako součet denních stavů dělený počtem kalendářních dnů měsíce)
- přepočtený počet (na plně zaměstnané) – je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Nejvyššího věku dosahují pedagogové ve středních odborných učilištích a konzervatořích, nejmladší jsou naopak v mateřských školách a gymnáziích. V základních uměleckých školách, které reprezentují oblast zájmového vzdělávání, je nejvyšší podíl učitelů ve věku 40 – 60 let. Poměrně vysoký věkový průměr svědčí o tom, že pedagogické povolání není pro mladé lidi atraktivní. Začínající pedagogové často po zapracování opouštějí školství a nacházejí uplatnění v jiných oborech. Vysoká fluktuace se týká především učitelů cizích jazyků a informatiky.

Ve školství již tradičně působí více žen než mužů. V MŠ je to téměř 100 %, v ZŠ 85,2 %, v SŠ 57,4 %, ve VOŠ 60,7 %, ve speciálních školách 80,7 % a v ZUŠ 60,1 % z celkového počtu pedagogických pracovníků.

Věková struktura pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Soukromé školy

V mateřských školách pracují samé učitelky, nejvíce jich je ve věku 51 – 60 let, v základních školách mají převahu mladí pedagogové, nejvíce z nich dosahuje věku do 30, maximálně 40 let, 87 % z nich jsou ženy. Na soukromých gymnáziích je nejsilněji zastoupena věková kategorie do 30 let, ženy tvoří 57 % z celkového počtu pedagogů. Na středních odborných učilištích převažuje generace od 40 do 60 let. Vzhledem k charakteru výuky na SOU je zastoupení žen menší než v jiných typech škol. Průměrný věk učitelů na VOŠ se pohybuje v rozmezí od 40 do 60 let, zastoupení žen je cca 50 %. Ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami převažují opět ženy a věková kategorie 40 – 50 let.

Církevní školy

V mateřských školách působí samé ženy, nejpočetnější je skupina do 30 let věku. Základní školy vykazují nejvíce pedagogů ve věku do 40 let. Gymnázia vykazují nejvíce pedagogů ve věku do 30 let a ve věkové kategorii 40 - 50 let, ženy mají 70% podíl. Na středních školách se pohybuje věk pedagogů nejčastěji mezi 30 - 50 lety, ženy jsou zastoupeny až 83 %. Průměrný věk učitelů na VOŠ se pohybuje stejně jako u soukromých VOŠ v rozmezí od 40 do 60 let, ženy tvoří přibližně polovinu. Ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami opět převažují pedagogové ve věku 40 – 50 let a ženy (cca 90 %).

Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných MŠMT, krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl nový zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, který stanovil pedagogickým pracovníkům nárok na 12 pracovních dnů samostudia ve školním roce. Současně zmocnil MŠMT k vydání vyhlášky o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

MHMP rovněž podporuje zvyšování kvalifikace pražských pedagogů. Jednou z forem je např. kurz pro ředitele škol v rozsahu 136 hodin, který vznikl za spolupráce MHMP a Centra školského managementu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Na kurz byly uvolněny peníze z rozpočtu hl. m. Prahy v rámci Celoměstských programů vzdělávání v Praze. Program je určen nejen pro ředitele, ale pro všechny učitele a další pedagogické pracovníky, kteří se chtějí ucházet o místo ředitele školy. Kvalifikaci pedagogických sborů se bohužel stále nedaří na všech druzích a typech škol beze zbytku naplnit. Problém spočívá jednak v tom, že jsou zejména na učitele kladeny jedny z nejpřísnějších kvalifikačních předpokladů a dále v relativně nízkém finančním ohodnocení v porovnání se mzdami dosahovanými na území hl. m. Prahy. Pedagogické vzdělání dává jejich absolventům dobrou šanci uplatnit se za více peněz mimo školství.

Kvalifikovanost pedagogických pracovníků podle jednotlivých druhů škol v %

ZŠ	SŠ				VOŠ	Speciální školy	ZUŠ
	G	SOŠ	Konzervatoře	SOU			
81,6	98,3	94,4	95,6	73,1	98,4	83	95

Zdroj: SKU MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Nejvyšší kvalifikovanost vykazují už tradičně VOŠ a gymnázia, nejnižší ZŠ a SOU. Údaje o kvalifikaci pedagogických pracovníků mateřských škol (zřizované MČ hl. m. Prahy) se s ohledem na neúplné údaje od jednotlivých zřizovatelů neuvádějí.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Soukromé školy

V mateřských školách plní kvalifikaci pouze 59 % učitelek, z toho mají 4 % vysokoškolské vzdělání a 55 % střední vzdělání s maturitní zkouškou, 41 % učitelek kvalifikaci nesplňuje. V mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami působí 24 % nekvalifikovaných pedagogů. Na základních školách, včetně škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, byla kvalifikovanost pedagogů vysoká (94,6 % ZŠ, 95,6 % speciální školy). Gymnázia vykazují kvalifikovanost 88,9 %. Situace na středních odborných učilištích je poněkud horší, kvalifikovaných pedagogů vykazuje tento typ škol 84 %, odborná učiliště a učiliště 85 %. Vyšší odborné školy vykazují téměř 100% kvalifikovanost, která je zabezpečena především zaměstnáváním odborníků z praxe ve vedlejších pracovních poměrech nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Církevní školy

V mateřských školách působí jen samé kvalifikované učitelky, v mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je 85 % kvalifikovaných učitelek. Základní školy vykazují naopak nízkou kvalifikovanost - cca 77 %. Kvalifikovanost na gymnáziích je už tradičně vysoká - 96,3 %. Střední školy mají 90,4 % kvalifikovaných pedagogů. Vyšší odborné školy opět vykazují téměř 100% kvalifikovanost.

Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných HMP a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost, ve znění pozdějších předpisů. Jejich platový tarif je pevně stanoven právním předpisem a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, také. Pedagogičtí pracovníci soukromých a církevních škol jsou odměňováni podle zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů. Jejich mzdy jsou postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírá principy odměňování z výše zmíněného zákona o platu.

V roce 2004 činil v hl. m. Praze průměrný měsíční plat (bez OPPP) zaměstnanců škol a školských zařízení 17 144 Kč, pedagogických pracovníků 19 869 Kč. V ČR to bylo 16 717 Kč u zaměstnanců a 19 514 u pedagogů (údaje Statistické ročenky školství 2004/05, ÚIV).

Průměrné mzdy pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců některých druhů škol a školských zařízení

	PRAHA			ČR		
	pedagog. pracovníci	z toho: učít./vych.	ostatní zaměstnanci	pedagog. pracovníci	z toho: učít./vych.	ostatní zaměstnanci
MŠ	16 445	16 446	9 507	16 154	16 155	9 044
ZŠ	20 456	20 463	10 597	20 233	20 245	10 184
SŠ	21 845	22 268	13 872	20 765	21 476	12 698
VOŠ	21 030	21 030	16 430	22 146	22 187	13 839
Spec. školy	21 061	21 661	12 650	20 391	21 091	11 904
ZUŠ	21 114	21 114	13 654	20 140	20 140	12 552
DM	17 098	17 077	12 499	17 368	17 367	10 953
ŠD + ŠK	14 605	14 604	6 885	14 832	14 830	9 622
Stř.vol.času	20 062	19 832	13 272	18 131	17 598	11 716
DD,DŮ,DVŮ	21 117	20 244	14 053	19 661	19 399	12 752

Zdroj: Statistická ročenka školství 2004 – zaměstnanci a mzdové prostředky

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Z přehledu je zřejmé, že v odvětví školství jak pedagogičtí pracovníci, tak ostatní zaměstnanci škol a školských zařízení v hl. m. Praze dosahují ve většině případů vyšších průměrných mezd, než je republikový průměr.

Porovnání průměrných platů pedagog. pracovníků v hl. m. Praze a v ČR s průměrnou mzdou v ČR (za školy zřizované MŠMT, krajem, obcí)

	2002	podíl	2003	podíl	2004	podíl
prům. mzda v ČR	16 212	100 %	17 445	100 %	18 582	100 %
prům. plat ped. prac. v hl. m. Praze	16 867	104 %	18 707	107,2 %	20 105	108,2 %
prům. plat ped. prac. v ČR	16 390	101,1 %	18 287	104,8 %	19 558	105,3 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2002 – 2004 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Průměrný plat pedagogických pracovníků převyšuje průměrnou mzdu v ČR, v hl. m. Praze je toto převýšení ještě výraznější. Z hlediska výdělkové úrovně je pozitivní, že se za poslední tři roky plat pedagogů jak v hl. m. Praze, tak v ČR v porovnání s průměrnou mzdou v ČR zvyšuje.

Při porovnání průměrného platu pedagogických pracovníků s průměrnou mzdou v hl. m. Praze je však situace poněkud odlišná.

Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ s průměrnou měsíční mzdou podle území v letech 2002-2004 (za školy zřizované MŠMT, krajem nebo obcí)

	Praha			ČR		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
průměr. měsíční plat učitele ZŠ	16 970	18 677	20 454	16 645	18 534	20 274
průměr. měsíční plat učitele SŠ	19 222	21 467	22 342	18 972	21 073	21 712
průměr. měsíční mzda zaměstnanců všech odvětví	20 570	21 782	23 174	16 212	17 445	18 582
podíl průměr. měsíč. platu učitele ZŠ k průměr. měsíč. mzdě	82,5 %	85,7 %	88,3 %	102,7 %	106,2 %	109,1 %
podíl průměr. měsíč. platu učitele SŠ k průměr. měsíč. mzdě	93,4 %	98,6 %	96,4 %	117 %	120,8 %	116,8 %

Zdroj: Statistické ročenky 2002 – 2004 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Z přehledu je patrné, že průměrné platy učitelů ZŠ a SŠ za celou ČR převyšují průměrný výdělek za ČR, ale v hl. m. Praze jsou naopak podprůměrné ve vztahu k průměrnému výdělku dosahovanému v hl. m. Praze. Podobně jako v roce 2004 byly s ohledem na tuto skutečnost v roce 2005 opět navýšeny pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou platové prostředky o jednorázovou mimořádnou odměnu z prostředků hl. m. Prahy. Tato odměna činila 5 000,- Kč na jednoho pedagogického pracovníka.

Porovnáním indexu růstu průměrných měsíčních platů zaměstnanců i učitelů škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy a na území celé ČR bylo zjištěno, že se od sebe příliš neliší. V prvním roce byl vyšší v hl. m. Praze, v následujících letech je nepatrně vyšší v ČR.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vývoj průměrného měsíčního platu zaměstnanců a z toho učitelů škol a školských zařízení v hl. m. Praze a v ČR

Rok	zaměstnanci		z toho učitelé	
	Praha	ČR	Praha	ČR
2000	11 875	11 603	13 856	13 626
2001	13 357	12 928	15 777	15 348
2002	14 534	14 906	17 167	16 701
2003	16 141	15 724	19 058	18 650
2004	17 144	16 717	20 337	19 987
rozdíl				
2001-2000	1 482	1 325	1 921	1 722
2002-2001	1 177	1 168	1 390	1 354
2003-2002	1 607	1 628	1 891	1 949
2004-2003	1 003	993	1 279	1 337
index v %				
2001/2000	112,5 %	111,4 %	113,9 %	112,6 %
2002/2001	108,8 %	109 %	108,8 %	108,8 %
2003/2002	111,1 %	111,6 %	111 %	111,7 %
2004/2003	106,2 %	106,3 %	106,7 %	107,2 %

Zdroj: Statistická ročenka 2004 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťují další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, poskytují školám a školským zařízením poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení a dále zprostředkovávají informace o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajišťují koordinaci podpůrných činností pro školy a školská zařízení, rozvojových programů a dalších akcí.

V uplynulém školním roce probíhalo vzdělávání pedagogických pracovníků na mateřských školách obecních v podstatě stejným způsobem jako v předchozích letech. Vzdělávací akce byly zpravidla polodenní a úzce specializované na problematiku předškolní výchovy. Akce byly vybírány dle zaměření a nabídky školících institucí, kterými byly např. pedagogicko- psychologické poradny, různé agentury, Společnost pro předškolní výchovu, Asociace předškolního vzdělávání, městské části a další. Semináře byly často zaměřeny na RVP a ŠVP pro předškolní vzdělávání, dalšími častými tématy byly programy Zdravá mateřská škola a Začít spolu. Pedagogičtí pracovníci se dále účastnili akcí zaměřených na hudební a výtvarné činnosti, plánování a realizaci pohybových činností, uplatňování nových metod a forem práce, na individuální práci s dětmi s odkladem školní docházky a s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami, prohlubování znalostí v oblasti speciální pedagogiky a prevence sociálně patologických jevů. Probíhalo vzdělávání pedagogů v oblasti cizích jazyků, státní informační politiky ve vzdělávání a vzdělávání vedoucích pracovníků (ředitele, zástupce) ve školním managementu. Někteří pracovníci si doplňovali vzdělání dálkovým studiem na Pedagogické fakultě UK obor předškolní pedagogika a speciální pedagogika. Někteří se účastnili seminářů Waldorfské pedagogiky atd. Nedílnou součástí je i samostudium při využití odborné literatury, odborných časopisů a dalších publikací.

Stejně jako v předchozích letech probíhalo další vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol obecních ve školním roce 2004/05 podle plánů jednotlivých základních škol v rámci účelově přidělených finančních prostředků. Prioritou dalšího vzdělávání pedagogů se staly kurzy k přípravě, tvorbě a realizaci školního vzdělávacího programu. Toto vzdělávání podporovaly finančně i některé městské části. Většinu akcí, kterých se v rámci dalšího vzdělávání pedagogičtí pracovníci zúčastňovali, organizovaly fakulty pražských vysokých škol, Národní institut dalšího vzdělávání a další instituce akreditované MŠMT.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Významné byly počítačové kurzy realizované s využitím účelově přidělených finančních prostředků v rámci programu SIPVZ, který má přispět k zvýšení počítačové gramotnosti. Ve většině případů se jednalo o kurzy základní úrovně, byly ale organizovány i náročnější kurzy určené k získání certifikátu ECDL. Stále více škol získává nové informace prostřednictvím internetu. Školy využívají elektronické pošty a mají zřízeny vlastní webové stránky.

Jednotlivé vzdělávací akce byly zaměřeny na zkvalitnění odborných a metodických znalostí. Uskutečnila se celá řada dlouhodobých kurzů i jednodenních seminářů (Tvorba ŠVP, RVP-ŠVP, týmová práce, Klíčové kompetence a jejich rozvíjení, Týmová sborovna, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, Řešení obtížných situací, Tvořivá škola, Péče o integrované žáky, Péče o romské žáky aj.) Některé školy se účastní mezinárodního vzdělávacího projektu Socrates. Mnoho zkušených učitelů spolupracovalo s různými profesními organizacemi a nakladatelstvími. Mnozí pedagogové působí rovněž jako fakultní učitelé a podílejí se i na vědeckovýzkumné práci. Někteří učitelé studují anebo už dokončili školský management, semináře ke vzdělávání vedoucích pracovníků nebo funkční studium pro ředitele škol na PedF UK. Řada učitelů studuje na jazykových školách a doplňuje si pedagogické vzdělání v rámci odborné kvalifikace apod. Důležitá byla i účast pracovníků škol na školeních a seminářích k nové školské legislativě.

Na další vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol a vyšších odborných škol byl stejně jako v předchozích letech ze strany vedení jednotlivých škol kladen velký důraz. Pedagogové všech středních škol a vyšších odborných škol se aktivně účastnili různých vzdělávacích kurzů a seminářů, převážně odborného zaměření. Řada pedagogů si rozšiřuje na vysokých školách aprobaci. Vzdělávací akce byly realizovány různými vzdělávacími institucemi, převažují jednotlivé vysoké školy, CERMAT, MHMP, NIDV, Masarykův ústav, Autocont a další. Pedagogové se účastnili kurzů zaměřených na zvýšení odbornosti a metodiky, předmětových seminářů, environmentální a ekologické výchovy, obchodní korespondence, protidrogové prevence, kurzů zaměřených na informatiku, zdravotních kurzů, jazykových kurzů, kurzů k výchově k občanství a dalších. Dlouhodobějšího vzdělávání na vysokých školách se účastní především ředitelé škol, kteří pokračují ve studiu školského managementu, popř. zahájili jeho studium. Mnoho učitelů středních škol si studiem na vysokých školách rozšiřuje aprobaci, případně doplňuje odbornou kvalifikaci o pedagogické vědy.

Speciální školy, předškolní zařízení a školská zařízení na území hl. m. Prahy systematicky zajišťovaly další vzdělávání pedagogických pracovníků. Většinu akcí, kterých se v rámci dalšího vzdělávání zúčastňovali pedagogičtí pracovníci, organizovalo NIDV, fakulty vysokých škol a zájmová profesní sdružení. Byla realizována celá řada jednorázových akcí (např. specifika vzdělávání sluchově postižených, k výchově a vzdělávání autistických dětí, k videotréninku interakcí, stimulační program v edukaci dětí s kombinovanými vadami, emoční inteligence a jak jí rozvíjet). Některé školy se zúčastnily mezinárodního projektu SOCRATES. Řada zkušených pedagogů těchto škol vykazovala publikační činnost, někteří působí rovněž jako fakultní učitelé.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků soukromých škol je rovněž zaměřeno na získání nových poznatků a vědomostí z různých oblastí vzdělávacího spektra a na doplnění odborné kvalifikace. Probíhá buď formou dlouhodobého studia především na vysokých školách nebo formou krátkodobých kurzů a seminářů pořádaných různými organizacemi. Největší zájem byl o semináře k novému školskému zákonu a souvisejícím prováděcím předpisům. Část pedagogických pracovníků se zúčastnila kurzů, zaměřených na výpočetní techniku. Počítačové kurzy byly realizované s využitím účelově přidělených finančních prostředků v rámci programu SIPVZ, který má napomoci ke zvýšení počítačové gramotnosti. Jednalo se nejen o kurzy základní úrovně, ale i o kurzy určené k získání certifikátu ECDL.

II.11 Další vzdělávání dospělých

V rámci celoživotního vzdělávání poskytují některé střední školy vzdělávání v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou, a to v dálkové a večerní formě vzdělávání. O vzdělávání vedoucím k získání uceleného stupně vzdělání je stále velký zájem jak na středních školách, tak na vyšších odborných školách. Nejvíce lidí se vzdělává v ekonomicky zaměřených oborech. Ze středních škol zřizovaných hl. m. Prahou takové vzdělání poskytují:

Karlínské gymnázium, Praha 8, Pernerova 25

SPŠ technologie masa, Praha 1, Navrátilova 15

SPŠ elektrotechnická Fr. Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16

Československá akademie obchodní Dr. E. Beneše, Praha 2, Resslova 8

VOŠ a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

SZŠ a VZŠ, Praha 4, 5. května 51

VOŠ pedagogická a sociální, Střední pedagogická škola a Gymnázium, Praha 6

VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3

SZŠ, Praha 10, Ruská 91

vyšší odborné školy:

SZŠ a VZŠ, Praha 1, Alšovo nábřeží 6

SZŠ a VZŠ, Praha 4, 5. května 51

VOŠ informačních služeb, Praha 4, Pacovská 350

Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jahodová 2800.

Další školy nabízejí možnost rozšířit si kvalifikaci nebo získat další vědomosti a dovednosti formou odborných kurzů, např.:

- Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 - odborné kurzy ICT, certifikace lektorů pro volitelný modul P databázových systémů (republikový garant)
- VOŠ pedagogická a sociální, Střední pedagogická škola a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33 - odborný kurz – tvorba školního vzdělávacího programu v kontextu RVP pro předškolní vzdělávání, dále škola nabízí vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zájmového vzdělávání a odborné přípravy zaměřené na pedagogiku volného času
- Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38 – zkoušky ECDL pro veřejnost
- VOŠ a Výtvarná škola V. Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2 – kurzy počítačové grafiky pro veřejnost, kurzy figurálního kreslení
- VOŠ textilních řemesel a SUŠ textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 - odborné kurzy ruční paličkové krajky, ručního tkání, batiky a ručního tisku, košíkářských technik.
- ISS technické - COP, Beranových 140, Praha, SOŠ,SOU ,OU a U, Učňovská 1, Praha9, ISS poštovní, Učňovská 100/1, Praha 9 - programy ICT v úrovni Z a P.
- SOU, OU a U, Zelený pruh 1294, Praha 4 - svářečské kurzy a kurzy na přezkoušení svářečů, školení RIGIPS – S1, S2, proškolení - přezkoušení montéra RIGIPS-Cech P1,2, seminář chemik čistíren a prádelen, AŘSR – mistrovská zkouška chemik.
- SOU a U, Ke Stadionu 623, Praha 9 - kurzy:Technické novinky v autoopravárenství, základy obsluhy PC, internet, diagnostika a opravy emisních systémů vozidel (MD ČR), Centrum Internetu (MI ČR)
- SOU zemědělské, U Závodiště 325, Praha 5 ve své kurzu proškolilo 32 frekventantů v problematice sportovních koní.

Střední odborná učiliště dále např. pořádají barmanské kurzy, kurzy studené kuchyně, kurzy cukrářských dovedností, v oblasti autoopravárenství kurz diagnostiky a oprav emisních systémů, kurz technologických novinek v autoopravárenství, kurz opravy elektropříslušenství motorových vozidel a v oblasti ekologie kurz zaměřený na obnovitelné zdroje energie.

Mnoho středních škol má akreditaci MŠMT na další vzdělávání pedagogů v oblasti počítačové gramotnosti.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

I když podíl středních škol na vzdělávání dospělých má vzrůstající tendenci, je vzhledem k odbornému potenciálu, materiálnímu vybavení a prostorovým možnostem škol malý. Proto vytváření

informačního systému o poskytovatelích různých forem dalšího vzdělávání a jejich vzdělávacích programech a zajišťování kvalitního poradenského systému zůstává stále aktuální.

III. Financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy

III.1 Rok 2003

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem HL. m. Praha

Financování škol a školských zařízení delimitovaných k datu 1. 1. 2001 z působnosti MŠMT do působnosti kraje HL. m. Praha zůstalo pro rok 2003 rozděleno na:

- přímé výdaje z prostředků MŠMT – pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ - prostředky na platy, OON, zákonné odvody, výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod.
- provozní výdaje z prostředků HMP - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP.

Počátkem roku 2003 byly rozepisovány neinvestiční výdaje pro tyto školy a školská zařízení :

- 228 škol a školských zařízení zřizovaných HMP, v tom: 34 gymnázií, 30 středních odborných škol, 15 vyšších odborných škol, 47 speciálních škol, 33 učilišť, 26 základních uměleckých škol, 13 domů dětí a mládeže, 4 školní jídelny, 6 škol v přírodě, 12 pedagogicko-psychologických poraden, 2 dětské domovy, 5 domovů mládeže a 1 jazyková škola⁶
- 510 škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou MČ HMP, z toho 221 základních škol, 265 mateřských škol a 24 školních jídelen.

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované HMP a MČ hl. m. Prahy dosáhly v roce 2003 výše 8 089 780 tis. Kč. Z tohoto objemu činily výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

- 3 407 887 tis. Kč na školy a školská zařízení zřizovaná krajem
- 3 264 133 tis. Kč na školy a školská zařízení zřizovaná MČ hl. m. Prahy.

III.1.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem HL. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení zřizovaná krajem HL. m. Praha poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 407 887 tis. Kč. Z tohoto objemu činily mzdové výdaje 2 572 142 tis. Kč.

Provozní výdaje hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 620 654 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Investiční výdaje - pro rok 2003 kraj HL. m. Praha investoval na obnovu škol a školských zařízení investiční prostředky v celkové výši 425 012 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje HL. m. Praha dosáhly v roce 2003 výše 39 883 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast sociálně patologických jevů a kriminality, protidrogovou prevenci, státní informační politiku ve vzdělávání, integraci cizinců a volnočasové aktivity.

Výdaje kraje HL. m. Praha podle jednotlivých škol a školských zařízení v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

⁶ u počtu škol jsou většinou uváděny samostatné právní subjekty

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výdaje podle škol a školských zařízení	v tis. Kč
Školy a školská zařízení zřizovaná krajem podle jednotlivých druhů	výdaje
Gymnázia	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	681 462
z toho: mzdové výdaje	483 790
provozní výdaje	96 466
investiční výdaje	72 032
Střední odborné školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	728 712
z toho: mzdové výdaje	539 486
provozní výdaje	163 885
investiční výdaje	118 865
Vyšší odborné školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	373 902
z toho: mzdové výdaje	312 532
provozní výdaje	46 040
investiční výdaje	11 400
Speciální školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	412 646
z toho: mzdové výdaje	323 998
provozní výdaje	75 647
investiční výdaje	35 810
Střední odborná učiliště	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	745 312
z toho: mzdové výdaje	550 362
provozní výdaje	134 531
investiční výdaje	81 609
Pedagogicko-psychologické poradny	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	41 586
z toho: mzdové výdaje	34 783
provozní výdaje	6 604
investiční výdaje	0
Domovy mládeže	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	31 543
z toho: mzdové výdaje	26 092
provozní výdaje	5 266
investiční výdaje	3 000
Dětské domovy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	20 547
z toho: mzdové výdaje	15 029
provozní výdaje	5 366
investiční výdaje	850
Školy v přírodě	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	28 941
z toho: mzdové výdaje	19 401
provozní výdaje	8 739
investiční výdaje	8 000
Jazyková škola	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0
z toho: mzdové výdaje	0
provozní výdaje	4 546
investiční výdaje	0
Školní jídelny	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	9 435
z toho: mzdové výdaje	6 449

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

provozní výdaje	2 882
investiční výdaje	13 000
Základní umělecké školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	238 871
z toho: mzdové výdaje	203 362
provozní výdaje	35 510
investiční výdaje	33 445
Domy dětí a mládeže	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	94 930
z toho: mzdové výdaje	56 858
provozní výdaje	35 172
investiční výdaje	47 001
CELKEM	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 407 887
z toho: mzdové výdaje	2 572 142
provozní výdaje	620 654
investiční výdaje	425 012

III.1.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2003 výše 3 264 133 tis. Kč.

Řada škol, předškolních a školských zařízení obecního školství se nedokázala vyrovnat s normativními principy financování. Tato skutečnost vyvolala nutnost individuálního řešení jednotlivých případů ze strany hl. m. Prahy s následným dopadem do rozpočtu kraje.

Přehled neinvestičních výdajů hrazených prostřednictvím krajských normativů u předškolních zařízení, škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení v tis. Kč

druhy škol a školských zařízení	neinvest. výdaje
Mateřské školy	728 126
Základní školy	2 491 391
Školní jídelny	35 026
Základní umělecké školy	6 756
Domy dětí a mládeže	2 834
CELKEM	3 264 133

III.1.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství hl. m. Prahy

Soukromé školy byly v roce 2003 financovány podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, a podle normativů vyhlášených MŠMT v souladu s § 4, odst. 4 uvedeného zákona (Věstník MŠMT ČR č. 2 pro období leden-srpen 2003 a č. 7 pro období září - prosinec 2003). Dotaci soukromým školám stanovuje a financuje na základě uvedeného zákona, platných normativů a uzavřených smluv o poskytnutí dotace a zvýšené dotace s jednotlivými školami MHMP.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Na území hl. m. Prahy bylo financováno 126 soukromých škol a školských zařízení zařazených v síti škol a školských zařízení MŠMT.

Pro rok 2003 byla na dotace vyčleněna částka 665 788 tis. Kč.

III.1.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání jednoho dítěte, jednoho žáka nebo jednoho studenta na dobu jednoho roku se pohybovaly u škol a školských zařízení zřizovaných HMP v rozmezí 10 787,- Kč u základních uměleckých škol až po 146 450,- Kč u dětských domovů. U ekonomicky nejméně náročných středních škol – gymnázií činily tyto výdaje 31 174,- Kč, zatímco u speciálních škol, charakterem výuky nejnáročnějších, činily 57 275,- Kč.

Předškolní zařízení, školy a školská zařízení, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě nebo jednoho žáka v rozmezí 27 000,- Kč až 29 947,- Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka, studenta ukazuje následující přehled:

Přímé výdaje na 1 dítě, 1 žáka, 1 studenta	v Kč
Škola/školské zařízení	výdaje
Gymnázia	31 174
Střední odborné školy	39 258
Vyšší odborné školy	42 293
Speciální školy	57 275
Střední odborná učiliště	37 825
Domovy mládeže	28 140
Dětské domovy	146 450
Školní jídelny	3 171
Základní umělecké školy	10 787
Mateřské školy	29 947
Základní školy	27 000

III.2 Rok 2004

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha

V roce 2004 byly zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a samospráva finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu poskytované MŠMT.

Stejně jako v roce 2003 zůstalo financování škol a školských zařízení delimitovaných k datu 1. 1. 2001 z působnosti MŠMT do působnosti kraje HMP rozděleno na:

- Přímé výdaje z prostředků MŠMT – pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ - prostředky na platy, OON, zákonné odvody, výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod..
- Provozní výdaje z prostředků HMP - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Počátkem roku 2004 byly rozepisovány neinvestiční výdaje pro tyto školy a školská zařízení :

- 220 škol a školských zařízení zřizovaných HMP, z toho: 34 gymnázií, 29 středních odborných škol, 15 vyšších odborných škol, 44 speciálních škol, 31 učilišť, 2 školní jídelny, 6 škol v přírodě, 12 pedagogicko-psychologických poraden, 2 dětské domovy, 5 domovů mládeže, 1 jazyková škola, 26 základních uměleckých škol a 13 domů dětí a mládeže
- 498 škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou MČ, z toho 218 základních škol, 257 mateřských škol a 23 školních jídelen.

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná HMP a MČ hl. m. Prahy dosáhly v roce 2004 výše 8 596 013 tis. Kč. Výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 665 553 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 3 399 080 tis. Kč.

III.2.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 665 553 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 2 702 326 tis. Kč.

Provozní výdaje hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 748 132 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Uplatněním Směrnice k odepisování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, jejímž cílem bylo narovnání odpisových plánů příspěvkových organizací v působnosti SKU MHMP na úroveň účetních odpisů, byl posílen rozpočet v oblasti provozních prostředků o 46 414,7 tis. Kč.

V souladu s § 28, odst. 4 písm. b) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byl příspěvkovým organizacím v působnosti SKU MHMP nařízen odvod z investičních fondů organizací ve výši 8 326 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

Z prostředků hl. m. Prahy byly navýšeny pro rok 2004 platové prostředky pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních zřizovaných hl. m. Prahou o jednorázovou mimořádnou odměnu v celkové výši 37 314 tis. Kč s cílem motivovat pracovníky k aktivní práci se žáky a studenty.

Investiční výdaje – v roce 2004 kraj Hl. m. Praha investoval na obnovu škol a školských zařízení investiční prostředky v celkové výši 770 956 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hl. m. Praha dosáhly v roce 2004 výše 24 221 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast sociálně patologických jevů a kriminality, protidrogovou prevenci, státní informační politiku ve vzdělávání, integraci cizinců a volnočasové aktivity.

Výdaje kraje Hl. m. Praha podle jednotlivých škol a školských zařízení v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výdaje podle škol a školských zařízení	v tis. Kč
Školy a školská zařízení zřizovaná krajem podle jednotlivých druhů	výdaje
Gymnázia	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	734 042
z toho: mzdové výdaje	496 756
provozní výdaje	129 001
investiční výdaje	166 800
Střední odborné školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	771 416
z toho: mzdové výdaje	560 065
provozní výdaje	190 242
investiční výdaje	80 970
Vyšší odborné školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	396 338
z toho: mzdové výdaje	324 252
provozní výdaje	58 851
investiční výdaje	9 300
Speciální školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	443 667
z toho: mzdové výdaje	342 042
provozní výdaje	89 271
investiční výdaje	51 800
Střední odborná učiliště	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	784 212
z toho: mzdové výdaje	567 016
provozní výdaje	160 657
investiční výdaje	196 900
Pedagogicko-psychologické poradny	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	43 699
z toho: mzdové výdaje	36 628
provozní výdaje	6 892
investiční výdaje	20 150
Domovy mládeže	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	33 260
z toho: mzdové výdaje	26 604
provozní výdaje	6 471
investiční výdaje	6 130
Dětské domovy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	23 696
z toho: mzdové výdaje	16 698
provozní výdaje	5 920
investiční výdaje	3 460
Školy v přírodě	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	31 883
z toho: mzdové výdaje	20 364
provozní výdaje	11 062
investiční výdaje	2 850
Jazyková škola	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0
z toho: mzdové výdaje	0
provozní výdaje	1 688
investiční výdaje	0
Školní jídelny	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	8 850
z toho: mzdové výdaje	4 705

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

provozní výdaje	4 073
investiční výdaje	8 340
Základní umělecké školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	286 744
z toho: mzdové výdaje	243 483
provozní výdaje	43 261
investiční výdaje	65 421
Domy dětí a mládeže	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	107 746
z toho: mzdové výdaje	63 713
provozní výdaje	40 743
investiční výdaje	158 835
CELKEM	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 665 553
z toho: mzdové výdaje	2 702 326
provozní výdaje	748 132
investiční výdaje	770 956

III.2.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2004 výše 3 399 080 tis. Kč.

Řada škol, předškolních a školských zařízení obecního školství se nedokázala vyrovnat s normativními principy financování. Důvodem byl výrazný pokles žáků ve školním roce 2004/05 oproti roku 2003/04, a to o 3 650 žáků. Tato skutečnost ukázala na nutnost přistoupit k výrazným optimalizačním záměrům u jednotlivých MČ hl. m. Prahy.

Přehled neinvestičních výdajů hrazených prostřednictvím krajských normativů u předškolních zařízení, škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení v tis. Kč

Školy a školská zařízení zřizovaná MČ	neinvest. výdaje
Mateřské školy	779 879
Základní školy	2 565 162
Školní jídelny	40 913
Základní umělecké školy	8 139
Domy dětí a mládeže	4 987
CELKEM neinvestiční výdaje	3 399 080

III.2.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství hl. m. Prahy

Soukromé školy a školská zařízení byla financována v roce 2004 podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů a podle normativů vyhlášených MŠMT v souladu s § 4, odst. 4 uvedeného zákona (Věstník MŠMT ČR č. 2 pro rok 2004). Dotaci soukromým školám stanovuje a financování provádí na základě uvedeného zákona, platných normativů a uzavřených smluv o poskytnutí dotace a zvýšené dotace s jednotlivými školami MHMP.

Na území hl. m. Prahy bylo financováno 129 soukromých škol a školských zařízení zařazených v síti škol a školských zařízení MŠMT.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Pro rok 2004 byla na dotace vyčleněna částka 710 005 tis. Kč.

III.2.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání jednoho dítěte, jednoho žáka nebo jednoho studenta na dobu jednoho roku se pohybovaly u škol a školských zařízení zřizovaných HMP v rozmezí 12 445,- Kč u základních uměleckých škol až po 164 431,- Kč u dětských domovů. U ekonomicky nejméně náročných středních škol – gymnázií činily tyto výdaje 32 291,- Kč, zatímco u speciálních škol, charakterem výuky nejnáročnějších, činily 60 371,- Kč.

Předškolní zařízení a školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 30 000,- Kč až 31 790,- Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

Přímé výdaje na 1 dítě, 1 žáka, 1 studenta	v Kč
Škola/školské zařízení	výdaje
Gymnázia	32 291
Střední odborné školy	40 250
Vyšší odborné školy	44 529
Speciální školy	60 371
Střední odborná učiliště	38 034
Domovy mládeže	28 898
Dětské domovy	164 431
Školní jídelny	3 130
Základní umělecké školy	12 445
Mateřské školy	31 790
Základní školy	30 000

III.3 Rok 2005

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha

V roce 2005 byly zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a samospráva finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu poskytované MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha zůstalo rovněž pro rok 2005 rozděleno na:

- Přímé výdaje z prostředků MŠMT – pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ - prostředky na platy, OON, zákonné odvody, výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod.
- Provozní výdaje z prostředků HMP - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP.

Počátkem roku 2005 byly rozepisovány neinvestiční výdaje pro tyto školy a školská zařízení :

- 213 škol a školských zařízení, v tom: 34 gymnázií, 29 středních odborných škol, 14 vyšších odborných škol, 40 speciálních škol, 30 učilišť, 26 základních uměleckých škol, 13 domů dětí a mládeže, 1 školní jídelna, 6 škol v přírodě, 12 pedagogicko-psychologických poraden, 2 dětské domovy, 5 domovů mládeže a 1 jazyková škola.
- 479 předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, z toho 205 základních škol, 251 mateřských škol a 23 školních jídelen.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ hl. m. Prahy dosáhly v roce 2005 výše 8 769 233 tis. Kč. V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 876 269 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 3 472 136 tis. Kč.

III.3.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 876 269 tis. Kč. Z toho mzdové výdaje činily 2 927 725 tis. Kč.

Provozní výdaje hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 757 041 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

V souladu s § 28, odst. 4 písm. b) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byl příspěvkovým organizacím v působnosti SKU MHMP nařízen v průběhu roku 2005 odvod z investičních fondů organizací ve výši 21 980 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

Z prostředků hl. m. Prahy byly navýšeny pro rok 2005 platové prostředky pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních zřizovaných hl. m. Prahou o jednorázovou mimořádnou odměnu v celkové výši 47 820 tis. Kč s cílem motivovat pracovníky k aktivní práci se žáky a studenty.

Investiční výdaje – v roce 2005 kraj Hl. m. Praha investoval na obnovu škol a školských zařízení investiční prostředky v celkové výši 679 441 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hl. m. Praha dosáhly v roce 2005 výše 57 752 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast sociálně patologických jevů a kriminality, protidrogovou prevenci, státní informační politiku ve vzdělávání, integraci cizinců, podporu romské komunity a volnočasové aktivity.

Evropské sociální fondy - JPD 2 a JPD 3 - od roku 2005 je realizováno pět projektů.

V rámci JPD 2 regionu soudržnosti Praha jsou to dva projekty s názvy:

Centrum pro přenos poznatků a technologií Univerzity Karlovy v Praze v nákladech akce celkem 18 701,3 tis. Kč

Víceúčelové sportoviště s rekreační plochou SOU elektrotechnické, Novovysočanská 48/208 v nákladech akce 2 798 tis. Kč.

V rámci JPD 3 regionu NUTS 2 hl. m. Prahy jsou realizovány tři projekty s názvy:

PILOT GP v nákladech akce celkem 7 036,4 tis. Kč

JARO v nákladech akce celkem 12 244,2 tis. Kč

HODINA v nákladech celkem 16 971,7 tis. Kč.

Výdaje kraje Hl. m. Praha podle jednotlivých škol a školských zařízení v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výdaje podle škol a školských zařízení	v tis. Kč
Školy a školská zařízení zřizovaná krajem podle jednotlivých druhů	výdaje
Gymnázia	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	791 903
z toho: mzdové výdaje	551 820
provozní výdaje	130 526
investiční výdaje	113 985
Střední odborné školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	783 255
z toho: mzdové výdaje	606 439
provozní výdaje	158 532
investiční výdaje	120 980
Vyšší odborné školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	449 994
z toho: mzdové výdaje	373 465
provozní výdaje	64 455
investiční výdaje	16 770
Speciální školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	465 149
z toho: mzdové výdaje	363 355
provozní výdaje	90 774
investiční výdaje	43 030
Střední odborná učiliště	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	814 222
z toho: mzdové výdaje	611 705
provozní výdaje	163 719
investiční výdaje	199 390
Pedagogicko-psychologické poradny	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	48 987
z toho: mzdové výdaje	41 288
provozní výdaje	7 440
investiční výdaje	8 000
Domovy mládeže	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	34 124
z toho: mzdové výdaje	27 504
provozní výdaje	6 435
investiční výdaje	18 750
Dětské domovy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	24 320
z toho: mzdové výdaje	17 489
provozní výdaje	6 753
investiční výdaje	58 980
Školy v přírodě	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	33 199
z toho: mzdové výdaje	0
provozní výdaje	33 199
investiční výdaje	0
Jazyková škola	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

z toho: mzdové výdaje	0
provozní výdaje	1 634
investiční výdaje	0
Školní jídelny	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	5 791
z toho: mzdové výdaje	2 647
provozní výdaje	3 102
investiční výdaje	0
Základní umělecké školy	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	307 374
z toho: mzdové výdaje	265 058
provozní výdaje	42 316
investiční výdaje	49 781
Domy dětí a mládeže	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	117 951
z toho: mzdové výdaje	66 955
provozní výdaje	48 156
investiční výdaje	49 775
CELKEM	
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 876 269
z toho: mzdové výdaje	2 927 725
provozní výdaje	757 041
investiční výdaje	679 441

III.3.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly v roce 2005 výše 3 472 136 tis. Kč.

Přehled neinvestičních výdajů hrazených prostřednictvím krajských normativů školám a školským zařízením v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení	tis. Kč
Školy a školská zařízení zřizovaná MČ	neinvest. výdaje
Mateřské školy	826 111
Základní školy	2 580 666
Školní jídelny	50 851
Základní umělecké školy	9 150
Domy dětí a mládeže	5 358
CELKEM neinvestiční výdaje	3 472 136

III.3.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy a školská zařízení na území hl. m. Prahy byla financována podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, a podle normativů vyhlášených MŠMT v souladu s § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 129 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2005 byla na dotace na výchovu a vzdělávání pro soukromé školy a školská zařízení vyčleněna částka 758 026 tis. Kč.

III.3.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání jednoho dítěte, jednoho žáka nebo jednoho studenta na dobu jednoho roku se pohybovaly u škol a školských zařízení zřizovaných HMP v rozmezí 13 817,- Kč u základních uměleckých škol až po 171 784,- Kč u dětských domovů. U ekonomicky nejméně náročných středních škol – gymnázií činily tyto výdaje 33 673,- Kč, zatímco u speciálních škol, charakterem výuky nejnáročnějších, činily 64 566,- Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 31 000,- Kč až 33 140,- Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

Přímé výdaje na 1 dítě, 1 žáka, 1 studenta	v Kč
Škola/školské zařízení	výdaje
Gymnázia	33 673
Střední odborné školy	43 706
Vyšší odborné školy	48 024
Speciální školy	64 566
Střední odborná učiliště	40 029
Domovy mládeže	29 745
Dětské domovy	171 784
Školní jídelny	3 134
Základní umělecké školy	13 817
Mateřské školy	33 140
Základní školy	31 000

Seznam použitých zkratk

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CIP EQUAL	program Iniciativy Společenství EQUAL
COP	centrum odborné přípravy
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČVUT	České vysoké učení technické
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DDÚ	dětský diagnostický ústav
DM	domov mládeže
DS	denní studium
DÚ	diagnostický ústav
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DVÚ	dětský výchovný ústav
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR
DZ HMP	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
G	gymnázium
HDP	hrubý domácí produkt
HMP	hlavní město Praha
ICT	informační a komunikační technologie
IPPP	Institut pedagogicko-psychologického poradenství
ISPROFIN	informační systém programového financování
ISŠ	integrovaná střední škola
KÚ	krajský úřad
MČ	městská část
MěÚ	městský úřad
MF	Ministerstvo financí
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe	Ministerstvo zemědělství
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NNO	nestátní neziskové organizace
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
NUTS	nomenklaturní územní jednotka
OA	obchodní akademie
OECD	Organizace pro ekonomický rozvoj a spolupráci
OFS	ostatní formy studia
OMT MHMP	odbor uměleckých škol, mládeže a tělovýchovy MHMP
OON	ostatní osobní náklady
OPPP	ostatní platby za provedené práce
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
PC	pedagogické centrum
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PPP	pedagogicko-psychologická poradna

PŠ	pomocná škola
PŠD	povinná školní docházka
PřF UK	Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy
R HMP	Rada hl. m. Prahy
RLZ	rozvoj lidských zdrojů
ROPID	Regionální organizátor pražské integrované dopravy
ROZ MHMP	odbor rozpočtu MHMP
RVP	rámcový vzdělávací program
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SJŠ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
SKU MHMP	odbor školství MHMP
SOČ	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SpŠ	speciální škola
SPŠ	střední průmyslová škola
SPV	středisko praktického vyučování
SŠ	střední škola
STR ÚRM	Útvar rozvoje hl. m. Prahy
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SZŠ	střední zdravotnická škola
SZeŠ	střední zemědělská škola
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
TVP	třídní vzdělávací program
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ÚP	úřad práce
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
Z HMP	Zastupitelstvo hl. m. Prahy
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZvŠ	zvláštní škola

Seznam použité literatury

- Národní program rozvoje vzdělávání (Bílá kniha), Praha 2001
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ČR, Praha 2002
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR, Praha 2005
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v HMP, Praha 2003
- Strategický plán hlavního města Prahy, Praha 2000
- RNDr. B. Burcin, RNDr. T. Kučera, CSc., Doc. RNDr. Z. Čermák, CSc.: Aktuální vývoj a perspektivy demografického vývoje hl. m. Prahy, Praha 2003
- Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Praha 2004
- Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha, Praha 2004
- Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR, Praha 2003
- Vzdělávání a odborná příprava v Evropě, různé systémy, společné cíle do roku 2010, Praha 2003
- Vzdělávání a odborná příprava 2010, naléhavé reformy jako podmínka úspěchu Lisabonské strategie, Praha 2004
- České školství v mezinárodním srovnání, ÚIV, Praha 2005
- Analýza vzdělávací politiky, OECD, 2003
- Národní akční plán zaměstnanosti 2004 - 2006, MPSV, Praha 2004
- Na cestě k učiteli se společností. Výroční zpráva MŠMT o stavu a rozvoji výchovně-vzdělávací soustavy za rok 2003, Praha 2004
- Vstupujeme do evropského vzdělávacího prostoru. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v ČR za rok 2004, Praha 2005
- Výroční zpráva o stavu koncepce a rozvoji sítě škol a o stavu vzdělávání a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2003/2004
- Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2003/2004 a 2004/05
- Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2004/2005
- Vývojová ročenka školství v roce 1989/1990 – 2004/2005, ÚIV, Praha 2005
- Statistická ročenka školství 2004/2005 - výkonové ukazatele, ÚIV, Praha 2005
- Statistická ročenka školství 2004 – zaměstnanci a mzdové prostředky, ÚIV, Praha 2005

Statistické ročenky školství 2002 - 2004 – soubor ekonomických ukazatelů resortu školství, ÚIV, Praha 2005

Krajská ročenka školství 2003, ÚIV, Praha 2004

Vzdělávání a trh práce v krajích, NÚOV, Praha 2005

Ing. J. Festová: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2005, NÚOV, Praha 2005

Ing. J. Vojtěch, Ing. J. Festová, Mgr. R. Sukup: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých ve srovnání se situací v EU 2004/05, Praha 2005

Ing. J. Vojtěch, PhDr. H. Úlovcová, Ing. J. Festová, Ing. P. Kalousková, Mgr. R. Sukup: Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2004, NÚOV, Praha 2004

Ing. P. Kalousková, Mgr. P. Šťastnová, PhDr. H. Úlovcová, Ing. J. Vojtěch: Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů pro vstup na trh práce – 2004, NÚOV, Praha 2004

Mgr. Gabriela Doležalová: Územní mobilita mladých lidí v souvislosti s pracovním uplatněním, NÚOV, Praha 2005

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR a Akční plán na léta 2004 – 2006, MŽP, Praha 2003

Praha a ekologická výchova. Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na území hl. m. Prahy, Praha 2005

Učitelské noviny

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

Statut hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů

Zákon. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Usnesení Rady EU ze dne 27. června 2002 o celoživotním učení